

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

«Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων και την προστασία του περιβάλλοντος, επείγουσες δασικές, χωροταξικές και πολεοδομικές διατάξεις, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και ζητήματα κυκλικής οικονομίας»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	
Άρθρο 3	Εξαιρέσεις από την περιβαλλοντική αδειοδότηση - Τροποποίηση παρ. 2α και 2β άρθρου 1 ν. 4014/2011
Άρθρο 4	Απλοποίηση της διαδικασίας ενημέρωσης ή τροποποίησης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών όρων-Τροποποίηση παρ. 1 και 1 ^Α και υποπερ. αα΄ περ. β΄ άρθρου 6 ν. 4014/2011
Άρθρο 5	Καθορισμός αποδέκτη λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 12 του ν. 4014/2011
Άρθρο 6	Καθορισμός τρόπου πληρωμής των πιστοποιημένων αξιολογητών - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4014/2011
Άρθρο 7	Συμπληρώσεις διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων - Τροποποίηση παρ. 5, 11, 15α, 15β, 15γ και 21 άρθρου 20 ν. 4014/2011
Άρθρο 8	Επιθεωρήσεις και έλεγχοι – Τροποποίηση περ. β) παρ. 4 άρθρου 61 ν. 4819/2021
Άρθρο 9	Τροποποίηση διοικητικών κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις – Τροποποίηση παρ. 1, 1α και 6 άρθρου 21 του ν. 4014/2011
Άρθρο 10	Εκκρεμείς περιβαλλοντικοί έλεγχοι - Μεταβατική διάταξη - Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4843/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ	
ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	
Άρθρο 11	Επιτρεπόμενες χρήσεις γης στις ζώνες προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου «Φύση 2000»
Άρθρο 12	Ζώνες προστασίας και διαχείρισης που περιλαμβάνονται στις ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες - Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 19 ν. 1650/1986
Άρθρο 13	Ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες, σχέδια διαχείρισης και καθορισμός χρήσεων γης στις προστατευόμενες περιοχές – Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 1650/1986

Άρθρο 14	Απλοποίηση ειδικών κατηγοριών χρήσεων γης- Τροποποίηση άρθρων 1, 2, 4, 6, 7, 14 και 15 π.δ. 59/2018
Άρθρο 15	Καταργούμενες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ	
Άρθρο 16	Διαχείριση πόρων του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 31 ν. 4685/2020
Άρθρο 17	Παράταση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 43 ν. 4685/2020
Άρθρο 18	Αξιοποίηση των πόρων του Πράσινου Ταμείου - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 3889/2010
Άρθρο 19	Χρηματοδοτούμενες δράσεις Πράσινου Ταμείου - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 6 ν. 3889/2010
Άρθρο 20	Διοίκηση Πράσινου Ταμείου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7 ν. 3889/2010
Άρθρο 21	Όργανα εκκαθάρισης Πράσινου Ταμείου -Προσθήκη παρ. 1 ^Α και 5 στο άρθρο 9 ν. 3889/2010
Άρθρο 22	Χρηματοδότηση Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας από το Πράσινο Ταμείο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ	
Άρθρο 23	Επιτροπή Δασολογίου - Αντικατάσταση παρ. 6, προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 3 του ν. 3208/2003
Άρθρο 24	Εξέταση αντιρρήσεων σε περίπτωση έκδοσης ακυρωτικής απόφασης – Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 19 του ν. 3889/2010
Άρθρο 25	Διόρθωση προδήλων σφαλμάτων δασικού χάρτη - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 20 ν.3889/2010
Άρθρο 26	Προθεσμία υποβολής αιτήματος υπαγωγής - Τροποποίηση παρ. 4 και 6 άρθρου 52 ν. 4685/2020
Άρθρο 27	Κάλυψη δαπανών αποζημίωσης των μελών των Επιτροπών Αντιρρήσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 6 ^Α ν. 3889/2010
Άρθρο 28	Επέκταση εγκαταστάσεων τουριστικού χαρακτήρα – Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 49 του ν. 998/1979
Άρθρο 29	Ζητήματα συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021
Άρθρο 30	Ζητήματα συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για τις επικίνδυνες περιοχές του π.δ. 575/1980 - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 37 του ν. 4765/2021

Άρθρο 31	Προσκόμιση εγγυητικής επιστολής από Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας και προθεσμία εγκατάστασης αυτών στο δάσος, για τις κηρυγμένες σε έκτακτη ανάγκη πολιτικής προστασίας περιοχές της Βόρειας Εύβοιας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ ΕΝΩΣΕΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	
Άρθρο 32	Παράταση Συμβάσεων Προσωπικού Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας
Άρθρο 33	Ημερήσιος Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς
Άρθρο 34	Προθεσμία ολοκλήρωσης διαδικασίας μετάταξης υπαλλήλων στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
Άρθρο 35	Σύνθεση Συμβουλίων Κρίσεων Πυροσβεστικού Σώματος - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 129 ν.4662/2020
Άρθρο 36	Προσλήψεις πολιτών που διακρίνονται για εξαιρετες πράξεις- Προσθήκη άρθρου 4 ^Α στον ν. 2840/2000
Άρθρο 37	Αποζημίωση πυροσβεστικού προσωπικού για πρόσθετη εργασία- Τροποποίηση άρθρου 127 ν. 4472/2017
Άρθρο 38	Μηνιαίο επίδομα υπηρετούντων στις Ειδικές Μονάδες Δασικών Επιχειρήσεων -Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 38 ν. 4892/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 39	Ειδικές διατάξεις για υδατορέματα- Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 4258/2014
Άρθρο 40	Πράσινοι πόροι για τις «100 κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις»- Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 3 ν.3889/2010
Άρθρο 41	Κέντρα Υψηλής Τάσης- Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 209 ν. 3463/2006
Άρθρο 42	Διατήρηση των κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων για την ανάπτυξη της περιοχής «Ελαιώνα» του Δήμου Αιγάλεω
Άρθρο 43	Εγκαταστάσεις σταδίου «Καραϊσκάκη» -Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 8 ν. 2947/2001
Άρθρο 44	Παράλληλες εγκρίσεις με έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής
Άρθρο 45	Διενέργεια αυτοψιών – Προσθήκη άρθρου 25 ^Α στον ν. 4495/2017
Άρθρο 46	Παρατάσεις οικοδομικών αδειών -Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4710/2020
Άρθρο 47	Ειδική διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών για εργασίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
Άρθρο 48	Παρέκκλιση κάλυψης σε γεωργοκτηνοτροφικά κτίρια, κτίρια υδατοκαλλιεργειών - Τροποποίηση υποπερ. αα περ. α΄ παρ. 3 άρθρου 33 του ν. 4759/2020
Άρθρο 49	Έγκριση παρέκκλισης ύψους σε Ιερούς Ναούς σε περιοχές εκτός σχεδίου δόμησης- Προσθήκη άρθρου 148Α στον ν. 4759/2020

Άρθρο 50	Αλλαγή χρήσης και λειτουργική αναβάθμιση κτισμάτων στην πρασιά του Οικοδομικού Τετραγώνου 132 του ρυμοτομικού σχεδίου της Αθήνας
Άρθρο 51	Ειδικές περιπτώσεις παραχώρησης
Άρθρο 52	Ενιαία έκταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων σε περίπτωση μίσθωσης ή κτήσης όμορων γηπέδων ή οικοπέδων
Άρθρο 53	Αξιοποίηση ακινήτων επί αντιπαροχή
Άρθρο 54	Χωροταξικά ζητήματα στον Δήμο Αχαρνών
Άρθρο 55	Παράταση προθεσμίας εκσυγχρονισμού και κτιριακής επέκτασης κτιρίων και εγκαταστάσεων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 51 ν. 4178/2013
Άρθρο 56	Παράταση προθεσμίας εκπόνησης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής περιοχών Ανατολικής Αττικής – Τροποποίηση άρθρου 86 ν. 4722/2020
Άρθρο 57	Παράταση προθεσμίας για την ολοκλήρωση της διαδικασίας θεσμοθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών
Άρθρο 58	Ορισμός φέρουσας ικανότητας - Εξουσιοδοτική διάταξη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ	
Άρθρο 59	Ορισμοί
Άρθρο 60	Αρμοδιότητες του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα υπεράκτιων αιολικών πάρκων και διαχείριση αυτών
Άρθρο 61	Σχεδιασμός ανάπτυξης υπεράκτιων αιολικών πάρκων
Άρθρο 62	Προσδιορισμός Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και καθορισμός Περιοχών Εγκατάστασης αυτών
Άρθρο 63	Αιτήσεις για χορήγηση άδειας υπεράκτιων αιολικών πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών
Άρθρο 64	Έκδοση άδειας έρευνας υπεράκτιων αιολικών πάρκων
Άρθρο 65	Εγγυητική επιστολή άδειας έρευνας υπεράκτιων αιολικών πάρκων
Άρθρο 66	Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή υπεράκτιων αιολικών πάρκων
Άρθρο 67	Αδειοδοτική ωρίμανση έργων υπεράκτιων αιολικών πάρκων
Άρθρο 68	Θέματα σύνδεσης με το Σύστημα- Σύσταση Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων
Άρθρο 69	Ειδικό τέλος υπεράκτιων αιολικών πάρκων
Άρθρο 70	Διατάξεις για την ενίσχυση των έργων υπεράκτιων αιολικών πάρκων-Αναστολή νέων αιτήσεων για έργα υπεράκτιων αιολικών πάρκων
Άρθρο 71	Γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων-Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 4 ^Α ν. 4447/2016
Άρθρο 72	Παραχώρηση χρήσης ακινήτων του Δημοσίου
Άρθρο 73	Παραχώρηση άνευ οικονομικού ανταλλάγματος - Προσθήκη παρ. 11 ^Α άρθρου 13 ^Α ν. 2971/2001
Άρθρο 74	Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 75	Καταργούμενες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ	
Άρθρο 76	Χρηματοδότηση έργων υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου
Άρθρο 77	Υποχρεώσεις Διαχειριστή Δικτύου Διανομής που απορρέουν από την εφαρμογή του καθεστώτος επιβολής υποχρεώσεων ενεργειακής απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 80 ν. 4001/2011
Άρθρο 78	Ερμηνευτική διάταξη για τη διάθεση των πόρων της παρ. 2 ^α του άρθρου 19 του ν. 3054/2002
Άρθρο 79	Κατασκευές σε δημόσιους χώρους – Προσθήκη παρ.8 στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012
Άρθρο 80	Έγκριση επέμβασης εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
Άρθρο 81	Θέματα αναγκαστικών απαλλοτριώσεων -Προσκόμιση εγγυητικής επιστολής
Άρθρο 82	Ειδικό Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
Άρθρο 83	Εκχώρηση μισθωτικών δικαιωμάτων – Τροποποίηση άρθρου 10 στον ν. 4602/2019
Άρθρο 84	Εκτέλεση εργασιών για έργα Δικτύου Ηλεκτρικής Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 129 ^Α στον ν. 4819/2021
Άρθρο 85	Μετακίνηση προσωπικού ΔΕΗ σε ΔΕΔΔΗΕ – Τροποποίηση παρ. 3 ^Α άρθρου 125 ν. 4001/2011
Άρθρο 86	Απαλλαγή από άδεια Περιφερειάρχη για μισθώσεις με σκοπό τη διάνοιξη δρόμων, εγκατάσταση εξοπλισμών ή εκτέλεση επενδύσεων ή έργων- Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 ν. 1892/1990
Άρθρο 87	Εξουσιοδοτική διάταξη
Άρθρο 88	Καταργούμενες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	
Άρθρο 89	Αρμόδιες ελεγκτικές αρχές για τα πλαστικά μιας χρήσης – Αντικατάσταση άρθρου 17 ν. 4736/2020
Άρθρο 90	Κυρώσεις για παραβάσεις του ν. 4736/2020 – Αντικατάσταση άρθρου 18 ν. 4736/2020
Άρθρο 91	Επίτευξη στόχου για την επίδοση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών – Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 12 ν. 4819/2021
Άρθρο 92	Τέλος αξιολόγησης - Τροποποίηση περ. Γ παρ. 1 άρθρου 13 ν. 4819/2021
Άρθρο 93	Υποχρέωση τήρησης αρχείων για μη επικίνδυνα απόβλητα -Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 62 ν. 4819/2021

Άρθρο 94	Βελτίωση χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασίας από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Τροποποίηση περ. γ' και δ' παρ. 2 άρθρου 86 ν. 4819/2021
Άρθρο 95	Διοικητικές κυρώσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 91 ν. 4819/2021
Άρθρο 96	Διοικητική διάρθρωση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 100 ν. 4819/2021
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 97	Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η επίλυση σοβαρών και επειγόντων ζητημάτων που αφορούν εν συνόλω την προστασία του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος, καθώς και την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι:

- α) η απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και των περιβαλλοντικών ελέγχων,
- β) ο εξορθολογισμός των επιτρεπόμενων χρήσεων γης,
- γ) η ρύθμιση της οργάνωσης και διαχείρισης πόρων του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής και του Πράσινου Ταμείου,
- δ) η ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν στην προστασία των δασών,
- ε) η επικαιροποίηση σημείων της πολεοδομικής νομοθεσίας,
- στ) η συνολική ρύθμιση των προϋποθέσεων ανάπτυξης των υπεράκτιων αιολικών πάρκων και
- ζ) η αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν στη διαχείριση της ενεργειακής κρίσης και την κυκλική οικονομία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Άρθρο 3 Εξαιρέσεις από την περιβαλλοντική αδειοδότηση - Τροποποίηση παρ. 2α και 2β άρθρου 1 ν. 4014/2011

(Παρ. 3 άρθρου 1 και παρ. 5 άρθρου 2 Οδηγίας 2011/92/ΕΕ)

Οι παρ. 2α και 2β του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί κατάταξης έργων και δραστηριοτήτων, αντικαθίστανται ως εξής:

«2α. Από την εφαρμογή του Κεφαλαίου Α' εξαιρούνται:

α) Έργα και δραστηριότητες που απαιτούνται αποκλειστικά για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών πολιτικής προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 4662/2020 (Α' 27), εάν η εφαρμογή της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έχει δυσμενείς συνέπειες στους σκοπούς του έργου και της δραστηριότητας. Η εκτίμηση της συνδρομής των προϋποθέσεων εξαίρεσης γίνεται με την υποβολή αίτησης από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, που συνοδεύεται από έκθεση τεκμηρίωσης, στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, η οποία αποφαινεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών.

β) Έργα ή τμήματα έργων και δραστηριότητες που εξυπηρετούν αποκλειστικά σκοπούς εθνικής άμυνας, εάν η εφαρμογή της περιβαλλοντικής αδειοδότησης ενδέχεται να επιφέρει συνέπειες στην πραγμάτωσή τους. Η εκτίμηση της συνδρομής των προϋποθέσεων εξαίρεσης γίνεται με την υποβολή αίτησης από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, που συνοδεύεται από έκθεση τεκμηρίωσης για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά σκοπών εθνικής άμυνας, στο αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο εκδίδει την απόφαση εξαίρεσης από την περιβαλλοντική αδειοδότηση. Η διαδικασία της παρούσας δεν απαιτείται για αεροδρόμια, λιμάνια, δεξαμενές καυσίμων και αγωγούς μεταφοράς υγρών καυσίμων που εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας.

2β. α) Με την επιφύλαξη της περίπτωσης έργου, το οποίο ενδέχεται να έχει σημαντικές δυσμενείς συνέπειες στο περιβάλλον άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή όταν ζητηθεί από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., που ενδέχεται να θίγεται σοβαρά, δύναται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να εξαιρείται έργο, τμήμα έργου ή δραστηριότητα, από τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εάν αυτή επιφέρει συνέπειες στους σκοπούς του έργου και της δραστηριότητας και πληρούνται οι στόχοι της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, «για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» (L 26).

β) Η απόφαση εξαίρεσης εκδίδεται από την αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για τη χορήγηση της εξαίρεσης απαιτείται η προηγούμενη υποβολή σχετικού φακέλου από τον φορέα υλοποίησης του έργου, με τον οποίο τεκμηριώνεται ότι η εφαρμογή του συνόλου των απαιτήσεων της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων επηρεάζει αρνητικά τον σκοπό του έργου ή της δραστηριότητας. Το περιεχόμενο του φακέλου καθορίζεται με απόφαση της ανωτέρω αρμόδιας αρχής.

Στην απόφαση εξαίρεσης ορίζονται ρητά:

βα) το χρονικό διάστημα ισχύος της, και

ββ) η υποχρέωση υποβολής από τον ενδιαφερόμενο, εντός του χρονικού διαστήματος ισχύος της απόφασης, Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕΠΕΜ), η οποία περιλαμβάνει γενική εκτίμηση και μέτρα αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και μέτρα αποκατάστασης του περιβάλλοντος, μετά την ολοκλήρωση του έργου και πριν την έναρξη της λειτουργίας του.

Ως προς το περιεχόμενο της ΤΕΠΕΜ εφαρμόζονται αναλόγως η παρ. 11 του άρθρου 11.

γ) Η αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση αρχή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο πλαίσιο έκδοσης της απόφασης εξαίρεσης:

γα) εξετάζει αν ενδείκνυται άλλη μορφή εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον,

γβ) θέτει στη διάθεση του ενδιαφερόμενου κοινού της παρ. 8 του άρθρου 3, της υπ. αρ. 1649/45/14.1.2014 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 45), με δημοσίευση σχετικής ανακοίνωσης, τις πληροφορίες της υποπερ. γα) που έχουν αποκτηθεί στο πλαίσιο άλλων μορφών εκτίμησης, καθώς και αυτές σχετικά με την απόφαση εξαίρεσης και τους λόγους χορήγησής της,

γγ) ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πριν τη λήψη της απόφασης εξαίρεσης, για τους λόγους που δικαιολογούν την παρεχόμενη εξαίρεση και της χορηγεί πληροφορίες, τις οποίες γνωστοποιεί και στο ενδιαφερόμενο κοινό.

Δεν απαιτείται εκ νέου περιβαλλοντική αδειοδότηση έργου, τμήματος έργου ή δραστηριότητας, εάν αυτή υφίσταται ήδη και οι προβλεπόμενες ή εκτελούμενες εργασίες αφορούν στην αποκατάσταση του έργου στην προτέρα, πριν την επέμβαση, κατάσταση.».

Άρθρο 4

Απλοποίηση διαδικασίας ενημέρωσης ή τροποποίησης Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Τροποποίηση παρ. 1 και 1α και υποπερ. αα' περ. β' παρ. 2 άρθρου 6 ν. 4014/2011

Στην παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί τροποποίησης Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), προστίθεται δεύτερο εδάφιο, η παρ. 1α αντικαθίσταται, στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, στην ενδεικτική αναφορά μη ουσιαστών τροποποιήσεων των ΑΕΠΟ του ως άνω δεύτερου εδαφίου, προστίθεται η αλλαγή της διαχείρισης αποβλήτων, στο τέλος της ανωτέρω υποπερίπτωσης προστίθεται τελευταίο εδάφιο και οι παρ. 1 έως 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Οι φορείς έργων και δραστηριοτήτων σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, επέκτασης, βελτίωσης ή τροποποίησης περιβαλλοντικά αδειοδοτημένων έργων ή δραστηριοτήτων, υποχρεούνται να υποβάλλουν προς έγκριση στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή Φάκελο Τροποποίησης ΑΕΠΟ, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 11 του παρόντος. Σε περιπτώσεις μη ουσιαστού μεταβολής των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η τροποποίηση περιβαλλοντικών όρων που έχουν εγκριθεί κατά τη χωροθέτηση επενδυτικού σχεδίου αξιοποίησης δημοσίου ακινήτου του άρθρου 13 του ν. 3986/2011 (Α' 152), επενδυτικού σχεδίου ανάπτυξης στρατηγικών επενδύσεων του άρθρου 7 του ν. 4864/2021 (Α' 237), τουριστικού λιμένα του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (Α' 118) και ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου του άρθρου 47 του ν. 3982/2011 (Α' 143), πραγματοποιείται σύμφωνα με την υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2.

1α. Διαφοροποιήσεις μικρής κλίμακας που αφορούν σε τεχνικές ή λειτουργικές λεπτομέρειες περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας δεν συνιστούν τροποποίηση, εκσυγχρονισμό, επέκταση ή βελτίωση του έργου ή της δραστηριότητας. Οι διαφοροποιήσεις αυτές κοινοποιούνται στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή η οποία μπορεί αιτιολογημένα, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών, να ζητήσει την εφαρμογή της παρ. 2. Αν έχουν προηγηθεί παρόμοιες διαδοχικές διαφοροποιήσεις, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή εξετάζει τη νέα διαφοροποίηση σωρευτικά με τις προηγούμενες. Διαφοροποιήσεις μικρής κλίμακας συνιστούν ιδίως οι εργασίες:

α) συντήρησης και επισκευής του έργου ή μηχανημάτων ή βοηθητικών εγκαταστάσεων,

β) κτιριακής ανακαίνισης, κύριων ή βοηθητικών χώρων, χωρίς αλλαγή χρήσης ή αύξηση δυναμικότητας,

γ) αντικατάστασης μηχανολογικού εξοπλισμού, χωρίς αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος και αύξηση της δυναμικότητας,

δ) εγκατάστασης βοηθητικού εξοπλισμού, όπως γερανογέφυρες, γεφυροπλάστιγγες και υποσταθμοί ηλεκτρικού ρεύματος,

ε) αλλαγές στη διαρρύθμιση των μηχανημάτων, του εργοταξίου, της πλατείας της εγκατάστασης εξόρυξης και της εσωτερικής διαρρύθμισης των χώρων.

στ) τροποποιήσεις οι οποίες ως αυτοτελές έργο δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, χωρίς ωστόσο να έχουν ως αποτέλεσμα την αλλαγή της κατηγορίας ή υποκατηγορίας κατάταξης του συνολικού έργου ή τη συμπερίληψή του σε αυτές.

2. Μετά την υποβολή του Φακέλου Τροποποίησης ΑΕΠΟ, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του φακέλου, ελέγχει την πληρότητα. Σε περίπτωση έλλειψης πληρότητας, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή ζητά με έγγραφη αιτιολόγηση από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας τη συμπλήρωση του φακέλου. Εντός προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών από την υποβολή τους, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, κατόπιν ελέγχου πληρότητας του συμπληρωμένου φακέλου, είτε προχωρά στα επόμενα στάδια είτε απορρίπτει τον φάκελο εάν διαπιστωθούν ελλείψεις. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου έχει ως συνέπεια να θεωρείται ο φάκελος πλήρης.

β) Εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αξιολογεί τον φάκελο και αποφαίνεται:

αα) είτε ότι, λόγω των διαφοροποιήσεων, επέρχεται μη ουσιώδης μεταβολή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, οπότε εκδίδεται απόφαση, η οποία είτε εγκρίνει την τροποποίηση άνευ ετέρου είτε δύναται να προβλέπει τυχόν πρόσθετους όρους, μόνο ως προς το τροποποιούμενο φυσικό αντικείμενο.

Σε κάθε περίπτωση, μη ουσιώδεις θεωρούνται τροποποιήσεις που έχουν θετικό αντίκτυπο και μειώνουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, όπως ενδεικτικά: η αλλαγή σε καύσιμο με λιγότερες εκπομπές αέριων ρύπων ή/και διοξειδίου του άνθρακα, η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, η λήψη πρόσθετων μέτρων αντιρρύπανσης, η μείωση της χρήσης πρώτων υλών και η αλλαγή της διαχείρισης των αποβλήτων σε μέθοδο που βρίσκεται υψηλότερα στην ιεράρχηση των αποβλήτων, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4819/2021 (Α' 129), καθώς και οι τροποποιήσεις οι οποίες ως αυτοτελές έργο δεν υπάγονται στην κατηγορία Α, χωρίς ωστόσο να έχουν σαν αποτέλεσμα την αλλαγή της κατηγορίας ή υποκατηγορίας κατάταξης του συνολικού έργου.

Σε περίπτωση που έχουν προηγηθεί άλλες τροποποιήσεις, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, προκειμένου να αξιολογήσει τον ουσιώδη ή μη χαρακτήρα της τροποποίησης, συνεκτιμά όλες τις προηγούμενες τροποποιήσεις, ιδίως, δε τους περιβαλλοντικούς όρους, όπως έχουν διαμορφωθεί μετά την τελευταία τροποποίηση.

Σε περίπτωση που οι διαφοροποιήσεις αυτές απαιτούν απόψεις ορισμένων υπηρεσιών που αφορούν στο τροποποιούμενο φυσικό αντικείμενο και οι οποίες δεν έχουν προσκομισθεί από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, η απόφαση έγκρισης της τροποποίησης εκδίδεται εντός είκοσι πέντε (25) εργάσιμων ημερών.

ββ) είτε ότι λόγω των διαφοροποιήσεων επέρχεται ουσιώδης μεταβολή των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, οπότε απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ

και εκκινεί η διαδικασία των άρθρων 3 ή 4, κατά περίπτωση. Στην περίπτωση αυτή, δεν ζητούνται εκ νέου γνωμοδοτήσεις από τους δημόσιους φορείς και τις υπηρεσίες που γνωμοδότησαν στο πλαίσιο της έκδοσης της ΑΕΠΟ, παρά μόνον εάν, η τροποποίηση τις αφορά κατά αρμοδιότητα. Ειδικά για τα έργα και τις δραστηριότητες που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της κοινής υπουργικής απόφασης 36060/1155/Ε.103/2013 (Β` 1450) εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 16 αυτής. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να καθορίζονται γενικά ή ειδικότερα κριτήρια ανά είδος έργου ή δραστηριότητας, βάσει των οποίων κρίνεται ο ουσιώδης ή μη χαρακτήρας μιας μεταβολής περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία έργου ή δραστηριότητας, λαμβανομένων υπόψη της παραγράφου 24 του Παραρτήματος Ι και την παράγραφο 13 του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 2011/92.».

Άρθρο 5

Καθορισμός αποδέκτη λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 12 ν. 4014/2011

Πριν το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4014/2011 (Α`209), περί αντικατάστασης παλαιότερων αδειών από Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) και Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), προστίθεται περ. δ και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργούνται για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α και Β αντικαθιστάμενες από την ΑΕΠΟ ή τις ΠΠΔ αντίστοιχα:

α. όλες οι άδειες και εγκρίσεις για τη διαχείριση αποβλήτων, η έννοια της οποίας προσδιορίζεται στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορά στο πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων, όπως ισχύει.

β. η έγκριση επέμβασης κατά την έννοια του έκτου κεφαλαίου του ν. 998/1979 (Α`279), του άρθρου 13 του ν. 1734/1987 (Α`189), ως και κάθε άλλης σχετικής διάταξης της δασικής νομοθεσίας, καθώς και

γ. η άδεια διάθεσης λυμάτων ή βιομηχανικών αποβλήτων που προβλέπεται στο άρθρο 14 της κ.υ.α. Ειβ. 221/65 (Β` 138), όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 3 της κ.υ.α. Γ/17831/71 (Β` 986).

δ. Οι αποφάσεις καθορισμού χρήσεως των επιφανειακών υδάτων για τη διάθεση λυμάτων ή βιομηχανικών αποβλήτων που προβλέπονταν στο άρθρο 6 της υπό στοιχεία Υγ. Διατ. Ειβ. 221/1965 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Υγιεινής (Β` 138). Στην περίπτωση αυτή για την έκδοση ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ απαιτείται και η γνώμη της οικείας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εάν δεν έχει γίνει ήδη ο καθορισμός αποδεκτών στην οικεία Περιφερειακή Ενότητα, βάσει της ανωτέρω κοινής απόφασης.

Ο φορέας υφιστάμενης δραστηριότητας που περιλαμβάνει διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων υποχρεούται να διαθέτει σε ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή εγγυητική επιστολή για τις αντίστοιχες εργασίες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, το οποίο υποχρεούται να προσκομίζει στην αρμόδια υπηρεσία, κατά την ανανέωση ή τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων της δραστηριότητας. Για τον φορέα νέου έργου ή δραστηριότητας που περιλαμβάνει διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, η έκδοση του ασφαλιστηρίου (ή της εγγυητικής επιστολής) αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη της λειτουργίας.».

Άρθρο 6

Καθορισμός τρόπου πληρωμής των πιστοποιημένων αξιολογητών - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 16 ν. 4014/2011

Στην παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 4014/2011 (Α' 209), προσδιορίζεται ότι η αναφορά σε πιστοποιημένο αξιολογητή αφορά τις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), προβλέπεται ότι η πληρωμή αυτών καταβάλλεται απευθείας, και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Στις περιπτώσεις που η ανάθεση ορισμένου έργου σε Πιστοποιημένο Αξιολογητή ΜΠΕ διενεργείται κατόπιν αιτήματος του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, ο τελευταίος υποχρεούται σε καταβολή της προβλεπόμενης από την απόφαση της παρ. 8 αμοιβής, η οποία καταβάλλεται απευθείας στον πρώτο, χωρίς να ισχύει η υποχρέωση που απορρέει από την παρ. 3 του άρθρου 17.»

Άρθρο 7

Συμπληρώσεις διαδικασίας περιβαλλοντικών ελέγχων - Τροποποίηση παρ. 5, 11, 15α, 15β, 15γ και 21 άρθρου 20 ν. 4014/2011

1. Στην περ. γ) της παρ. 5 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί σύστασης Μητρώου Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, αφαιρούνται οι αναφορές περί επικουρίας της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών από Εποπτικό Συμβούλιο, διαγράφεται η περ. δ, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. α) Για την κάλυψη των αναγκών ελέγχου των υποκείμενων σε επιθεώρηση έργων και δραστηριοτήτων συνιστάται Μητρώο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών. Η ιδιότητα του Περιβαλλοντικού Ελεγκτή αποκτάται με τη χορήγηση σχετικής άδειας από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β) Οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές έχουν ως αντικείμενο τη διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων σε κάθε περίπτωση που τους ζητείται από τις αρμόδιες προς τούτο υπηρεσίες.

γ) Η παρακολούθηση του έργου των Περιβαλλοντικών Ελεγκτών και της ορθής εκτέλεσης των καθηκόντων τους διενεργείται από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών.»

2. Στο τέλος της παρ. 11 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011, περί διενέργειας αυτοψίας, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. α. Σε κάθε αυτοψία, οι αρμόδιες αρχές περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων της παρ. 3 συντάσσουν επιτόπου έκθεση αυτοψίας στην οποία καταχωρίζονται τα ευρήματα του ελέγχου. Ακολούθως, συντάσσουν προσωρινή έκθεση ελέγχου σύμφωνα με την απόφαση της περ. α' της παρ. 21.

Η προσωρινή έκθεση ελέγχου κοινοποιείται στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας το αργότερο εντός ενός (1) μήνα από την πραγματοποίηση της αυτοψίας. Ο εν λόγω φορέας, σε περίπτωση διαπίστωσης πιθανών παραβάσεων, καλείται ταυτόχρονα σε απολογία. Η ανωτέρω προθεσμία ορίζεται σε δύο (2) μήνες για τα έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης.

Ο έλεγχος διενεργείται υποχρεωτικά με τη χρήση των φύλλων ελέγχου, τα οποία υποκαθιστούν την έκθεση αυτοψίας για τις περιπτώσεις περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων όπου η αρμόδια Αρχή Οργάνωσης,

Εποπτείας και Συντονισμού του άρθρου 124 του ν. 4759/2020 (Α' 245), εκδίδει φύλλα ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 147 του ν. 4512/2018 (Α' 5). Τα φύλλα ελέγχου δύνανται να ενσωματώνουν τα αποτελέσματα του ελέγχου και να επέχουν θέση προσωρινής έκθεσης ελέγχου. Επιπρόσθετα, σε περίπτωση που η έλλειψη συμμόρφωσης είναι ασήμαντη, ήτοι δεν προκαλεί ρύπανση, υποβάθμιση ή κίνδυνο για το περιβάλλον, στα φύλλα ελέγχου δύνανται να ενσωματώνονται κατευθυντήριες οδηγίες για την συμμόρφωση, να προβλέπεται επανέλεγχος εντός προθεσμίας ή προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων.

β. Σε περίπτωση μη διαπίστωσης παράβασης και αξιολόγησης των μη συμμορφώσεων ως ασήμαντων, σύμφωνα με το έβδομο εδάφιο της περ. α', η προσωρινή έκθεση ελέγχου καθίσταται οριστική και αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4042/2012.

γ. Σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων που δεν εμπíπτουν στην περ. β', τάσσεται προθεσμία για την απολογία που δεν δύναται να είναι μικρότερη από δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την επομένη ημέρα της επίδοσης της κλήσης σε απολογία, με δυνατότητα παράτασης μετά από αίτημα του φορέα έως δέκα εργάσιμες (10) ημέρες επιπλέον. Μετά την υποβολή της απολογίας ή εφόσον παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που τάχθηκε για την υποβολή της, η αρμόδια αρχή που διενεργεί τον έλεγχο συντάσσει οριστική έκθεση ελέγχου εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας απολογίας. Η ανωτέρω προθεσμία ορίζεται σε τέσσερις (4) μήνες από την πραγματοποίηση της αυτοψίας για τα έργα και δραστηριότητες που εντάσσονται στο Παράρτημα Ι της υπό στοιχεία 36060/1155/Ε103/13.6.2013 κοινής απόφασης. Σε περίπτωση που για την ολοκλήρωση του ελέγχου απαιτείται η διεξαγωγή συμπληρωματικών εργαστηριακών μετρήσεων και αναλύσεων ή η λήψη πορισμάτων από άλλες συναρμόδιες υπηρεσίες, καθώς και ενδεχόμενη κλήση σε συμπληρωματική απολογία σε συνέχεια των συμπληρωματικών ευρημάτων που προκύπτουν από τους προαναφερθέντες εργαστηριακούς ελέγχους και μετρήσεις ή τα πορίσματα άλλων συναρμόδιων υπηρεσιών, ο χρόνος αυτός δεν προσμετράται στην προθεσμία των σαράντα πέντε (45) ημερών.

Η οριστική έκθεση ελέγχου περιέχει συμπεράσματα σχετικά με το κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες, καθώς και Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, σύμφωνα με τις παρ. 15 και 15γ, όπου αυτές έχουν εφαρμογή, προκειμένου να εξασφαλίζει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για τη συμμόρφωση με τις υποδείξεις του Πλάνου Διορθωτικών Ενεργειών εντός εύλογης προθεσμίας. Η οριστική έκθεση ελέγχου αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ από την αρμόδια αρχή και, ανάλογα με τα ευρήματα αυτής, δύναται να κοινοποιείται στην αρχή που χορήγησε στον ελεγχόμενο την άδεια/έγκριση/γνωστοποίηση κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών. Ειδικά για τα έργα και τις δραστηριότητες κατηγορίας Β', έως τη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ), η οριστική έκθεση ελέγχου αναρτάται στην ιστοσελίδα της οικείας Περιφέρειας.».

3. Στην παρ. 15α του άρθρου 20 του ν. 4014/2011, περί δήλωσης συμμόρφωσης, προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο, στην περ. γ) της παρ. 15β αφαιρείται η αναφορά στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), στην υποπερ. βγ) της περ. β) της παρ. 15γ προστίθεται δεύτερο εδάφιο, στο πρώτο εδάφιο της περ. δ) αυτής, ορίζεται ότι η ανάρτηση της πράξης βεβαίωσης της παράβασης μπορεί να γίνει και στην ιστοσελίδα της εκάστοτε Περιφέρειας, και οι παρ. 15α έως 15γ διαμορφώνονται ως εξής:

«15α. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας συμμόρφωσης διενεργείται νέα αυτοψία για την επαλήθευση της συμμόρφωσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, σύμφωνα και με τη σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης. Η επαλήθευση της συμμόρφωσης μπορεί να

πραγματοποιείται και με προσκόμιση εγγράφων, παραστατικών, φωτογραφιών και λοιπών στοιχείων, αντί αυτοψίας, υπό την προϋπόθεση της αποδοχής τους από την αρμόδια αρχή της παρ. 3 ως επαρκών στοιχείων για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης. Στην περίπτωση που επαληθεύεται η συμμόρφωση, παύει η σχετική διαδικασία ελέγχου και η Δήλωση Συμμόρφωσης αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ. Η ανάρτησή της στο ΗΠΜ επέχει θέση αποδοχής της από την αρμόδια για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους αρχή. Ειδικά για τα έργα και τις δραστηριότητες κατηγορίας Β', έως τη λειτουργία του ΗΠΜ, η Δήλωση Συμμόρφωσης αναρτάται στην ιστοσελίδα της οικείας Περιφέρειας. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δεν έχει συμμορφωθεί με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, η αρμόδια αρχή της παρ. 3 προχωρά στην επιβολή κυρώσεων, συντάσσοντας αιτιολογημένη πράξη βεβαίωσης της παράβασης, σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 15γ.

15β. Η διαδικασία των παρ. 15 και 15α δεν εφαρμόζεται όταν η παράβαση ενέχει κίνδυνο για το δημόσιο συμφέρον, που δεν μπορεί να αποτραπεί χωρίς άμεση ενέργεια εκ μέρους του ελεγκτή, δηλαδή κατατάσσεται στις κατηγορίες «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» και «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας της παρ. 1α του άρθρου 30 του ν. 1650/1986. Ειδικότερα τέτοιες περιπτώσεις θεωρούνται:

α) όταν η άμεση επιβολή μέτρων και κυρώσεων είναι αναγκαία για λόγους προστασίας του δημοσίου συμφέροντος,

β) όταν η παράβαση ενέχει άμεσο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία ή απειλεί με άμεσες και σημαντικές αρνητικές συνέπειες το περιβάλλον που δεν μπορούν να αποτραπούν χωρίς άμεση ενέργεια εκ μέρους της αρμόδιας για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων αρχής της παρ. 3 ή ενέχουν κίνδυνο ευρείας οικολογικής διατάραξης,

γ) στις περιπτώσεις ουσιαστών διοικητικών παραβάσεων, όπως η έλλειψη εν ισχύ Α.Ε.Π.Ο..

Για την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης και την εφαρμογή ή μη της παρούσας λαμβάνονται υπόψη η φύση της παράβασης και το ύψος υπέρβασης των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπών, η υποτροπή και το ιστορικό συμμόρφωσης, η συμπεριφορά και ο βαθμός συνεργασίας του ελεγχόμενου φορέα, άλλοι ελαφρυντικοί ή επιβαρυντικοί παράγοντες, καθώς και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 4042/2012 (Α' 24).

15γ. α. Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 15β, μετά την υποβολή της απολογίας ή την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας που τάχθηκε για την υποβολή της, η αρμόδια αρχή, που διενεργεί την περιβαλλοντική επιθεώρηση, συντάσσει αιτιολογημένη πράξη βεβαίωσης της παράβασης, η οποία υπέχει θέσης οριστικής έκθεσης ελέγχου εντός της προθεσμίας της περ. γ' της παρ. 11.

β. Η ως άνω βεβαίωση:

βα) περιλαμβάνει τη σχετική εισήγηση για επιβολή προστίμου προς την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986,

ββ) περιλαμβάνει, όπου απαιτείται, Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, σύμφωνα με το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης της περ. στ' της παρ. 21, το οποίο ο ελεγχόμενος φορέας του έργου ή της δραστηριότητας οφείλει να υλοποιήσει, υποβάλλοντας προς τις αρμόδιες αρχές περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων της παρ. 3, Δήλωση Συμμόρφωσης, με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος,

βγ) αναρτάται από την αρμόδια αρχή αμελλητί στο ΗΠΜ. Ειδικά για τα έργα και τις δραστηριότητες κατηγορίας Β', έως τη λειτουργία του ΗΠΜ, η βεβαίωση αναρτάται στην ιστοσελίδα της οικείας Περιφέρειας,

βδ) κοινοποιείται υποχρεωτικά στην αρχή που χορήγησε στον ελεγχόμενο την άδεια/έγκριση/γνωστοποίηση κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών,

βε) κοινοποιείται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή, εφόσον για τη συγκεκριμένη παράβαση προβλέπεται ποινική κύρωση.

γ. Μετά την παρέλευση της τεθείσας προθεσμίας διενεργείται νέα αυτοψία για την επαλήθευση της συμμόρφωσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών Συμμόρφωσης, σύμφωνα και με τη σχετική Δήλωση Συμμόρφωσης. Η επαλήθευση της συμμόρφωσης μπορεί να πραγματοποιείται και με προσκόμιση εγγράφων, παραστατικών, φωτογραφιών και λοιπών στοιχείων, αντί αυτοψίας, υπό την προϋπόθεση της αποδοχής τους από την αρμόδια αρχή της παρ. 3, ως επαρκών στοιχείων για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης. Στην περίπτωση που επαληθεύεται η συμμόρφωση, η Δήλωση Συμμόρφωσης αναρτάται αμελλητί στο ΗΠΜ.

δ. Η ανάρτησή της στο ΗΠΜ ή στην ιστοσελίδα της οικείας Περιφέρειας επέχει θέση αποδοχής της από την αρμόδια για τους περιβαλλοντικούς ελέγχους αρχή. Η αποδοχή της Δήλωσης Συμμόρφωσης δεν αίρει τη διαδικασία επιβολής προστίμου από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τη σχετική πράξη βεβαίωσης παράβασης. Στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας δεν έχει συμμορφωθεί με το Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών, αυτός θεωρείται υπότροπος και υποβάλλονται οι προσήκουσες κυρώσεις.».

4. Στο τέλος της παρ. 21 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011, περί του Μοντέλου Ενεργειών Συμμόρφωσης των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, προστίθεται εδάφιο, και η παρ. 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«21. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας υιοθετείται το Μοντέλο Ενεργειών Συμμόρφωσης («ΜΕΣ») για τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις, το οποίο καταρτίζεται βάσει των κριτηρίων του άρθρου 149 του ν. 4512/2018, από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, ως Αρχή Οργάνωσης Εποπτείας και Συντονισμού του άρθρου 124 του ν. 4759/ 2020, και το οποίο περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τις οδηγίες για την καθοδήγηση των ενεργειών και των αποφάσεων των αρμοδίων αρχών που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια και σε συνέχεια του ελέγχου στο πλαίσιο της ενιαίας αντιμετώπισης των ελέγχων και των λοιπών δραστηριοτήτων εποπτείας, συμπεριλαμβανομένων των ειδικότερων κριτηρίων για τον καθορισμό της προθεσμίας συμμόρφωσης, των αναγκαίων λεπτομερειών για την εφαρμογή αυτού και των διοικητικών μέτρων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986, και στο οποίο εξειδικεύονται:

α) το περιεχόμενο της προσωρινής και της οριστικής έκθεσης ελέγχου της παρ. 11,

β) οι παραβάσεις της παρ. 15, συμπεριλαμβανομένων των μη ουσιωδών διοικητικών παραβάσεων και οι παραβάσεις της παρ. 15β, οι οποίες δύνανται να εξειδικεύονται ανά είδος έργου ή δραστηριότητας,

γ) το περιεχόμενο του Πλάνου Διορθωτικών Ενεργειών της παρ. 15 και της υποπερ. ββ) της περ. β' της παρ. 15γ,

δ) η κατάταξη των παραβάσεων στις τέσσερις (4) κατηγορίες «ΧΑΜΗΛΗΣ», «ΜΕΤΡΙΑΣ», «ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» και «ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ» σοβαρότητας της παρ. 1α του άρθρου 30 του ν. 1650/1986, σύμφωνα με τα κριτήρια της παρ. 15β,

ε) το σύνολο των ελαφρυντικών ή επιβαρυντικών παραγόντων, οι οποίοι συνεκτιμώνται για την αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης, σύμφωνα με την παρ. 15β, και ο τρόπος υπολογισμού του προστίμου που επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/1986,

στ) κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 11 έως 15γ.

Για το περιεχόμενο των περ. β' και γ' της παρούσας ζητείται η απλή γνώμη της Γενικής Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Πολιτικής και της Διεύθυνσης Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το ΜΕΣ εφαρμόζεται κατ' αναλογία και στις παραβάσεις έργων και δραστηριοτήτων που δεν απαιτούν περιβαλλοντική αδειοδότηση, σύμφωνα με το άρθρο 1.».

Άρθρο 8

Επιθεωρήσεις και έλεγχοι – Τροποποίηση περ. β) παρ. 4 άρθρου 61 ν. 4819/2021

Στην περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 61 του ν. 4819/2021 (Α' 129, διόρθωση σφάλματος Α' 171), περί επιθεωρήσεων και περιβαλλοντικών ελέγχων φορέων επεξεργασίας αποβλήτων, εξειδικεύεται το όργανο διενέργειας ελέγχων, διορθώνονται οι νομοθετικές παραπομπές, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι έλεγχοι του παρόντος διενεργούνται:

α) στους οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή παράγουν επικίνδυνα απόβλητα, από τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209),

β) στους οργανισμούς ή τις επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών και από τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011,

γ) στους μεσίτες και τους εμπόρους αποβλήτων, από τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. της παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4014/2011.».

Άρθρο 9

Τροποποίηση διοικητικών κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις – Τροποποίηση παρ. 1, 1α και 6 άρθρου 21 ν. 4014/2011

1. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4014/2011 (Α' 209), περί διοικητικών μέτρων και κυρώσεων επί περιβαλλοντικών παραβάσεων, προστίθεται παραπομπή στον ν. 4042/2012 (Α' 24), οι περ. α) έως δ) και τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 1α τροποποιούνται ως προς τον τρόπο υπολογισμού των προστίμων παράβασης, μετά την περ. δ) προστίθενται δύο νέα εδάφια, και οι παρ. 1 και 1α διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προκαλούν οποιαδήποτε ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος ή των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων διαταγμάτων ή υπουργικών αποφάσεων ή αποφάσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας, ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη, επιβάλλονται τα ακόλουθα διοικητικά μέτρα και κυρώσεις:

α) Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών της υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 15γ του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (Α' 160), που επέχει τη θέση του μέτρου της γραπτής σύστασης της περ. α' της παρ. 5 του

άρθρου 151 του ν. 4512/2018 (Α' 5), πιθανός επανέλεγχος εντός προθεσμίας, προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων.

β) Πρόστιμο από πεντακόσια (500) έως και πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ σύμφωνα με την παρ. 1α ή και Πλάνο Διορθωτικών Ενεργειών .

γ) Προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας, όπως προβλέπεται την παρ. 6, μετά από εισήγηση της αρμόδιας για την περιβαλλοντική επιθεώρηση αρχής.

δ) Διοικητικά μέτρα και κυρώσεις που προβλέπονται από την περιβαλλοντική νομοθεσία.

Τα εν λόγω μέτρα και οι κυρώσεις είναι αναλογικά και εύλογα, στηρίζονται δε στην αξιολόγηση του κινδύνου που η παράβαση επιφέρει στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος σύμφωνα με την παρ. 1α και επιβάλλονται, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 21 του άρθρου 20, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συχνότητα ή την χρονική διάρκεια, την υποτροπή και το ιστορικό συμμόρφωσης, τη συμπεριφορά και τον βαθμό συνεργασίας του ελεγχόμενου οικονομικού φορέα, το ύψος υπέρβασης των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπών και την παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων και προτύπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων, λόγους δημοσίου συμφέροντος, καθώς και τυχόν συντρέχοντες ελαφρυντικούς ή επιβαρυντικούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένου του άμεσου ή έμμεσου κέρδους που η παράβαση απέφερε στον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Τα πρόστιμα της περ. β' επιβάλλονται μετά από ενιαία αξιολόγηση της σοβαρότητας του συνόλου των παραβάσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1α. Εφόσον από τη νομοθεσία προβλέπεται ποινική κύρωση για τη συγκεκριμένη παράβαση, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4042/2012 (Α' 24), η πράξη βεβαίωσης παράβασης διαβιβάζεται στην αρμόδια Εισαγγελική Αρχή.

1α. Οι παραβάσεις κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες ΧΑΜΗΛΗΣ, ΜΕΤΡΙΑΣ, ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ και ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ σοβαρότητας σύμφωνα με την υπουργική απόφαση της παρ. 21 του άρθρου 20.

Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα της περ. β' της παρ. 1 κατανέμονται, ανάλογα με την κατηγορία της παράβασης, ως ακολούθως:

α) για τις παραβάσεις χαμηλής σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματός του, και κυμαίνεται από πεντακόσια (500) έως και πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ,

β) για τις παραβάσεις μέτριας σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το ένα κόμμα πέντε τοις εκατό (1,5%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματός του, και κυμαίνεται από χίλια (1000) έως και διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ,

γ) για τις παραβάσεις σημαντικής σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το έξι τοις εκατό (6%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματός του, και κυμαίνεται από τέσσερις χιλιάδες (4.000) έως και οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) ευρώ,

δ) για τις παραβάσεις πολύ σημαντικής σοβαρότητας, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας

εισοδήματός του, και κυμαίνεται από δέκα χιλιάδες (10.000) έως και πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.

Αν το ποσό του προστίμου που αντιστοιχεί στο ανώτατο ποσοστό, επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, βάσει του κύκλου εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, είναι μικρότερο του ελάχιστου προβλεπόμενου προστίμου της κατηγορίας παράβασης, το πρόστιμο ισούται με το ελάχιστο προβλεπόμενο για την εκάστοτε κατηγορία παράβασης.

Αν η διοικητική παράβαση συνίσταται στην έλλειψη Πρότυπων Περιβαλλοντικών Δεσμεύσεων (ΠΠΔ) επιβάλλεται πρόστιμο δύο τοις εκατό (2%), επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας, με βάση τον κύκλο εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματός του, το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των χιλίων (1.000) ευρώ.

Σε περίπτωση υποτροπής, τα ποσοστά των περ. α) έως και δ) επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας διπλασιάζονται.

Το κριτήριο του ποσοστού επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας δεν εφαρμόζεται σε έργα και δραστηριότητες που δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα.».

2. Στην αρχή του δευτέρου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4014/2011, η επιβαλλόμενη κύρωση του προστίμου αντικαθίσταται με την προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Αν μια επιχείρηση ή δραστηριότητα προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος που κατατάσσεται στις «πολύ σημαντικές» παραβάσεις, μπορεί να επιβληθεί προσωρινή απαγόρευση της λειτουργίας της μέχρις ότου ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποτρέπεται η ρύπανση ή η υποβάθμιση σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 151 του ν. 4512/2018. Η προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας επιβάλλεται από την αρχή ή το όργανο που εξέδωσε την άδεια, ή την έγκριση, ή τη γνωστοποίηση κατασκευής ή λειτουργίας του έργου ή έναρξης της δραστηριότητας ή, κατά περίπτωση, την ανανέωση αυτών. Ο αρμόδιος περιφερειάρχης δύναται να επιβάλει οριστική διακοπή της λειτουργίας της επιχείρησης, αν η επιχείρηση ή η δραστηριότητα παραλείπει να συμμορφωθεί προς τα μέτρα που υποδεικνύονται με την απόφαση του πρώτου εδαφίου ή αν η λήψη αποτελεσματικών μέτρων είναι ανέφικτη. Αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, ιδίως σε περίπτωση που από το είδος ή την ποσότητα των ρύπων ή από την έκταση και τη σημασία της υποβάθμισης του περιβάλλοντος υπάρχει κίνδυνος θανάτου ή βαριάς σωματικής βλάβης ή ευρείας οικολογικής διατάραξης ή καταστροφής, ενόψει και της σπουδαιότητας της επιχείρησης ή δραστηριότητας, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από κοινού με το αρμόδιο όργανο τυχόν συναρμόδιου Υπουργείου επιβάλλει τις παραπάνω κυρώσεις. Με την πράξη επιβολής της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας επιβάλλεται και πρόστιμο το οποίο ισούται με το διπλάσιο των ημερήσιων ακαθάριστων εσόδων λειτουργίας, ήτοι των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας αναγομένων ανά ημέρα λειτουργίας, και ανέρχεται κατ' ελάχιστον σε πεντακόσια (500) ευρώ για κάθε ημέρα παράβασης της απαγόρευσης. Η παράβαση διαπιστώνεται με πράξη του οργάνου που επέβαλε την απαγόρευση με την οποία καταλογίζεται το πρόστιμο. Με απόφαση του οργάνου που επέβαλε την προσωρινή απαγόρευση

λειτουργίας της επιχείρησης ή δραστηριότητας μπορεί, σε κάθε περίπτωση, να αίρεται η απαγόρευση αυτή, ώστε να παύσει οριστικά η ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος.».

Άρθρο 10

Εκκρεμείς περιβαλλοντικοί έλεγχοι – Μεταβατική διάταξη – Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4843/2021

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4843/2021 (Α' 193), τροποποιείται το νομικό καθεστώς διεκπεραίωσης των εκκρεμών υποθέσεων που αφορούν διενεργηθέντες περιβαλλοντικούς ελέγχους, αντικαθίσταται η παρ. 2, και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52

Μεταβατικές διατάξεις

1. Εκκρεμείς υποθέσεις περιβαλλοντικών ελέγχων, επιθεωρήσεων και επιβολής διοικητικών κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις διεκπεραιώνονται σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4014/2011 (Α' 209), μη εφαρμοζόμενων των προθεσμιών των τεσσάρων πρώτων εδαφίων της περ. γ) της παρ. 11 του ανωτέρω άρθρου.
2. Αν έχει ήδη εκδοθεί πράξη βεβαίωσης παράβασης αυτή ακυρώνεται και εκδίδεται οριστική έκθεση ελέγχου, σύμφωνα με την παρ. 1, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της ακυρωθείσας πράξης βεβαίωσης παράβασης.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Άρθρο 11

Επιτρεπόμενες χρήσεις γης στις ζώνες προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου «Φύση 2000»

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος, στις περιοχές που καθορίζονται ως Ζώνες Απόλυτης Προστασίας της φύσης της περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), επιτρέπονται οι εξής ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4685/2020 (Α' 92):

(1) Κατοικία για προσωπικό ασφαλείας και εργαζομένους μόνο για την εξυπηρέτηση της προστασίας και της βέλτιστης διαχείρισης του προστατευτέου αντικειμένου.

(11) Επιστημονική έρευνα για την προστατευόμενη περιοχή.

(26.12) Γραμμικές υποδομές μεταφορών, ιδίως οδοί κίνησης μηχανοκίνητων οχημάτων, οδοί ήπιας κυκλοφορίας, πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, πλατείες, μονοπάτια και θαλάσσιοι διάδρομοι.

(33) Εγκαταστάσεις ύδρευσης, εξαιρουμένης της αφαλάτωσης, εγκαταστάσεις αποθήκευσης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων, με τον αναγκαίο εξοπλισμό και τις συναφείς εγκαταστάσεις, υπέργειων ή υπόγειων.

(50) Έργα πρόληψης ή αντιμετώπισης της υφαλμύρωσης των υπογείων υδάτων ή εδαφών.

(51) Έργα προστασίας από διάβρωση, κατολισθήσεις και στήριξη εδαφών.

(53) Έργα που αφορούν την αποκατάσταση και βελτίωση των υδατοαποθεμάτων.

Η ελεύθερη βόσκηση και η ερασιτεχνική αλιεία δύνανται να απαγορεύονται εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο για τη διασφάλιση της ακεραιότητας της περιοχής ως προς τις οικολογικές της λειτουργίες.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος, στις περιοχές που καθορίζονται ως Ζώνες Προστασίας της Φύσης της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, επιτρέπονται οι εξής ειδικές κατηγορίες χρήσεων:

(1) Κατοικία για προσωπικό ασφαλείας και εργαζομένους.

(7) Διοίκηση μόνο για τις ανάγκες της Ζώνης ή της προστατευόμενης περιοχής.

(11) Κέντρα έρευνας και επιστημονική έρευνα που αφορούν τη Ζώνη.

(13) Αναψυκτήρια μέχρι πενήντα (50) τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.).

(15) Τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις του ν. 4276/2014 (Α' 155), ήπιας τουριστικής ανάπτυξης, εφόσον εξυπηρετούν λειτουργικά μια ή περισσότερες μορφές θεματικού τουρισμού των άρθρων 4, 6, 13, 14, 15, 19 και 20 του ν. 4582/2018 (Α' 208), υπό τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α. η πραγματοποιούμενη συνολικά δόμηση δεν υπερβαίνει το μηδέν κόμμα μηδέν πέντε (0,05) της επιφάνειας του γηπέδου, και

β. πληρούν ενεργειακά και περιβαλλοντικά κριτήρια της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4759/2020 (Α' 245).

Τα τουριστικά καταλύματα, οι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και οι λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις δύνανται να αναπτύσσονται, υπό τις ως άνω προϋποθέσεις, και σε οργανωμένους υποδοχείς, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3937/2011 (Α' 60).

(16) Υπαίθρια στάθμευση μόνο για τη ζώνη.

(24) Αγροτικές εκμεταλλεύσεις εγκαταστάσεις και δραστηριότητες, με εξειδίκευση ανά υποκατηγορίες ανάλογα με τη ζώνη.

(25) Εξορμητικές δραστηριότητες που διενεργούνται υπόγεια υπό την προϋπόθεση ότι η είσοδος της υπόγειας εκμετάλλευσης βρίσκεται εκτός ζώνης προστασίας της φύσης και ζώνης απολύτου προστασίας της φύσης.

(26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, με εξειδίκευση ανά υποκατηγορίες.

(33) Εγκαταστάσεις ύδρευσης, εξαιρουμένης της αφαλάτωσης, εγκαταστάσεις αποθήκευσης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, τηλεπικοινωνιών, σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό και συναφείς εγκαταστάσεις, υπέργειων ή υπόγειων.

(34) Εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

(47) Κατασκηνώσεις - Παιδικές εξοχές.

(48.1) Κατασκευές για: α) τη διαμόρφωση του εδάφους, όπως κλίμακες, τοίχοι, διάδρομοι, κεκλιμένα επίπεδα, μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών, καθώς και κατασκευές για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων,

β) τον εξωραϊσμό και την αισθητική τους αναβάθμιση, τον εξοπλισμό και την ασφάλειά τους και γενικά κατασκευές για την εξυπηρέτηση του προορισμού των χώρων αυτών,

γ) λυόμενες και προσωρινές κατασκευές,

δ) τη λειτουργία και την εξυπηρέτηση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

(49) Περίπτερα ενημέρωσης και έργα ερμηνείας περιβάλλοντος, ιδίως πινακίδες, αποχωρητήρια, περίπτερα και στέγαστρα.

(50) Έργα πρόληψης ή αντιμετώπισης της υφαλμύρωσης των υπογείων υδάτων ή εδαφών.

(51) Έργα προστασίας από διάβρωση, κατολισθήσεις και στήριξη εδαφών.

(53) Έργα που αφορούν την αποκατάσταση και βελτίωση των υδατοαποθεμάτων.

(54) Πλωτές υποδομές και εγκαταστάσεις θαλάσσιας αναψυχής.

Οι χρήσεις των ειδικών κατηγοριών (1), (7) και (49) επιτρέπονται μόνο για την εξυπηρέτηση της προστασίας και της βέλτιστης διαχείρισης του προστατευτέου αντικειμένου.

Επιτρέπονται επίσης τα ορειβατικά καταφύγια της περ. η) της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, καθώς και δραστηριότητες τύπου αναρρίχησης, η υπασίας, περιήγησης σε σπήλαια, η κατάβαση ποταμού, ανεμοπορίας με αλεξίπτωτο πλαιγιάς ή αιωροπτερισμός.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 5 του παρόντος, στις περιοχές που καθορίζονται ως Ζώνες Διατήρησης Οικοτόπων και ειδών της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, επιτρέπονται οι εξής ειδικές κατηγορίες χρήσεων:

(1) Κατοικία.

(4.1) Μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις (κατηγορίες Α1, Α2, Β1, Δ, Ε1).

(4.3) Ειδικές αθλητικές εγκαταστάσεις.

(5) Θρησκευτικοί χώροι.

(8.3). (Περίθαλψη) Εξωνοσοκομειακές Μονάδες Ψυχικής Υγείας.

(8.4) (Περίθαλψη) Μονάδες Πρόληψης και Καταπολέμησης των Εξαρτήσεων.

(12) Εστίαση.

(13) Αναψυκτήρια.

(15) Τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις του ν. 4276/2014, υπό τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α. η πραγματοποιούμενη συνολικά δόμηση δεν υπερβαίνει το μηδέν κόμμα μηδέν εφτά (0,07) της επιφάνειας του γηπέδου, και

β. πληρούν ενεργειακά και περιβαλλοντικά κριτήρια της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4759/2020.

Τα τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις δύνανται να αναπτύσσονται, υπό τις ως άνω προϋποθέσεις, και σε οργανωμένους υποδοχείς, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3937/2011.

(16) Υπαίθρια στάθμευση μόνο για τη ζώνη.

(22) Επαγγελματικά Εργαστήρια για την επεξεργασία τοπικών προϊόντων του άρθρου 17 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

(24) Αγροτικές εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις και δραστηριότητες, με εξειδίκευση ανά υποκατηγορίες ανάλογα με τη Ζώνη.

(25) Εξορυκτικές δραστηριότητες, ιδίως ορυχεία, λατομεία, μεταλλεία, αμμοληψία και ζώνες αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

(26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, με εξειδίκευση ανά υποκατηγορίες.

(30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία.

(33) Εγκαταστάσεις ύδρευσης, συμπεριλαμβανομένης της αφαλάτωσης, εγκαταστάσεις αποθήκευσης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, τηλεπικοινωνιών, σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό και συναφείς εγκαταστάσεις, υπέργειων ή υπόγειων.

(34) Εγκαταστάσεις ΑΠΕ.

(35) Πάρκα κεραιών τηλεπικοινωνιών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.

(47) Κατασκηνώσεις - Παιδικές εξοχές.

(48.1) Κατασκευές για: α) τη διαμόρφωση του εδάφους, όπως κλίμακες, τοίχοι, διάδρομοι, κεκλιμένα επίπεδα, μηχανικά μέσα κάλυψης υψομετρικών διαφορών, καθώς και κατασκευές για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων,

β) τον εξωραϊσμό και την αισθητική τους αναβάθμιση, τον εξοπλισμό και την ασφάλειά τους και γενικά κατασκευές για την εξυπηρέτηση του προορισμού των χώρων αυτών,

γ) λυόμενες και προσωρινές κατασκευές,

δ) τη λειτουργία και την εξυπηρέτηση των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

(48.2) Εγκαταστάσεις: α) κατασκευές δικτύων υποδομής και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, μετά των παραρτημάτων αυτών, υπέργειων και υπόγειων,

β) εγκατάσταση σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό τους,

στ) εγκατάσταση μονάδων αφαλάτωσης και λοιπών συστημάτων επεξεργασίας νερού για την υδροδότηση δημοτικών δικτύων, μετά των συνοδών έργων που απαιτούνται, για την πλήρη λειτουργία αυτών.

(49) Περίπτερα ενημέρωσης και έργα ερμηνείας περιβάλλοντος, ιδίως πινακίδες, αποχωρητήρια, περίπτερα και στέγαστρα.

(50) Έργα πρόληψης ή αντιμετώπισης της υφαλμύρωσης των υπογείων υδάτων ή εδαφών.

(51) Έργα προστασίας από διάβρωση, κατολισθήσεις και στήριξη εδαφών.

(53) Έργα που αφορούν την αποκατάσταση και βελτίωση των υδατοαποθεμάτων.

(54) Πλωτές υποδομές και εγκαταστάσεις θαλάσσιας αναψυχής.

Επιτρέπονται επίσης δραστηριότητες τύπου αναρρίχησης, υπασσίας, περιήγησης σε σπήλαια, κατάβαση ποταμού, ανεμοπορίας με αλεξίπτωτο πλαγιάς ή αιωροπτερισμός.

4. Στις περιοχές που καθορίζονται ως Ζώνες Βιώσιμης Διαχείρισης Φυσικών Πόρων της περ. δ' της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986, επιτρέπονται οι ειδικές κατηγορίες χρήσεων του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018, με εξαίρεση τις εξής ειδικές κατηγορίες χρήσεων:

(23) Βιοτεχνικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις υψηλής όχλησης.

(43) Πίστες αγώνων αυτοκινήτων και μοτοποδηλάτων.

Επιτρέπονται ιδίως η αναρρίχηση, η υπασσία, η περιήγηση σε σπήλαια, η κατάβαση ποταμού, η ανεμοπορία με αλεξίπτωτο πλαγιάς ή αιωροπτερισμό.

5. Για το σύνολο των ζωνών της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 επιτρέπονται:

α) δράσεις και παρεμβάσεις αποκλειστικά για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου,

β) δράσεις και παρεμβάσεις που σχετίζονται με αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, όπως ανασκαφές και εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης,

γ) Η ειδική χρήση (52) Ήπια θαλάσσια αναψυχή, η οποία περιλαμβάνει ιδίως κολύμβηση, ιστιοσανίδα, καταδύσεις και υποβρύχια φωτογράφιση.

δ) Η πεζοπορία και η ορειβασία.

5. Οι ειδικές χρήσεις γης των παρ. 1 έως 4, που επιτρέπονται στις προστατευόμενες ζώνες των παραγράφων αυτών, επιλέγονται και εξειδικεύονται ανά προστατευόμενη περιοχή, βάσει της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986.

6. Οι φάροι και οι στρατιωτικές εγκαταστάσεις δεν υπόκεινται σε περιορισμούς χρήσεων γης και χωροθετούνται όπου απαιτείται για την εξυπηρέτηση της ναυσιπλοΐας και της εθνικής άμυνας αντίστοιχα.

Άρθρο 12

Ζώνες προστασίας και διαχείρισης που περιλαμβάνονται στις ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες – Τροποποίηση παρ. 4 και 5 άρθρου 19 ν. 1650/1986

Τα δύο τελευταία εδάφια των περ. α, β, γ και δ της παρ. 4 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί επιτρεπόμενων ειδικών κατηγοριών χρήσεων προστατευόμενων περιοχών, καταργείται, η παρ. 5 αντικαθίσταται και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. Στις περιοχές των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος ορίζονται, με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 3 του άρθρου 21, μία ή περισσότερες ζώνες προστασίας και διαχείρισης από τις παρακάτω:

α. Ζώνη απόλυτης προστασίας της φύσης: ως ζώνες απόλυτης προστασίας της φύσης ορίζονται εκτάσεις με εξαιρετικά ευαίσθητους τύπους φυσικών οικοτόπων, ή/ και με ενδιαιτήματα εξαιρετικά ευαίσθητων ειδών, των οποίων η παρουσία και αντιπροσωπευτικότητα εκτιμάται ως πολύ υψηλή ή η κατάσταση των οποίων επιτάσσει εξαιρετικά αυστηρή προστασία.

β. Ζώνη προστασίας της φύσης: ως ζώνες προστασίας της φύσης ορίζονται εκτάσεις με τύπους φυσικών οικοτόπων, ή/και με ενδιαιτήματα ειδών, των οποίων η παρουσία και αντιπροσωπευτικότητα εκτιμάται ως υψηλή ή η κατάσταση των οποίων επιτάσσει αυστηρή προστασία. Στις ζώνες αυτές προστατεύεται το φυσικό περιβάλλον από δραστηριότητες ή επεμβάσεις που μπορούν να μεταβάλουν ουσιωδώς προς το χειρότερο τη φυσική κατάσταση, σύνθεση ή εξέλιξή του. Απαγορεύονται ή περιορίζονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής ή/και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης, δραστηριότητες όταν η άσκησή τους έχει επιπτώσεις που υπονομεύουν τους στόχους διαχείρισης ή την αποτελεσματικότητα των μέτρων διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής.

γ. Ζώνη διατήρησης οικοτόπων και ειδών: ως ζώνες διατήρησης οικοτόπων και ειδών ορίζονται εκτάσεις που υπόκεινται σε κατάλληλη διαχείριση για τη διασφάλιση ικανοποιητικού βαθμού διατήρησης των προστατευτέων αντικειμένων (τύπων φυσικών οικοτόπων και ειδών ενωσιακής σημασίας ή/και εθνικού ενδιαφέροντος) που αυτές φιλοξενούν. Στις Ζώνες Διαχείρισης Οικοτόπων και Ειδών απαγορεύονται ή περιορίζονται, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής ή/και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης, δραστηριότητες όταν αυτές είναι σε θέση μεμονωμένα, σωρευτικά με άλλες ή σε συνέργεια με άλλες, να υποβαθμίσουν τον βαθμό διατήρησης προστατευτέου αντικειμένου και ειδικά όταν η υποβάθμιση αυτή δρα αρνητικά στην κατάσταση διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου σε εθνικό επίπεδο.

δ. Ζώνη βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων: ως ζώνες βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων ορίζονται εκτάσεις προστατευόμενων περιοχών, στις οποίες είναι δυνατό να συνυπάρχει το προστατευτέο αντικείμενο μαζί με σχετικές πολιτισμικές αξίες ή/και ανθρωπογενείς δραστηριότητες που προάγουν τη βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων ή/και τη βιώσιμη ανάπτυξη, αυτή, δηλαδή, που υπηρετεί την προστασία του περιβάλλοντος, την οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Ανθρωπογενείς δραστηριότητες εντός της ζώνης αυτής, όταν μπορούν να οδηγήσουν σε υποβάθμιση του βαθμού διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου στην προστατευόμενη περιοχή και ιδιαιτέρως της κατάστασης διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου

σε εθνικό επίπεδο, υπόκεινται σε κατάλληλες ρυθμίσεις βάσει των σχετικών προβλέψεων της πράξης χαρακτηρισμού της προστατευόμενης περιοχής και του οικείου Σχεδίου Διαχείρισης.

5. Στις ζώνες του παρόντος περιλαμβάνονται και περιοχές που υπάγονται σε ειδικό καθεστώς προστασίας, όπως αρχαιολογικοί χώροι και οι ζώνες προστασίας Α' και Β' αυτών, Περιοχές Οργανωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης, Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων, Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων. Στις ζώνες του παρόντος δεν περιλαμβάνονται περιοχές που βρίσκονται εκτός των ορίων των προστατευόμενων περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών ζωνών των προστατευόμενων περιοχών που έχουν ορισθεί ως οικολογικοί διάδρομοι.».

Άρθρο 13

Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες, σχέδια διαχείρισης και καθορισμός χρήσεων γης στις προστατευόμενες περιοχές – Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 1650/1986

Στο άρθρο 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί σχεδίων διατήρησης των περιοχών προστασίας: α) στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 προσδιορίζεται ότι οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης δεν είναι προτεινόμενες, αλλά συνδέονται με τις αντίστοιχες ζώνες προστασίας και προστίθεται νέο πέμπτο εδάφιο, β) προστίθενται παρ. 2α, υποπερ. εε στην περ. α της παρ. 3 και παρ. 9, 10 και 11, γ) στην υποπερ. γγ της περ. α της παρ. 3 εξειδικεύεται ότι οι περιορισμοί άσκησης δραστηριοτήτων γίνονται κατ' εξουσιοδότηση του οικείου προεδρικού διατάγματος, δ) στην παρ. 4 αφαιρούνται οι αναφορές για τα διαλαμβανόμενα, στο προεδρικό διάταγμα χαρακτηρισμού, σχέδια διαχείρισης και τον καθορισμό γειτονικών εκτάσεων, ε) η προθεσμία του τελευταίου εδαφίου της παρ. 6 παρατείνεται, στ) η παρ. 7 αντικαθίσταται, και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21

Χαρακτηρισμός περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου

1. Για την προστασία και τη διατήρηση των περιοχών προστασίας της βιοποικιλότητας και των Εθνικών Πάρκων καταρτίζονται τα σχέδια διαχείρισης της παραγράφου 3 και εκδίδονται τα προεδρικά διατάγματα της παραγράφου 4, κατόπιν της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης της παραγράφου 2.
2. Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη αποτελεί την επιστημονική μελέτη τεκμηρίωσης του Προεδρικού Διατάγματος μιας ή περισσότερων προστατευόμενων περιοχών και του Σχεδίου Διαχείρισης κάθε προστατευόμενης περιοχής. Ειδικότερα εστιάζει στον χαρακτηρισμό των προστατευόμενων περιοχών, στις ζώνες που ορίζονται εντός αυτών, στην αναγκαιότητα ή μη θεσμοθέτησης περιφερειακών ζωνών, οικολογικών διαδρόμων, καθώς και στην πρόταση ρύθμισης δραστηριοτήτων και λειτουργιών και πρόβλεψη κατάλληλων μέτρων και δράσεων για τη διατήρηση του προστατευτέου αντικείμενου κάθε προστατευόμενης περιοχής. Η ειδική περιβαλλοντική μελέτη εκπονείται για μία ή περισσότερες προστατευόμενες περιοχές και τίθεται υποχρεωτικά σε δημόσια διαβούλευση. Εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχουν στο περιβάλλον και ειδικότερα στο προστατευτέο αντικείμενο οι όροι και περιορισμοί δραστηριοτήτων που προτείνει, σε συνδυασμό με τις επιτρεπόμενες δραστηριότητες, όπως αυτές θα προκύπτουν από τις χρήσεις γης ανά ζώνη. Στις ζώνες αυτές λαμβάνονται υπόψη οι υφιστάμενες δραστηριότητες και η γειτνίαση με οικισμούς και υπάρχει μέριμνα για την εξυπηρέτηση των λειτουργιών που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τον πολεοδομικό ή οικιστικό χαρακτήρα των περιοχών αυτών, καθώς και οι κατευθύνσεις του περιφερειακού χωροταξικού πλαισίου της οικείας περιφέρειας και των

ειδικών χωρικών πλαισίων. Επιπλέον, εξετάζει τις συνέπειες εναλλακτικών λύσεων, περιλαμβανομένης και της μηδενικής λύσης.

Η περιοχή που καλύπτει κάθε ειδική περιβαλλοντική μελέτη, η διαδικασία σύνταξης και έγκρισης, όπως και οι προδιαγραφές των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών ορίζονται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2α. Το αντικείμενο της ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης και του προεδρικού διατάγματος περιλαμβάνει το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών, εκτός των περιοχών:

α. για τις οποίες έχουν εκδοθεί Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, σύμφωνα με τον ν. 4447/2016 (Α' 241),

β. εντός ορίων οικισμών ή σχεδίου πόλης ή οικισμών προ του 1923, και

γ. εντός οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων, ιδίως Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων ή Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων.

3. α. Τα σχέδια διαχείρισης περιλαμβάνουν:

αα. τους στόχους διατήρησης και την πιθανή ιεράρχηση προτεραιοτήτων διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής,

ββ. διαχειριστικές δράσεις, παρεμβάσεις και μέτρα που είναι απαραίτητα για να επιτευχθεί ή να διατηρηθεί η ικανοποιητική διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου. Οι σχετικές δράσεις και τα σχετικά μέτρα δύνανται να εξειδικεύονται για επιμέρους στοιχεία του προστατευτέου αντικειμένου ανάλογα με τις οικολογικές τους απαιτήσεις, τον βαθμό διατήρησής τους και τις πιέσεις ή απειλές που αντιμετωπίζουν,

γγ. την εξειδίκευση των όρων και περιορισμών άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων που είναι απαραίτητα για την ικανοποιητική διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου κατ' εξουσιοδότηση του σχετικού προεδρικού διατάγματος καθώς και, όπου είναι αναγκαίο, τις ειδικότερες μελέτες που πρέπει να εκπονηθούν για την εξειδίκευση ή/και οριστικοποίηση του περιεχομένου προτεινόμενων διαχειριστικών δράσεων και μέτρων,

δδ. τις κατευθύνσεις και τις προτεραιότητες για την υλοποίηση έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία, διαχείριση και αποκατάσταση των αντικειμένων που προστατεύονται κατά περίπτωση, καθώς και τα κατάλληλα προγράμματα παρακολούθησης του προστατευτέου αντικειμένου και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του Σχεδίου Διαχείρισης, και

εε. τον προσδιορισμό των έργων και δραστηριοτήτων που δεν ανήκουν στις κατηγορίες Α' και Β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011 (Α' 209). Για την έγκρισή αυτών δύναται να προβλέπεται στην απόφαση της περ. β της παρούσας, η διενέργεια δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων της παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4014/2011, σύμφωνα με την παρ. 11 του παρόντος.

Στα σχέδια διαχείρισης περιλαμβάνονται σχέδια δράσης στα οποία εξειδικεύονται τα αναγκαία μέτρα, δράσεις, έργα και προγράμματα, οι φάσεις, το κόστος, οι πηγές και οι φορείς χρηματοδότησής τους, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσής τους και οι φορείς εφαρμογής τους.

β. Τα σχέδια διαχείρισης εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα σχέδια διαχείρισης των περιοχών στις οποίες περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν στη γεωργική, αλιευτική και υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα, εγκρίνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

γ. Όπου απαιτείται, με τις αποφάσεις αυτές εξειδικεύονται τα γενικά και ειδικά μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Τοπίου που κυρώθηκε με το ν. 3827/2010 (Α' 30).

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μετά από γνώμη της Επιτροπής Φύση 2000, βάσει της αντίστοιχης ειδικής περιβαλλοντικής μελέτης, γίνεται ο χαρακτηρισμός των περιοχών προστασίας της βιοποικιλότητας και των εθνικών πάρκων, η οριοθέτησή τους, καθώς και ο καθορισμός χρήσεων γης και δραστηριοτήτων μέσα στις ανωτέρω προστατευόμενες περιοχές, ανά ζώνη. Με το ως άνω προεδρικό διάταγμα γίνεται ο χαρακτηρισμός περιοχών του Εθνικού Καταλόγου Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 που περιλαμβάνονται στην προστατευόμενη περιοχή ως ειδικών ζωνών διατήρησης, ζωνών ειδικής προστασίας ή/και τόπων ενωσιακής σημασίας, εφόσον αυτές δεν έχουν ήδη χαρακτηριστεί με προηγούμενη πράξη. Όταν στην προστατευόμενη περιοχή περιλαμβάνονται και αγροτικές περιοχές (χερσαίες και υδάτινες) υψηλής φυσικής αξίας, το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορούν να οριοθετούνται οικολογικοί διάδρομοι της περίπτωσης 11 του άρθρου 2 του ν. 3937/2011 (Α' 60).

5. Αν η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος αφορά σε περιοχές ενδιαφέροντος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και των νομικών προσώπων που εποπτεύονται από αυτό, οι οποίες περιλαμβάνουν στρατιωτικές υποδομές και εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για σκοπούς εθνικής άμυνας και ασφάλειας, το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 4 προτείνεται και από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.

6. Για περιοχές, στοιχεία ή σύνολα της φύσης και του τοπίου, για τα οποία αρχίζει η διαδικασία χαρακτηρισμού με προεδρικό διάταγμα και έως ότου εκδοθεί η πράξη χαρακτηρισμού, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζει όρους και περιορισμούς για επεμβάσεις και δραστηριότητες που είναι δυνατόν να έχουν βλαπτική επίδραση στις παραπάνω περιοχές, στοιχεία ή σύνολα και να υλοποιεί τα σχέδια δράσης της υποπαραγράφου α' της παραγράφου 3 και συγκεκριμένες διαχειριστικές δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση και διατήρηση της κατάστασης των προστατευτέων αντικειμένων. Η ισχύς της υπουργικής αυτής απόφασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται, με όμοια υπουργική απόφαση, για τρία (3) ακόμη έτη.

7. Οι χαρακτηρισμοί των καταφυγίων άγριας ζωής και των προστατευομένων τοπίων και φυσικών σχηματισμών, όταν αυτές δεν εμπίπτουν σε περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας και εθνικά πάρκα, γίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι δυνατή η επιβολή όρων και περιορισμών στις δραστηριότητες που ασκούνται εντός των περιοχών αυτών.

8. Ειδικά ο χαρακτηρισμός και ο καθορισμός των ορίων και των ζωνών σε προστατευόμενες περιοχές, που περιλαμβάνονται σε ζώνη οικιστικού ελέγχου (ΖΟΕ), γίνεται με την πράξη καθορισμού της ΖΟΕ και με τη διαδικασία του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33), όπως ισχύει.

9. Οι εθνικοί δρυμοί του άρθρου 78 του ν. δ. 86/1969 (Α' 7) και οι υγρότοποι διεθνούς ενδιαφέροντος του άρθρου 2 της Σύμβασης Ραμσάρ, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.δ. 191/1974 (Α' 350), χαρακτηρίζονται ως εθνικά πάρκα με τη διαδικασία της παρ. 3.

10. Με τα προεδρικά διατάγματα της παρ. 3 προβλέπεται ότι:

α. εξακολουθούν να λειτουργούν νομίμως έργα ή δραστηριότητες, εντός των προστατευόμενων περιοχών, οι οποίες είναι νομίμως αδειοδοτημένες και λειτουργούν, σύμφωνα με τους όρους της άδειάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι η παραμονή τους δεν διακινδυνεύει την επίτευξη των στόχων διατήρησης της αντίστοιχης περιοχής, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011. Προκειμένου

να διαπιστωθεί η συνδρομή της εν λόγω προϋπόθεσης, εφόσον υπάρχει σχετική απαίτηση του σχεδίου διαχείρισης της παρ. 3, ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011,

β. υλοποιούνται και λειτουργούν νομίμως έργα ή δραστηριότητες, εντός των προστατευόμενων περιοχών, εάν διαθέτουν Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), μετά από υποβολή και έγκριση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) που συνοδεύεται από Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ), υπό την προϋπόθεση ότι η παραμονή τους δεν διακινδυνεύει την επίτευξη των στόχων διατήρησης της αντίστοιχης περιοχής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011. Προκειμένου να διαπιστωθεί η συνδρομή της εν λόγω προϋπόθεσης, εφόσον υπάρχει σχετική απαίτηση του σχεδίου διαχείρισης της παρ. 3, ακολουθείται η διαδικασία της παρ. 9 του άρθρου 2 του ν. 4014/2011,

γ. υλοποιούνται και λειτουργούν νομίμως έργα ή δραστηριότητες, εντός των προστατευόμενων περιοχών, όταν διαθέτουν ΑΕΠΟ, μετά από υποβολή και έγκριση ΜΠΕ, που δεν συνοδεύεται από ΕΟΑ, υπό την προϋπόθεση ότι η παραμονή τους δεν διακινδυνεύει την επίτευξη των στόχων διατήρησης της αντίστοιχης περιοχής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011, κατόπιν υποβολής συμπληρωματικής ΕΟΑ, εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από τη θέση σε ισχύ του προεδρικού διατάγματος, δ. υλοποιούνται και λειτουργούν νομίμως, εντός των προστατευόμενων περιοχών, έργα ή δραστηριότητες που δεν ανήκουν στην κατηγορία Α' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011, εάν η παραμονή τους δεν διακινδυνεύει την επίτευξη των στόχων διατήρησης της αντίστοιχης περιοχής. Η διαπίστωση αυτή γίνεται μέσω ΕΟΑ που εγκρίνεται από την αρμόδια Διεύθυνση της οικείας περιφέρειας και περιλαμβάνει τα στοιχεία που ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 11 του ν. 4014/2011, εφόσον υπάρχει σχετική απαίτηση του σχεδίου διαχείρισης της παρ. 3, εντός ενός (1) έτους από τη θέση σε ισχύ του προεδρικού διατάγματος. Τα ανωτέρω έργα και οι δραστηριότητες των περ. α' έως δ' δύναται να εκσυγχρονίζονται και να επεκτείνονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

11. Κάθε έργο ή δραστηριότητα που δεν ανήκει στις κατηγορίες Α' και Β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011, αλλά για την έγκρισή του, ενδέχεται να απαιτείται διενέργεια δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων της παρ. 10 του άρθρου 11 του ν. 4014/2011, σύμφωνα με την υποπερ. εε' της περ. α' της παρ. 3 του παρόντος, υποβάλλεται σε διαδικασία προελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου να εκτιμηθεί αν επηρεάζει σημαντικά την προστατευόμενη περιοχή καθαυτό ή από κοινού με άλλα έργα ή δραστηριότητες, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησης της εν λόγω περιοχής. Για τον σκοπό αυτό, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας υποβάλλει στη Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, συνοπτική περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας. Η Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, αποφασίζει αν απαιτείται διενέργεια δέουσας εκτίμησης επιπτώσεων, άλλως τεκμαίρεται ότι το έργο ή η δραστηριότητα δεν επηρεάζει σημαντικά την προστατευόμενη περιοχή. Η δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων υποβάλλεται στη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενης Περιοχής (ΜΔΠΠ) του άρθρου 34 του ν. 4685/2020 (Α' 92), βάσει των προδιαγραφών της υπό στοιχεία 52983/1952/23.9.2013 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 2436). Εάν προκύπτει από την ΕΟΑ ότι ενδέχεται να κινδυνεύει η ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής, η ΜΔΠΠ, με απόφαση του προϊσταμένου της, εκδίδει όρους για την υλοποίηση του εξεταζόμενου έργου ή δραστηριότητας, προκειμένου να διασφαλίσει ότι δεν παραβλάπτεται η ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής.»

Άρθρο 14

Απλοποίηση ειδικών κατηγοριών χρήσεων γης – Τροποποίηση άρθρων 1, 2, 4, 6, 7, 14 και 15 π.δ. 59/2018

1. Οι ειδικές κατηγορίες χρήσεων γης της περ. «26.12» της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 και των άρθρων 2, 4, 6, 7, 14 και 15 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), όπως προστέθηκαν με την παρ. 2γ του άρθρου 44 του ν. 4685/2020 (Α' 92), εξειδικεύονται και διαμορφώνονται ως εξής:

«(26.12) Γραμμικές υποδομές μεταφορών, ιδίως οδοί κίνησης μηχανοκίνητων οχημάτων, οδοί ήπιας κυκλοφορίας, πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, πλατείες, μονοπάτια και θαλάσσιοι διάδρομοι.».

2. Η ειδική κατηγορία χρήσεων γης «33» της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018, όπως προστέθηκε με την παρ. 2δ του άρθρου 44 του ν. 4685/2020, επικαιροποιείται και διαμορφώνεται ως εξής:

«33. Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα, εγκαταστάσεις ύδρευσης συμπεριλαμβανομένης της αφαλάτωσης, εγκαταστάσεις αποθήκευσης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, τηλεπικοινωνιών, σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό και συναφείς εγκαταστάσεις.».

Άρθρο 15

Καταργούμενες διατάξεις

1. Η παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί οργάνωσης μέτρων προστασίας της βιοποικιλότητας, ανά ζώνες, καταργείται.

2. Καταργούνται οι κάτωθι ειδικές κατηγορίες χρήσεων του π.δ. 59/2018, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4685/2020 (Α' 92):

α) 26.12.1. έως και 26.12.7. της περίπτωσης ΙΙ του άρθρου 1, όπως προστέθηκαν με την περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020,

β) (26.12.1) έως και (26.12.5) του άρθρου 2, όπως προστέθηκαν με την περ. α της παρ. 3 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020,

γ) (26.12.1) έως και (26.12.5) του άρθρου 4, όπως προστέθηκαν με την περ. β της παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020,

δ) (26.12.1) έως και (26.12.5) του άρθρου 6, όπως προστέθηκαν με την παρ. 7 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020,

ε) (26.12.1) έως και (26.12.5) της παρ. 2 του άρθρου 7, όπως τέθηκαν με την περ. α της παρ. 8 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020,

στ) (26.12.1) έως και (26.12.7) του άρθρου 14, όπως προστέθηκαν με την περ. α της παρ. 15 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020 και

ζ) (26.12.1) έως και (26.12.7) του άρθρου 15, όπως προστέθηκαν με την παρ. 16 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020.

3. Η ειδική κατηγορία χρήσεων «(36) Στρατιωτικές εγκαταστάσεις» της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 και του άρθρου 13 του π.δ. 59/2018, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4685/2020, καταργείται.

4. Η ειδική κατηγορία χρήσεων «(55) Φάροι» της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020, καταργείται.

5. Τα άρθρα 14α, 14β, 14γ και 14δ του π.δ. 59/2018, περί προστατευτικών ζωνών, όπως προστέθηκαν με την παρ. 18 του άρθρου 44 του ν. 4685/2020, καταργούνται.
6. Τα άρθρα 1 έως και 11 και 21 του ν. 4519/2018 (Α' 25), περί διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, καταργούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ

Άρθρο 16

Διαχείριση πόρων του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής – Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 31 ν. 4685/2020

Οι περ. ζ) και ι) της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί πόρων του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) αντικαθίστανται, στην παρ. 3 προστίθεται περ. ζ) και το άρθρο 31 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 31

Πόροι και Οικονομική Διαχείριση του ΟΦΥΠΕΚΑ

1. Οι πόροι του ΟΦΥΠΕΚΑ προέρχονται από:

- α) Τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- β) Κάθε είδους χρηματοδοτήσεις ή επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό (Τακτικό Προϋπολογισμό και Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων).
- γ) Χρηματοδοτήσεις, επιδοτήσεις, εισφορές και κάθε είδους ενισχύσεις ή επιχορηγήσεις από όργανα και οργανισμούς του Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από άλλους ευρωπαϊκούς ή διεθνείς οργανισμούς, μεταξύ άλλων για τα έργα που αναλαμβάνει να υλοποιήσει.
- δ) Δωρεές, ενισχύσεις, κληρονομίες, κληροδοσίες, επιχορηγήσεις, χορηγίες και κάθε είδους εισφορές φυσικών ή νομικών προσώπων, του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα, της ημεδαπής ή αλλοδαπής.
- ε) Ίδια έσοδα από την παροχή των εξειδικευμένων υπηρεσιών του προς τρίτους, εκτέλεση έργων για λογαριασμό τρίτων και άσκηση ήπιας μορφής εμπορικής δραστηριότητας.
- στ) Έσοδα από την αξιοποίηση στοιχείων της κινητής ή ακίνητης περιουσίας του και από δάνεια κάθε μορφής, καθώς και από οποιοσδήποτε άλλες νόμιμες πηγές.
- ζ) Έσοδα από τα εισιτήρια επίσκεψης προστατευόμενων περιοχών. Η τιμή των εισιτηρίων αυτών, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.
- η) Έσοδα από δραστηριότητες που είναι σύμφωνες με τους σκοπούς του ΟΦΥΠΕΚΑ, συμπεριλαμβανομένων και των εσόδων από προϊόντα που παράγει ή εκμεταλλεύεται, εισιτήρια, ξεναγήσεις ομάδων επισκεπτών και άλλες οικοτουριστικές δραστηριότητες, έντυπες ή ηλεκτρονικές εκδόσεις, πώληση υλικών, προβολή και εκμετάλλευση οπτικοακουστικού υλικού και, γενικότερα, από την εκμετάλλευση και προβολή του προστατευτέου αντικειμένου.
- θ) Χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο.
- ι) Ποσοστά, που καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, από πόρους που αφορούν: α) την εκμετάλλευση των ενεργειακών πηγών της χώρας, β)

έσοδα από τη χορήγηση σήματος ποιότητας και συνεργασίας με επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εντός των προστατευόμενων περιοχών, γ) έσοδα από την εκμετάλλευση δημοσίων χώρων, δ) έσοδα από την επιβολή προστίμων για παραβίαση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, και ε) έσοδα από τις άδειες θήρας.

ια) Έσοδα από κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

2. Τα έργα, προγράμματα και δράσεις του ΟΦΥΠΕΚΑ χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από διεθνείς φορείς ή και από εθνικούς πόρους ή εκτελούνται με αυτοχρηματοδότηση ή με χρηματοδότηση από ιδιώτες. Ο ΟΦΥΠΕΚΑ δύναται να ορίζεται ως δικαιούχος, συνδικαιούχος ή και ενδιάμεσος φορέας των ως άνω προγραμμάτων, έργων και δράσεων, να συμπράττει με δημόσιους φορείς για την από κοινού υλοποίηση προγραμμάτων, έργων και δράσεων, να επιχορηγείται για την εκπλήρωση των σκοπών του από τους φορείς του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και όλων των Υπουργείων, από άλλους φορείς του Δημοσίου, του ευρύτερου Δημοσίου τομέα και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και από προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από άλλα διεθνή προγράμματα, από τον τακτικό προϋπολογισμό όλων των Υπουργείων, από χορηγίες και από κάθε άλλη νόμιμη πηγή. Οι επιχορηγήσεις από φορείς του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων θεωρούνται δημόσιες επενδύσεις, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. δ. 2957/1954 (Α' 186) και της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 2515/1997 (Α' 154) και βαρύνουν τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.

3. α) Οι αναγκαίες για τη λειτουργία του ΟΦΥΠΕΚΑ και την εκπλήρωση της αποστολής του πιστώσεις εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του.

β) Ο ΟΦΥΠΕΚΑ τηρεί όλα τα απαραίτητα παραστατικά και δικαιολογητικά τα οποία και θέτει στη διάθεση των αρμόδιων οργάνων, όποτε ζητηθούν. Οι επαληθεύσεις, επιθεωρήσεις και οι έλεγχοι των χρηματοδοτηθέντων προγραμμάτων και έργων πραγματοποιούνται προκειμένου να παρακολουθούνται οι πραγματοποιούμενες δράσεις και να διασφαλίζεται ότι τα διατιθέμενα από τον ΟΦΥΠΕΚΑ ποσά επενδύονται σύμφωνα με τους στόχους και τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο και τις αποφάσεις των οργάνων του.

γ) Μέχρι το τέλος Μαρτίου κάθε έτους ο ΟΦΥΠΕΚΑ συντάσσει ετήσια έκθεση, η οποία περιλαμβάνει τον οικονομικό απολογισμό και τον απολογισμό πεπραγμένων του φορέα, η οποία δημοσιεύεται στον διαδικτυακό τόπο του φορέα. Ο οικονομικός απολογισμός περιλαμβάνει ισολογισμό, κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και τις χρηματοροές του ΟΦΥΠΕΚΑ. Μέχρι το τέλος Απριλίου κάθε έτους υποβάλλεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας η ετήσια έκθεση που αφορά το προηγούμενο έτος.

δ) Ο τακτικός έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης των πόρων του ΟΦΥΠΕΚΑ και ο έλεγχος των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων γίνονται από δύο (2) ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές που ορίζονται με απόφαση του ΟΦΥΠΕΚΑ και ενεργείται με τη διαδικασία που ορίζεται από τις κείμενες διατάξεις περί Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Οι δαπάνες του ελέγχου βαρύνουν τον ΟΦΥΠΕΚΑ. Οι ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές που ασκούν τον τακτικό διαχειριστικό έλεγχο υποβάλλουν μέχρι την 30ή Ιουνίου κάθε έτους στον Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ έκθεση για τη διαχείριση και τον απολογισμό του διαχειριστικού έτους που έληξε. Οι εκθέσεις υποβάλλονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΦΥΠΕΚΑ στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να διατάσσεται οποτεδήποτε έκτακτος έλεγχος. Με κοινή απόφαση

των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να διατάσσεται οποτεδήποτε η διενέργεια διαχειριστικού ή άλλου οικονομικού ελέγχου και να καθορίζονται τα όργανα, η διαδικασία και ο τρόπος άσκησης αυτού.

ε) Το διαχειριστικό έτος του ΟΦΥΠΕΚΑ συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Το πρώτο διαχειριστικό έτος αρχίζει από την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 43 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του εν λόγω έτους.

στ) Ο ΟΦΥΠΕΚΑ συντάσσει Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης και Προμηθειών, με τον οποίο καθορίζονται κυρίως ο τρόπος διάθεσης και διαχείρισης των πιστώσεων και ο τρόπος εκτέλεσης των κάθε είδους δαπανών του. Με τον Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης και Προμηθειών, ο οποίος εγκρίνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ρυθμίζονται ιδίως τα θέματα διαχείρισης υλικού, περιουσιακών στοιχείων, καταβολής μισθοδοσίας, κατάρτισης προϋπολογισμού, ισολογισμού και απολογισμού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την οικονομική διαχείριση του ΟΦΥΠΕΚΑ.

ζ) Ο ΟΦΥΠΕΚΑ, μετά από εισήγηση του Διοικητικού του Συμβουλίου και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χρηματοδοτεί: α) Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς ή υπηρεσίες του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και τις περιβαλλοντικές οργανώσεις του άρθρου 41 του παρόντος, για την εφαρμογή δράσεων και προγραμμάτων που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο Σχέδιο Δράσης, του άρθρου 42 του παρόντος, β) πανεπιστήμια της αλλοδαπής, στο πλαίσιο της υποχρέωσης συνεισφοράς της Ελλάδας προς τρίτες, αναπτυσσόμενες χώρες, και γ) τη διεθνή συνεργασία για τον μετριασμό εκπομπών των ανθρωπογενών αερίων θερμοκηπίου, και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, σύμφωνα με τη Συμφωνία των Παρισίων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4426/2016 (Α' 187).».

Άρθρο 17

Παράταση συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 43 ν. 4685/2020

Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 43 του ν. 4685/2020 (Α'92), περί του προσωπικού του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ), προστίθενται δύο εδάφια, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με την έκδοση της απόφασης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 το πάσης φύσεως προσωπικό του ή των ΦΔΠΠ που καταργούνται μεταφέρεται, αυτοδικαίως, με την ίδια σχέση εργασίας στον ΟΦΥΠΕΚΑ και τοποθετείται στην ή στις αντίστοιχες Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) που συνιστώνται των οποίων η χωρική περιοχή ευθύνης απεικονίζεται στον χάρτη του Παραρτήματος ΙΙ. Με απόφαση του Δ.Σ. του ΟΦΥΠΕΚΑ τοποθετείται Προϊστάμενος κλάδου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) σε κάθε ΜΔΠΠ για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, το οποίο μπορεί να ανανεώνεται. Το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου συνεχίζει να υπηρετεί εκεί που υπηρετούσε κατά την έκδοση του οργανισμού του ΟΦΥΠΕΚΑ, δεσμεύοντας παράλληλα μια από τις οργανικές θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που συστάθηκαν με αυτόν. Με την κάλυψη εκάστης οργανικής θέσης, λύεται αυτοδικαίως και αζημίως για τον ΟΦΥΠΕΚΑ η σύμβαση εργασίας

ορισμένου χρόνου του εργαζόμενου που είχε δεσμεύσει προσωρινώς στην αντίστοιχη οργανική θέση, σύμφωνα με τα ανωτέρω.».

Άρθρο 18

Αξιοποίηση των πόρων του Πράσινου Ταμείου - Τροποποίηση άρθρου 5 ν. 3889/2010

Στην περ. ιδ της παρ. 2 και στην παρ. 6 του άρθρου 5 του ν. 3889/2010 (Α'182), περί σκοπών και αρμοδιοτήτων του Πράσινου Ταμείου επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και προστίθενται δεύτερα εδάφια, η παρ. 3 καταργείται, η παρ. 4 αντικαθίσταται και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

Σκοπός - Αρμοδιότητες

1. Σκοπός του Πράσινου Ταμείου είναι η ενίσχυση της ανάπτυξης μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος με τη διαχειριστική, οικονομική, τεχνική και χρηματοπιστωτική υποστήριξη προγραμμάτων, μέτρων, παρεμβάσεων και ενεργειών που αποβλέπουν στην ανάδειξη και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η στήριξη της περιβαλλοντικής πολιτικής της Χώρας και η εξυπηρέτηση του δημόσιου και κοινωνικού συμφέροντος μέσω της διοίκησης, διαχείρισης και αξιοποίησης των πόρων που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 8.

2. Στις αρμοδιότητες του Πράσινου Ταμείου ανήκουν ιδίως:

α. Η παρακολούθηση της είσπραξης, ο έλεγχος και η διασφάλιση της απόδοσης των Πράσινων Πόρων, σύμφωνα με τις οικείες σχετικές διατάξεις.

β. Η διαμόρφωση προγραμμάτων για τη χρηματοδότηση μέτρων και δράσεων προστασίας, αναβάθμισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος μέσα στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής και ενεργειακής πολιτικής.

γ. Η αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων και των προς χρηματοδότηση προγραμμάτων, η παρακολούθηση και η διασφάλιση της υλοποίησής τους.

δ. Η επεξεργασία, κατάρτιση και εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας των γενικών κριτηρίων ένταξης και επιλογής προγραμμάτων.

ε. Η εισήγηση των μέτρων, δράσεων και προγραμμάτων στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

στ. Η διενέργεια των απαραίτητων διαδικασιών για την επιλογή των επί μέρους φορέων υλοποίησης των παραπάνω δράσεων και η συμφωνία με αυτούς για τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης των δράσεων αυτών από τους Πράσινους Πόρους.

ζ. Η παρακολούθηση υλοποίησης των παραπάνω συμφωνιών από τους φορείς υλοποίησης και της χρηματοδότησής τους από τους Πράσινους Πόρους, η σχετική ενημέρωση της Στρατηγικής Επιτροπής Περιβαλλοντικής Πολιτικής και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

η. Η διαμόρφωση προτάσεων και η εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στη Στρατηγική Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής σχετικά με την καλύτερη δυνατή επίτευξη των στόχων πολιτικής για την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

θ. Η τήρηση δημόσιας βάσης δεδομένων με τη νομοθεσία που διέπει τους Πράσινους Πόρους.

ι. Η οργάνωση και παρακολούθηση των προγραμμάτων και των δράσεων και η δημοσιότητά τους, καθώς και η σύνταξη ετήσιων εκθέσεων για την εκτέλεσή τους.

ια. Η εξεύρεση συμπληρωματικών πηγών χρηματοδότησης από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και η διενέργεια κάθε πράξης που είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση χρηματικών πόρων από οποιαδήποτε πηγή, όπως αποδοχή των δωρεών, επιχορηγήσεων και εισφορών τρίτων.

ιβ. Η κατάρτιση και δημοσίευση ετήσιου οικονομικού απολογισμού των Πράσινων Πόρων.

ιγ. Η ανάθεση σε τρίτους κάθε είδους υποστηρικτικών μελετών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, για τη βέλτιστη προετοιμασία και διαχείριση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και ειδικότερα για το σχεδιασμό, την αξιολόγηση και την ένταξη δράσεων, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των δράσεων και των προγραμμάτων συνολικά, καθώς και για την υποστήριξη της Στρατηγικής Επιτροπής Περιβαλλοντικής Πολιτικής ύστερα από αίτημα αυτής.

ιδ. Η επιδότηση, επιχορήγηση, χρηματοδότηση και δανειοδότηση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, οργανισμών κοινής ωφέλειας ή άλλων οργανισμών ή υπηρεσιών του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου, του άρθρου 14 ν. 4270/2014 (Α' 143), για την εφαρμογή προγραμμάτων και την εν γένει υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικού χαρακτήρα. Αν δικαιούχος της χρηματοδότησης είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η πληρωμή διενεργείται απευθείας από το Πράσινο Ταμείο προς τους αναδόχους του δικαιούχου.

ιε. Η με οποιονδήποτε τρόπο χρηματοδότηση νομικών προσώπων τα οποία εποπτεύονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή άλλα Υπουργεία και έχουν ως ειδικότερο σκοπό την υλοποίηση δράσεων και παρεμβάσεων που αποβλέπουν στην ανάδειξη και την προστασία του φυσικού ή του οικιστικού περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

ιστ. Η εξειδίκευση της δομής και των προδιαγραφών σχεδιασμού των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, των κριτηρίων αξιολόγησης και επιλογής, καθώς και των διαδικασιών διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ελέγχου της εφαρμογής τους.

3. (Καταργείται).

4. Η αξιοποίηση των πόρων από το Πράσινο Ταμείο γίνεται, είτε με απευθείας χρηματοδότηση περιβαλλοντικών δράσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είτε μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την υλοποίηση από τρίτους (φορείς υλοποίησης) δράσεων προστασίας, αναβάθμισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος. Η ανωτέρω χρηματοδότηση μπορεί να έχει τη μορφή επιχορηγήσεων, δανείων, κεφαλαιακής συμμετοχής ή άλλης ισοδύναμης μορφής κεφαλαιακής ενίσχυσης. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Πράσινο Ταμείο επιτρέπεται ταυτόχρονα να συγχρηματοδοτούνται ή να ενισχύονται και από άλλες δημόσιες ή ευρωπαϊκές πηγές ή και ιδιωτικούς πόρους που δανειοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή άλλους φορείς.

5. Το Πράσινο Ταμείο στο πλαίσιο επίτευξης των σκοπών και υλοποίησης των δράσεών του, με απόφαση του διοικητικού του συμβουλίου μπορεί να:

α) συνάπτει δάνεια με πιστωτικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα οποία αποπληρώνονται από μελλοντικές εισφορές των Πράσινων Πόρων. Το προϊόν των δανείων αυτών προστίθεται στους λοιπούς πόρους που διαχειρίζεται το Πράσινο Ταμείο. Η σχετική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

β) συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με το Δημόσιο ή με φορείς του δημόσιου τομέα της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), με αντίστοιχη απεικόνιση στους προϋπολογισμούς τους.

6. Το Πράσινο Ταμείο με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου θέτει τους όρους και τις διαδικασίες υλοποίησης και ελέγχου των δράσεων που χρηματοδοτεί. Ομοίως δύναται να τρέπει υφιστάμενα χρηματοδοτικά προγράμματα σε πολυετή, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί δημοσίου λογιστικού.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, επιτρέπεται για την ενίσχυση των δραστηριοτήτων του Ταμείου η ίδρυση νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου με τη μορφή θυγατρικής Ανώνυμης Εταιρείας κατά την έννοια των διατάξεων περί ανωνύμων εταιρειών που συνιστώνται από τους Ο.Τ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 252 του ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 114 Α'). Η ίδρυση της Α.Ε. επιτρέπεται εφόσον η ιδρυόμενη Α.Ε. έχει ως αποκλειστικό σκοπό την υλοποίηση δράσης που μπορεί να χρηματοδοτηθεί σύμφωνα με το εκάστοτε εγκεκριμένο πρόγραμμα και ο σκοπός της είναι συμβατός με τις ευρωπαϊκές οδηγίες για τις κρατικές ενισχύσεις.».

Άρθρο 19

Χρηματοδοτούμενες Δράσεις Πράσινου Ταμείου – Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 6 ν. 3889/2010

Το δεύτερο εδάφιο της περ. β της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί των προγραμμάτων και δικαιούχων του Πράσινου Ταμείου, και το πρώτο εδάφιο της περ. α της παρ. 3, αντικαθίστανται, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3, περί έγκρισης προγραμμάτων ποσού έως πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Πράσινου Ταμείου, καταργείται, στην παρ. 3 προστίθενται περ. γ και τελευταίο εδάφιο, και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. α. Η βασική δομή των χρηματοδοτικών προγραμμάτων μπορεί να περιλαμβάνει ενδεικτικώς:

αα) Άξονες προτεραιότητας που εξειδικεύουν την εθνική περιβαλλοντική στρατηγική.

ββ) Μέτρα τα οποία εξειδικεύουν τους άξονες προτεραιότητας.

γγ) Δράσεις που εξειδικεύουν τα μέτρα και στις οποίες εντάσσονται οι πράξεις και τα έργα που υλοποιούν οι δικαιούχοι.

β. Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα συνοδεύεται από συμπλήρωμα προγραμματισμού, στο οποίο εξειδικεύεται ο προϋπολογισμός και κατανέμεται στο χρόνο ισχύος του προγράμματος. Τα χρηματοδοτικά προγράμματα του Πράσινου Ταμείου μπορούν να εκτείνονται σε περισσότερα έτη. Οι σχετικές δημοσιολογιστικές υποχρεώσεις αναλαμβάνονται σύμφωνα με τον ν. 4270/2014 (Α' 143), περί δημοσίου λογιστικού.

γ. Τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής πράξεων και έργων μπορεί να εξειδικεύονται ως προς τη φύση και το είδος των δράσεων ανά πρόγραμμα. Στα κριτήρια αυτά περιλαμβάνονται υποχρεωτικά η επιλεξιμότητα, ωριμότητα, πληρότητα, σκοπιμότητα του προγράμματος, η συνεκτικότητα του με τις εκάστοτε εθνικές και ενωσιακές πολιτικές και την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, καθώς και η διαχειριστική ικανότητα του φορέα υλοποίησης.

3. α. Κάθε χρηματοδοτικό πρόγραμμα εγκρίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζονται το ύψος και ο τρόπος καταβολής των επιχορηγήσεων ή δανείων, οι διαδικασίες και οι όροι καταβολής, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή των προγραμμάτων.

β. Ειδικά για τη χρηματοδότηση βιώσιμων οικονομικών δραστηριοτήτων χαμηλού ανθρακικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος στις περιοχές μετάβασης, όπως αυτές οι περιοχές αναφέρονται στα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ), που συνοδεύουν το Πρόγραμμα ΕΣΠΑ-ΔΑΜ 2021-2027, τα οικεία χρηματοδοτικά προγράμματα, προϋπολογιζόμενης δαπάνης ποσού μεγαλύτερου ή ίσου των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., εγκρίνονται με κοινή απόφαση του αρμοδίου για τα θέματα ΔΑΜ Υπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από πρόταση του

διοικητικού συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, η οποία διαμορφώνεται μετά από εισήγηση της Ειδικής Υπηρεσίας ΔΑΜ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

γ. Ειδικά για τη χρηματοδότηση που αφορά τους κοινόχρηστους χώρους στην έννοια αυτών περιλαμβάνονται και τα αναφερόμενα στις παρ. 17, 18 και 59 του άρθρου 2 του ν. 4067/2012 (Α' 79).

Η παρούσα εφαρμόζεται και στις πάσης φύσεως εκκρεμείς υποθέσεις χρηματοδότησης του Πράσινου Ταμείου.».

Άρθρο 20

Διοίκηση του Πράσινου Ταμείου – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 7 ν. 3889/2010

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Πράσινου Ταμείου, διασπάται και αντικαθίσταται από τρία εδάφια, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διοίκηση του Ταμείου ασκείται από το διοικητικό συμβούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο και έξι μέλη. Ο Πρόεδρος διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από τήρηση της διαδικασίας των άρθρων 20-22 του ν. 4735/2020 (Α' 197). Τα λοιπά μέλη διορίζονται για τριετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης για μια ακόμη τριετία, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ένα μέλος είναι εκπρόσωπος, είτε φορέα των μηχανικών, είτε περιβαλλοντικής οργάνωσης εθνικής εμβέλειας και μετά τη λήξη της θητείας του τοποθετείται ως μέλος εκπρόσωπος του άλλου από τους προαναφερόμενους φορείς. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να έχουν επιστημονική κατάρτιση, προσόντα και εμπειρία σχετικά με τους καταστατικούς σκοπούς του Ταμείου. Ο διορισμός του Προέδρου ή μέλους του διοικητικού συμβουλίου ανακαλείται με απόφαση του ίδιου Υπουργού για λόγο που ανάγεται στην άσκηση των καθηκόντων του σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 13 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45). Ο οριζόμενος Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου υπόκειται στη διαδικασία του άρθρου 49Α του Κανονισμού της Βουλής.».

Άρθρο 21

Όργανα Εκκαθάρισης Πράσινου Ταμείου – Προσθήκη παρ. 1Α και 5 στο άρθρο 9 του ν. 3889/2010

Στο άρθρο 9 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί οικονομικής διαχείρισης του Πράσινου Ταμείου, προστίθενται παρ. 1Α και 5, και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Οικονομική διαχείριση

1. Η οικονομική και λογιστική διαχείριση των ίδιων πόρων διενεργείται σύμφωνα με το ν.δ. 496/1974 (ΦΕΚ 204 Α') και κάθε άλλη σχετική διάταξη που διέπει τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου. Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων του Ταμείου διενεργείται από δύο ορκωτούς ελεγκτές – λογιστές σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 205/1998 (ΦΕΚ 163 Α'). Οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταχωρίζονται στην ιστοσελίδα του Ταμείου. Το Ταμείο συντάσσει επίσης ετήσιες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα.

1Α. Για την ενίσχυση της δυνατότητας του Πράσινου Ταμείου να διαχειρίζεται τους εκάστοτε διαθέσιμους πόρους εθνικής και ευρωπαϊκής προέλευσης, και εφόσον συντρέχει περίπτωση, είτε

ελλιπούς στελέχωσής των θέσεων των τακτικών υπαλλήλων με ειδικότητα τα οικονομικά, είτε έκτακτης ανάγκης για την απορρόφηση των οικείων κονδυλίων, το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, αναθέτει, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, καθήκοντα υπολόγου και εκκαθαριστή σε προσωπικό που απασχολείται στο Πράσινο Ταμείο με οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας.

2. Το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει και δημοσιεύει ετήσιο οικονομικό απολογισμό των Πράσινων Πόρων. Ο απολογισμός αυτός γίνεται με αναλογική εφαρμογή των σχετικών διεθνών λογιστικών προτύπων και εμφανίζει χωριστά τα στοιχεία ανά χρηματοδοτικό πρόγραμμα, ανά κατηγορία πόρων και νομικής δέσμευσης. Επιπρόσθετα στον απολογισμό αναφέρονται αναλυτικά τα ποσά που έχουν εγκριθεί για να χρηματοδοτήσουν δράσεις σε επόμενες χρήσεις, καθώς και τυχόν δάνεια που έχουν αναληφθεί από το Πράσινο Ταμείο με τη δέσμευση να εξοφληθούν από αντίστοιχες εισροές.

3. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να διατάσσει οποτεδήποτε έλεγχο του Πράσινου Ταμείου για τη διαχείριση των πόρων που προβλέπονται στο άρθρο 8. Ο έλεγχος μπορεί να διενεργείται από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές ή από τις οικονομικές υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ο Υπουργός Οικονομικών επίσης μπορεί να ασκεί οικονομικό έλεγχο στη διαχείριση των κεφαλαίων και της περιουσίας του Ταμείου σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο ν.δ. 496/1974.

4. Οι συμβάσεις που συνάπτει το Ταμείο με δικαιούχους για την εκτέλεση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, προϋπολογιζόμενης δαπάνης, χωρίς ΦΠΑ, ποσού μεγαλύτερου ή ίσου των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ υπάγονται υποχρεωτικά σε προληπτικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα τις οικείες σχετικές διατάξεις.

5. Αν ιδιωτικοί φορείς έχουν λάβει από το Πράσινο Ταμείο μη νόμιμη ή μη κανονική χρηματοδότηση για την υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, χωρίς τη μεσολάβηση δικαιούχου χρηματοδότησης που να ανήκει στον δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, τα καταβληθέντα ποσά αναζητούνται με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου, σύμφωνα με τον ν. 4270/2014 (Α' 143), περί δημοσίου λογιστικού.».

Άρθρο 22

Χρηματοδότηση Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας από το Πράσινο Ταμείο

Για την καταβολή χρηματοδότησης για την εκπόνηση Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας της περ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4784/2021 (Α' 40) από το Πράσινο Ταμείο απαιτείται η παραλαβή του συνόλου των παραδοτέων της σύμβασης μεταξύ φορέα και αναδόχου και η έκδοση σχετικού πρωτοκόλλου παραλαβής από τον φορέα εκπόνησης άνευ υποχρέωσης πλήρωσης των όρων του άρθρου 8 του ν. 4784/2021.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ

Άρθρο 23

Επιτροπή Δασολογίου - Αντικατάσταση παρ. 6, προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 3 του ν. 3208/2003

Η παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 3208/2003 (Α' 303), περί σύνταξης δασολογίου, αντικαθίσταται, προστίθεται παρ. 7, και οι παρ. 6 και 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«6. Από την ανάρτηση του δασικού χάρτη και μέχρι την κατάρτιση και έναρξη λειτουργίας του Δασολογίου, συστήνεται Επιτροπή Δασολογίου περιοχής, αρμοδιότητας της οικείας Διεύθυνσης Δασών. Αρμοδιότητά της αποτελεί ο ειδικότερος χαρακτηρισμός των περιλαμβανομένων στον δασικό χάρτη, περιοχών δασικού χαρακτήρα, κατά τις παρ. 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 3, καθώς και κατά τις κατηγορίες του άρθρου 4 του ν. 998/1979 (Α' 289). Επιπλέον, γίνεται διακριτή κατάταξη των περιλαμβανομένων στον δασικό χάρτη εκτάσεων των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Προϊστάμενου της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής και αποτελείται από α) τον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Δασών που αφορά ο δασικός χάρτης, ως Πρόεδρο, β) τον Προϊστάμενο ή δασολόγο ή δασοπόνο του Τμήματος Δασικών Χαρτογραφήσεων της οικείας Διεύθυνσης Δασών ή τον Προϊστάμενο του οικείου Δασαρχείου και γ) έναν δασολόγο ή δασοπόνο του οικείου Δασαρχείου, ως μέλη. Σε περίπτωση Διεύθυνσης Δασών άνευ Δασαρχείου, στην Επιτροπή συμμετέχει δασολόγος ή δασοπόνος της οικείας Διεύθυνσης Δασών ή δασολόγος ή δασοπόνος που υπηρετεί σε όμορη Διεύθυνση Δασών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αντίστοιχοι αναπληρωτές των παραπάνω, καθώς και ο Γραμματέας της Επιτροπής, ο οποίος είναι υπάλληλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Δ.Ε.) των οικείων Δασικών Υπηρεσιών. Η λειτουργία των Επιτροπών Δασολογίου διέπεται από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Κατά των ανωτέρω αποφάσεων υποβάλλεται προσφυγή ενώπιον της Τεχνικής Επιτροπής Δασολογίου της παρ. 7, εντός προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από την ανάρτησή τους στο πρόγραμμα Διαύγεια.

7. Συστήνονται επτά (7) Τεχνικές Επιτροπές Δασολογίου στις έδρες των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, με αρμοδιότητα την κρίση επί των προσφυγών, κατά των αποφάσεων των Επιτροπών Δασολογίου της παρ. 6. Η Τεχνική Επιτροπή Δασολογίου συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και αποτελείται από α) τον Προϊστάμενο της οικείας Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, ως Πρόεδρο, β) τον Προϊστάμενο της οικείας Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών και γ) τον Προϊστάμενο του Τμήματος Προστασίας Δασών και Δασικών Εκτάσεων ή τον Προϊστάμενο του Τμήματος Δασικών Χαρτογραφήσεων της οικείας Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, ως μέλη. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και οι αντίστοιχοι αναπληρωτές των παραπάνω, καθώς και ο Γραμματέας της Επιτροπής, ο οποίος είναι υπάλληλος Δ.Ε. των οικείων Δασικών Υπηρεσιών. Τα μέλη όλων των ανωτέρω Επιτροπών δεν αμείβονται. Οι αποφάσεις των Επιτροπών αποτελούν αποδεικτικό υλικό για την κατάρτιση του Δασολογίου.».

Άρθρο 24

Εξέταση αντιρρήσεων σε περίπτωση έκδοσης ακυρωτικής απόφασης – Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 19 ν. 3889/2010

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί πράξεων κύρωσης δασικών χαρτών, αντικαθίσταται και διασπάται σε δύο εδάφια, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Κατά των πράξεων κύρωσης δασικών χαρτών επιτρέπεται η άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Αίτηση ακυρώσεως κατά του κυρωθέντος δασικού χάρτη δύναται να ασκήσει και ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για την παράλειψη να περιληφθεί ορισμένη δασική έκταση. Σε περίπτωση έκδοσης ακυρωτικής δικαστικής απόφασης, αν η πλημμέλεια για την οποία έγινε δεκτή η αίτηση ακυρώσεως ανάγεται στο στάδιο της διαδικασίας των αντιρρήσεων, η υπόθεση παραπέμπεται στην Επιτροπή Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.). Εφόσον έχει εκδοθεί η διαπιστωτική

πράξη λήξης της θητείας των μελών της ΕΠ.Ε.Α., με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, συγκροτείται νέα ΕΠ.Ε.Α., προκειμένου να εξετάσει τις περιπτώσεις αυτές.»

2. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διαδικασίες παραπομπής μετά από ακυρωτική δικαστική απόφαση κατά κυρωμένου δασικού χάρτη και προσφυγές κατά απόφασης Επιτροπής Δασολογίου ενώπιον του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών καταργούνται αυτοδίκαια και οι σχετικές υποθέσεις εξετάζονται από τις ΕΠ.Ε.Α. σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος και τις Τεχνικές Επιτροπές Δασολογίου που συστήνονται με το άρθρο 23, αντίστοιχα.

Άρθρο 25

Διόρθωση προδήλων σφαλμάτων δασικού χάρτη - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 20 ν. 3889/2010

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί περιπτώσεων αναμόρφωσης δασικών χαρτών, αντικαθίσταται, στο τελευταίο εδάφιο επικαιροποιούνται τα αρμόδια διοικητικά όργανα, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μετά τη μερική ή ολική κύρωση του δασικού χάρτη η αναμόρφωσή του επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 8.α. του άρθρου 17 και της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του παρόντος, καθώς και του επόμενου εδαφίου. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η αναμόρφωση του κυρωμένου δασικού χάρτη με α) την προσθήκη ή διαγραφή των εκτάσεων που υπάγονται ή παύουν να υπάγονται σε αυτόν σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία ή με δικαστικές αποφάσεις που κρίνουν επί των πράξεων αυτών, με δικαστικές αποφάσεις επί του ιδιοκτησιακού ζητήματος των εκτάσεων των περ. α) και β) της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α' 289), ή με διοικητικές πράξεις της περ. ζ) των παρ. 6 και 7 του ως άνω άρθρου 3 που έπρεπε να συμπεριληφθούν στον δασικό χάρτη ή εσφαλμένα αποτυπώθηκαν κατά την κατάρτισή του και δεν απεικονίζονται σε αυτόν, καθώς και β) με τη διόρθωση προδήλων σφαλμάτων. Για τις εκτάσεις του δασικού χάρτη, που προστίθενται σύμφωνα με τα ανωτέρω και δεν υπάγονταν στο δασικό νόμο κατά το χρόνο κύρωσης αυτού, δεν διεκδικούνται δικαιώματα από το Ελληνικό Δημόσιο κατά τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Η αναμόρφωση του δασικού χάρτη κυρώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών, που εκδίδεται ιεραρχικά μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Δασών και έγκριση της από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.»

Άρθρο 26

Προθεσμία υποβολής αιτήματος υπαγωγής – Τροποποίηση παρ. 4 και 6 άρθρου 52 ν. 4685/2020

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 52 του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί υποβολής αιτημάτων υπαγωγής στον ως άνω νόμο, τροποποιείται ως προς την αναφορά της παρ. 3 του άρθρου 51, αντί της παρ. 4, το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 αντικαθίσταται, και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52

Υποβολή αιτήσεων

1. Η διαδικασία υπαγωγής στη διάταξη του άρθρου 55 εκκινεί με αίτηση που υποβάλλει ο κύριος, νομέας ή κάτοχος της κατοικίας σε διαδικτυακή πλατφόρμα που τηρείται από το Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο». Η ίδια πλατφόρμα χρησιμοποιείται και για την ολοκλήρωση της υπαγωγής κατά το άρθρο 55. Οι όροι και προδιαγραφές λειτουργίας της πλατφόρμας, η διαδικασία υποβολής της αίτησης και τα τυχόν απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

2. Δικαίωμα για να υποβάλουν την αίτηση της παραγράφου 1 έχουν και όσοι ενδιαφερόμενοι έχουν υποβάλει αίτηση διόρθωσης προδήλου σφάλματος του δασικού χάρτη, αντιρρήσεις, αίτηση ακυρώσεως ή οποιοδήποτε άλλο διοικητικό ή ένδικο βοήθημα, με το οποίο αμφισβητούν ότι η ιδιοκτησία τους έχει δασικό χαρακτήρα.

3. Η αίτηση της παραγράφου 1 θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

α. την περιγραφή της κατοικίας, την οποία αφορά το αίτημα, και των κατασκευών που την συνοδεύουν, ως προς την κάλυψη, τη δομημένη επιφάνεια και το ύψος,

β. τη χρήση της κατοικίας,

γ. τον εντοπισμό της κατοικίας στην ιστοσελίδα του «Ελληνικό Κτηματολόγιο», στον ειδικό διαδικτυακό τόπο ανάρτησης δασικών χαρτών και υποβολής αντιρρήσεων,

δ. υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), με την οποία ο ενδιαφερόμενος δηλώνει ότι τα υποβαλλόμενα στοιχεία είναι αληθή,

ε. παράβολο διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, το οποίο αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού.

4. Η υποβολή του αιτήματος έχει ως συνέπεια την άμεση αναστολή των τυχόν επιβληθεισών διοικητικών κυρώσεων και τη μη επιβολή νέων, σε σχέση με την κατοικία και τις συνοδεύουσες αυτήν κατασκευές, συμπεριλαμβανομένης της προσωρινής εξαίρεσης από την κατεδάφιση αυτής, μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 55. Η παραπάνω αναστολή και προσωρινή εξαίρεση από την κατεδάφιση δεν ισχύει για κτίρια και κατασκευές της παραγράφου 3 του άρθρου 51 ή σε περίπτωση που, με αιτιολογημένη κρίση της αρμόδιας αρχής, κρίνεται επιβεβλημένη η άμεση κατεδάφιση της κατοικίας για λόγους αποτροπής άμεσου κινδύνου στη ζωή ή την περιουσία ή το περιβάλλον.

5. Οι αρμόδιες αρχές διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους ως προς την ακρίβεια των υποβληθέντων στοιχείων. Εάν διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία μιας δήλωσης είναι ανακριβή, επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 6 του άρθρου 22 του ν. 1599/1986 και το κτίριο που περιλαμβάνεται στη δήλωση αποκλείεται από την υπαγωγή στις διατάξεις του άρθρου 55.

6. Η αίτηση της παρ. 1 υποβάλλεται μετά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της πλατφόρμας της ίδιας παραγράφου και έως την 31η Δεκεμβρίου 2022. Η προθεσμία αυτή δεν αναστέλλεται για ενδιαφερόμενους που έχουν υποβάλει αντιρρήσεις του άρθρου 15 του ν. 3889/2010 (Α' 182), αίτηση για τη διόρθωση προδήλου σφάλματος του αναρτηθέντος δασικού χάρτη, αίτηση ακυρώσεως του κυρωθέντος δασικού χάρτη ή έχουν αμφισβητήσει με οποιαδήποτε άλλη διοικητική ή δικαστική διαδικασία το δασικό χαρακτήρα της έκτασης, στην οποία βρίσκεται η κατοικία τους.».

Άρθρο 27

Κάλυψη δαπανών αποζημίωσης των μελών των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων –Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 6Α ν. 3889/2010

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 6Α του ν. 3889/2010 (Α' 182) προστίθεται περ. γ) και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, έπειτα από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται, με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 6 και τηρουμένων των δημοσιονομικών στόχων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής και του εκάστοτε ετήσιου προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου, να καθορίζεται ποσό από τον ετήσιο προϋπολογισμό του, το οποίο αποδίδεται, ως δημόσιο έσοδο στον Κρατικό

Προϋπολογισμό, εγγράφεται σε ειδικό Κωδικό Αριθμό Εσόδου και διατίθεται αποκλειστικά και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης:

α) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για την κάλυψη των πάσης φύσεως δαπανών για ειδικά προγράμματα δασοπροστασίας, έργα, εργασίες, δραστηριότητες και ερευνητικά προγράμματα που εξυπηρετούν τους σκοπούς του Ειδικού Φορέα Δασών της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 3208/2003 (Α' 303) και τις αποδοχές διανυκτέρευσης στην ύπαιθρο και υπερωριακής εργασίας για την υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης λαθροϋλοτομιών του απασχολούμενου προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3889/2010,

β) στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις για την πληρωμή στο προσωπικό των Δασικών Υπηρεσιών που απασχολείται στην υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης λαθροϋλοτομιών πρόσθετων και παρεπόμενων παροχών που προκύπτουν κατά την ως άνω απασχόλησή του για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Ειδικού Φορέα Δασών της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 3208/2003, όπως, ιδίως, αποζημιώσεων για υπερωριακή εργασία, αμοιβών για εργασία κατά τις εξαιρέσιμες ημέρες και νυχτερινές ώρες, δαπανών μετακίνησης και διανυκτέρευσης στην ύπαιθρο, καθώς και των δαπανών προμήθειας καυσίμων και λοιπών καταναλωτικών δαπανών σχετικών με την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3889/2010,

γ) στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την καταβολή της αποζημίωσης των παρ. 7 και 8 του άρθρου 18 στα μέλη των Επιτροπών Εξέτασης Αντιρρήσεων (ΕΠ.Ε.Α.).».

Τα ανωτέρω ποσά, μετά την εμφάνισή τους στα έσοδα του προϋπολογισμού, εγγράφονται ως πιστώσεις, κατά περίπτωση, στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στον τακτικό προϋπολογισμό των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

2. Οι δαπάνες αποζημίωσης των μελών των αμειβομένων ΕΠ.Ε.Α. του άρθρου 18 του ν. 3889/2010, οι οποίες συγκροτήθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, καταβάλλονται στους δικαιούχους, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, τηρουμένων των παρ. 7 και 8 του άρθρου 18 του ν. 3889/2010 και της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/125557/3591/30.12.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΟΔΔ 1106). Τα ποσά για τις ανωτέρω δαπάνες εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν έκδοσης εγκριτικής απόφασης του Πράσινου Ταμείου για την κατανομή των αναγκαίων πιστώσεων στις οικείες Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής που εκδίδεται, μετά από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Τα ως άνω εγκεκριμένα ποσά αποζημιώσεων αποδίδονται στους δικαιούχους, μετά την έκδοση αποφάσεων δημοσιονομικής δέσμευσης από τις οικείες Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής.

Άρθρο 28

Επέκταση εγκαταστάσεων τουριστικού χαρακτήρα – Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 49 του ν. 998/1979

Στο άρθρο 49 του ν. 998/1979 (Α' 289), περί εγκαταστάσεων τουριστικού χαρακτήρα σε δασικές εκτάσεις προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Σε εκτάσεις των παρ. 1 και 4, οι οποίες έχουν δεσμευθεί υπέρ δικαιούχου με σκοπό τη δημιουργία εγκαταστάσεων τουριστικού χαρακτήρα, χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, επιτρέπεται η δημιουργία και άλλων τουριστικών εγκαταστάσεων των ανωτέρω παραγράφων, καθώς και η επέκταση των ήδη εγκεκριμένων τουριστικών εγκαταστάσεων εφόσον:

α) εγκρίνεται τροποποίηση της ήδη εγκριθείσας επέμβασης υπέρ του ίδιου δικαιούχου, η οποία αφορά συνολικά, τόσο τα νέα, όσο και τα υφιστάμενα έργα, και
β) τηρούνται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, καθώς και τα κατά περίπτωση προβλεπόμενα ανώτατα όρια επέμβασης και οι συντελεστές δόμησης της περ. δ της παρ. 4.».

Άρθρο 29

Ζητήματα συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021

Το προσωπικό που προσελήφθη με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) του άρθρου 36 του ν. 4765/2021 (Α' 6) από τις δασικές υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων Δυτικής Αττικής, Ανατολικής Αττικής και Κεντρικού Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής, των Περιφερειακών Ενοτήτων Αχαΐας και Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και των Περιφερειακών Ενοτήτων Αρκαδίας και Λακωνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, για την εκτέλεση και υποστήριξη των αναγκαίων αντιπλημμυρικών έργων και της αποκατάστασης υποδομών, καθώς και για την αντιμετώπιση των επειγουσών αναγκών που προέκυψαν από τις πυρκαγιές Ιουλίου/Αυγούστου του έτους 2021, δύναται να προσληφθεί εκ νέου για δώδεκα (12) μήνες, υπό την επιφύλαξη του άρθρου 75 του ν. 4921/2022 (Α' 75) για τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στην Περιφερειακή Ενότητα Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, απαγορευμένης κάθε περίπτωσης μετατροπής των συμβάσεων αυτών σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Άρθρο 30

Ζητήματα συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για τις επικίνδυνες περιοχές του π.δ. 575/1980 – Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 37 του ν. 4765/2021

Στο άρθρο 37 του ν. 4765/2021 (Α' 6), περί των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) επικίνδυνων περιοχών, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Για την αντιμετώπιση εποχικών ή άλλων περιοδικών ή πρόσκαιρων αναγκών από τις Δασικές Υπηρεσίες, στη χωρική αρμοδιότητα των οποίων ανήκουν οι περιοχές που ορίζονται ως επικίνδυνες, σύμφωνα με το π.δ. 575/1980 (Α' 157), προβλέπεται η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού με συμβάσεις εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ., διάρκειας έως έξι (6) μηνών, κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου. Οι προσλήψεις του προσωπικού αυτού διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 36 του παρόντος. Οι δαπάνες μισθοδοσίας του ανωτέρω προσωπικού καλύπτονται από τα δημόσια έσοδα από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, σύμφωνα με το άρθρο 15 της υπ' αρ. 181478/965/26.9.2017 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3763). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Εσωτερικών δύναται να καθορισθούν ειδικότεροι όροι, προϋποθέσεις, κριτήρια, διαδικασίες, τεχνικά ζητήματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την πρόσληψη του προσωπικού αυτού.».

Άρθρο 31

Προσκόμιση εγγυητικής επιστολής από Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας και προθεσμία εγκατάστασης αυτών στο δάσος, για τις κηρυγμένες σε έκτακτη ανάγκη πολιτικής προστασίας περιοχές της Βόρειας Εύβοιας

1. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, για την εκμετάλλευση, σύμφωνα με τους τρόπους που προβλέπονται από τη δασική νομοθεσία, των δημοσίων δασών αποκλειστικά και μόνο σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας στα όρια αρμοδιότητας των Δασαρχείων Λίμνης και Ιστιαίας της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, για τα έτη 2022 και 2023, το ύψος της προβλεπόμενης από το άρθρο 5 του π.δ. 126/1986 (Α' 44) εγγυητικής επιστολής, ορίζεται στο ένα τοις εκατό (1%) και το ύψος της προβλεπόμενης από το άρθρο 134 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7) εγγυητικής επιστολής, ορίζεται στο πέντε τοις εκατό (5%).
2. Στις περιοχές της παρ. 1, ειδικά για το έτος 2022, η προθεσμία εγκατάστασης των Δασικών Συνεταιρισμών Εργασίας στο δάσος, με την έκδοση του σχετικού πρωτοκόλλου, του άρθρου 3 του π.δ. 126/1986, παρατείνεται έως την 31η Αυγούστου 2022.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΥΡΟΣΒΕΤΙΚΟ ΣΩΜΑ ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Άρθρο 32

Παράταση συμβάσεων προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας

Το χρονικό όριο λήξης των συμβάσεων του προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του πρώτου εδαφίου του άρθρου 49 του ν. 4807/2021 (Α' 96) παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2022.

Άρθρο 33

Ημερήσιος Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς

1. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ορίζεται ως αρμόδια αρχή έκδοσης Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, εκάστου έτους.
2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας συστήνεται, κατ' έτος, Ομάδα Έκδοσης Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, η οποία απαρτίζεται από ειδικούς επιστήμονες, δασολόγους και μετεωρολόγους. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα συγκρότησης της Ομάδας κατ' έτος, του ορισμού των μελών της, του έργου και των αρμοδιοτήτων της.
3. Θέματα που αφορούν στις κατηγορίες κινδύνου, τις διαδικασίες έκδοσης και αποστολής του Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς στους εμπλεκόμενους φορείς, την ενημέρωση των πολιτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια, ρυθμίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Άρθρο 34

Προθεσμία ολοκλήρωσης διαδικασίας μετάταξης υπαλλήλων στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των εκκρεμουσών διαδικασιών μετάταξης του πρώτου εδαφίου του άρθρου 9 του ν. 4918/2022 (Α' 68) παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η Ιουλίου 2022, και το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Ρύθμιση θεμάτων ολοκλήρωσης διαδικασίας μετάταξης υπαλλήλων στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

Εκκρεμείς, σε οποιοδήποτε στάδιο, διαδικασίες μετάταξης υπαλλήλων που διενεργούνται βάσει της παρ. 4 του άρθρου 37 του ν. 4704/2020 (Α' 166), ολοκληρώνονται βάσει της διάταξης αυτής, έως την 31η Ιουλίου 2022. Στην έννοια της ολοκλήρωσης περιλαμβάνεται και η αποστολή εντός της ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας της σχετικής απόφασης προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

Άρθρο 35

Σύνθεση Συμβουλίων Κρίσεων Πυροσβεστικού Σώματος-Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 129 ν. 4662/2020

Στην παρ. 1 του άρθρου 129 του ν. 4662/2020 (Α' 27) τροποποιούνται οι συνθέσεις των Συμβουλίων Κρίσεων των περ. γ' και δ', επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Τα Συμβούλια Κρίσεων συγκροτούνται για ένα (1) έτος από τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, ως εξής:

α. Κατώτερο Συμβούλιο: Απαρτίζεται από τον Αντιστράτηγο Επιτελάρχη Πυροσβεστικού Σώματος ως Πρόεδρο και δύο (2) Αρχιπυράρχους Γενικών Καθηκόντων ως μέλη. Ως αναπληρωματικά μέλη ορίζονται, αντίστοιχα, ένας (1) Υποστράτηγος Γενικών Καθηκόντων και δύο (2) Αρχιπύραρχοι Γενικών Καθηκόντων.

β. Ανώτερο Συμβούλιο: Απαρτίζεται από τον Αρχηγό Πυροσβεστικού Σώματος, ως Πρόεδρο, τον Αντιστράτηγο Υπαρχηγό Πυροσβεστικού Σώματος και έναν (1) Υποστράτηγο Γενικών Καθηκόντων ως μέλη. Ως αναπληρωματικά μέλη του Υπαρχηγού και του Υποστρατήγου Γενικών Καθηκόντων, ορίζονται ο Αντιστράτηγος Επιτελάρχης και ένας (1) Υποστράτηγος Γενικών Καθηκόντων.

γ. Πρωτοβάθμιο Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων Αξιωματικών Πυροσβεστικού Σώματος: Απαρτίζεται από τον Νομικό Σύμβουλο του Κράτους στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ως Πρόεδρο, έναν (1) Αντιστράτηγο του Στρατού Ξηράς και τον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος ως μέλη. Ως αναπληρωματικά μέλη, ορίζονται, αντίστοιχα, ένας (1) Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, ένας (1) Αντιστράτηγος του Στρατού Ξηράς και ο Αντιστράτηγος Υπαρχηγός του Πυροσβεστικού Σώματος. Όταν το Συμβούλιο λειτουργεί ως Ανακριτικό, τον Αρχηγό Πυροσβεστικού Σώματος, εφόσον κωλύεται, αναπληρώνει ένας (1) Υποστράτηγος ή Αντιστράτηγος του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Χρέη εισηγητή εκτελεί το μέλος του Συμβουλίου που προέρχεται από το Πυροσβεστικό Σώμα.

δ. Δευτεροβάθμιο Ανώτατο Συμβούλιο Κρίσεων Αξιωματικών Πυροσβεστικού Σώματος: Απαρτίζεται από έναν (1) Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως Πρόεδρο, τον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος και έναν (1) Αντιστράτηγο της ΕΛ.ΑΣ., ως μέλη. Ως αναπληρωματικά μέλη ορίζονται, αντίστοιχα, ένας (1) Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο Αντιστράτηγος Υπαρχηγός του Πυροσβεστικού Σώματος και ένας (1) Αντιστράτηγος της ΕΛ.ΑΣ. Όταν το Συμβούλιο λειτουργεί ως Ανακριτικό, τον Αρχηγό Πυροσβεστικού Σώματος, εφόσον κωλύεται, αναπληρώνει ένας (1) Υποστράτηγος ή Αντιστράτηγος του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Χρέη εισηγητή εκτελεί μέλος του Συμβουλίου, που ορίζεται από τον Πρόεδρο.».

Άρθρο 36

Προσλήψεις πολιτών που διακρίνονται για εξαιρετες πράξεις – Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 2840/2000

Στον ν. 2840/2000 (Α' 202) προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Προσλήψεις πολιτών που διακρίνονται για εξαιρετες πράξεις

Αν ιδιώτης συμμετείχε οικειοθελώς σε επιχείρηση του Πυροσβεστικού Σώματος και απεβίωσε κατά τη διάρκειά της, ο σύζυγος ή το πρόσωπο με το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή ένα (1) τέκνο αυτού, προσλαμβάνεται κατόπιν αιτήσεώς του στο Πυροσβεστικό Σώμα ως πολιτικό προσωπικό σε θέση ανάλογη των προσόντων του, κατ' εξαίρεση των ισχυουσών διατάξεων και ανεξαρτήτως της ύπαρξης κενής οργανικής θέσης, επιφυλασσομένων των κωλυμάτων διορισμού των άρθρων 4 έως 9 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ν.π.δ.δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Αν ο κατά τα ανωτέρω αποβιώσας δεν έχει σύζυγο ή τέκνα, το δικαίωμα διορισμού παρέχεται κατά προτεραιότητα σε έναν από τους γονείς ή σε έναν αδερφό ή αδερφή αυτού. Η αίτηση για την πρόσληψη των ως άνω δικαιούμενων προσώπων υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ετών, από την απόκτηση των απαραίτητων προσόντων διορισμού τους. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται με ένορκη διοικητική εξέταση που ενεργείται μετά την υποβολή του αιτήματος πρόσληψης. Για περιπτώσεις που συνέβησαν πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, η ως άνω πενταετής προθεσμία αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος.».

Άρθρο 37

Αποζημίωση πυροσβεστικού προσωπικού για πρόσθετη εργασία – Τροποποίηση άρθρου 127 ν. 4472/2017

Στο άρθρο 127 του ν. 4472/2017 (Α' 74), περί επιδομάτων του πυροσβεστικού σώματος, προστίθεται παρ. ΚΑ ως εξής:

«ΚΑ. Το πυροσβεστικό προσωπικό Γενικών Καθηκόντων που εκτελεί περιπολίες ή υπηρετεί σε Πεζοπόρα Τμήματα κατά τη διάρκεια της τρέχουσας αντιπυρικής περιόδου δύναται, για την κάλυψη των αυξημένων επιχειρησιακών αναγκών δασοπυρόσβεσης, και εφόσον η κατηγορία κινδύνου εκδήλωσης πυρκαγιάς ορίζεται ως υψηλή (3), πολύ υψηλή (4) ή κατάσταση συναγερμού (5) στα γεωγραφικά όρια της Περιφερειακής Πυροσβεστικής Διοίκησης που ανήκει, να διατίθεται για εκτέλεση πρόσθετης υπηρεσίας, εφόσον το επιθυμεί, κατόπιν έγκρισης του οικείου Διοικητή, μέχρι τέσσερα (4) οκτώωρα τον μήνα, πέραν του προβλεπόμενου ωραρίου εργασίας, με την καταβολή αποζημίωσης. Η εν λόγω αποζημίωση ορίζεται στο ύψος που προβλέπεται για την πέραν του πενθημέρου εργασία του προσωπικού αυτού, προσαυξημένη κατά είκοσι τοις εκατό (20%) και χορηγείται με τις ίδιες προϋποθέσεις. Σε κάθε περίπτωση, το ως άνω προσωπικό δύναται να εκτελεί έως δώδεκα (12) επιπλέον οκτώωρα καθ' όλη την διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου.

Άρθρο 38

Μηνιαίο επίδομα υπηρετούντων στις Ειδικές Μονάδες Δασικών Επιχειρήσεων - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 38 ν. 4892/2022

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 38 του ν. 4892/2022 (Α' 28), περί του μισθολογικού καθεστώτος των Πυροσβεστών των Ειδικών Μονάδων Δασικών Επιχειρήσεων (Ε.ΜΟ.Δ.Ε.), αντικαθίσταται και διασπάται σε δύο εδάφια, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Το μισθολογικό καθεστώς των Πυροσβεστών Δασικών Επιχειρήσεων εμπίπτει στην κατηγορία Δ' του άρθρου 124 του ν. 4472/2017 (Α' 74). Για τις δαπάνες μετακίνησης των Πυροσβεστών Δασικών Επιχειρήσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για το μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό. Στο μόνιμο πυροσβεστικό προσωπικό και στους Πυροσβέστες Δασικών Επιχειρήσεων που υπηρετούν στις Ε.ΜΟ.Δ.Ε., χορηγείται το μηνιαίο επίδομα της παρ. 1 του άρθρου 6 της υπό στοιχείο 8002/1/520-γ'/15.3.2018 κοινής απόφασης των Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών (Β' 1021).».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Άρθρο 39

Ειδικές διατάξεις για υδατορέματα - Τροποποίηση άρθρου 5 του ν. 4258/2014

1. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4258/2014 (Α' 94) προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:
«2Α. Στα μικρά υδατορέματα, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 1, των οποίων οι οριογραμμές δεν έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, δύναται να εφαρμόζεται για τις περιπτώσεις του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 4, κατ' εξαίρεση, ύστερα από αίτημα του ενδιαφερόμενου για έκδοση οικοδομικής άδειας δόμησης πλησίον αυτών ή για έργα διευθέτησης μικρών υδατορεμάτων, η διαδικασία της προσωρινής οριοθέτησης της παρ. 2, μη εφαρμοζόμενης της επιφύλαξης της υποπερ. 4 της Α και της υποπερ. 4 της παρ. Β της παρ. 4 του άρθρου 3.».

2. Η παρ. 3β του άρθρου 5 του ν. 4258/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«3β. Κατά την οριοθέτηση των υδατορεμάτων με οποιοδήποτε από τους προβλεπόμενους τρόπους, τίθεται εκτός συναλλαγής η ζώνη που προσδιορίζεται από την φυσική κοίτη όπως αυτή έχει αποτυπωθεί με τις όχθες και τη βαθιά γραμμή του ρέματος στο εγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα της μελέτης οριοθέτησης, η οποία αποτελεί περιοχή εκτός πολεοδομικού σχεδιασμού. Εκκρεμείς πράξεις αναλογισμού που έχουν συνταχθεί για εκτάσεις ή τμήματα εκτάσεων της ζώνης αυτής ανακαλούνται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση, κατά το μέρος που δεν έχουν συντελεστεί.

Στην περίπτωση οριοθέτησης υδατορέματος με ή χωρίς έργα διευθέτησης, όπου προκύπτει τεκμηριωμένη αναγκαιότητα από τον πολεοδομικό σχεδιασμό για τη δημιουργία και διασφάλιση κοινόχρηστων χώρων δύναται στην επιφάνεια της ζώνης μεταξύ φυσικής κοίτης και γραμμών οριοθέτησης να δημιουργείται κοινόχρηστος χώρος, ο οποίος δεν προσμετράται στο απαιτούμενο ποσοστό κοινόχρηστων χώρων της πόλης ή του οικισμού, και για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 1337/1983 (Α' 33).».

Άρθρο 40

Πράσινοι πόροι για τις «100 κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις» - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 3 του ν. 3889/2010

Στην παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182) προστίθεται περ. στ) σχετικά με την εξαίρεση των ποσών που αφορούν σε χρηματοδότηση των ελληνικών δράσεων για τις «εκατό (100) κλιματικά

ουδέτερες και έξυπνες πόλεις» από τον περιορισμό του 2,5% των συνολικών διαθέσιμων του Πράσινου Ταμείου ως εξής:

«στ) τα ποσά που αφορούν σε χρηματοδότηση των ελληνικών δράσεων της αποστολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εκατό (100) κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις έως το 2030 (αποστολή «πόλεις»).»

Άρθρο 41

Κέντρα Υψηλής Τάσης - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 209 του ν. 3463/2006

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 209 του ν. 3463/2006 (Α' 114) τροποποιείται με την προσθήκη στο πεδίο εφαρμογής της και των Κέντρων Υψηλής Τάσης και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, τα τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν την ύδρευση και αποχέτευση, την τηλεθέρμανση δήμων, την άρδευση περιοχών τους, καθώς και η κατασκευή και λειτουργία χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.), Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων και Κέντρων Υψηλής Τάσης δεν υπόκεινται στους όρους και περιορισμούς των διατάξεων αυτών και για την κατασκευή τους δεν απαιτείται η έκδοση άδειας δόμησης από τις αρμόδιες αρχές, εφόσον προβλέπονται από τεχνικές μελέτες. Στη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται και οι Πράσινες Γωνιές Ανακύκλωσης, τα Ολοκληρωμένα Κέντρα Ανακύκλωσης και τα Πολυκέντρα Ανακύκλωσης, συνολικού εμβαδού έως τριάντα (30) τετραγωνικών μέτρων, και οι συνοδοί αυτών χώροι αποθήκευσης ανακυκλώσιμου υλικού, συνολικού εμβαδού έως τριάντα (30) τετραγωνικών μέτρων και υπό την προϋπόθεση ότι, κατά την εγκατάστασή τους σε κοινόχρηστους χώρους παραμένει λωρίδα ελεύθερης διέλευσης πεζών τουλάχιστον ενός μέτρου και ογδόντα εκατοστών (1,80). Όσα από τα τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις της παραγράφου αυτής έχουν μεγάλο όγκο ή ύψος, εκτελούνται ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.»

Άρθρο 42

Διατήρηση των κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων για την ανάπτυξη της περιοχής «Ελαιώνα» του Δήμου Αιγάλεω

Για την περιοχή του «Ελαιώνα» του Δήμου Αιγάλεω, αναστέλλεται η εφαρμογή των άρθρων 88 έως 91 του ν. 4759/2020 (Α' 245) μέχρι έξι (6) μήνες, μετά την κύρωση της πράξης εφαρμογής και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν των δύο (2) ετών. Αν μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής δεν έχει καταβληθεί αποζημίωση, άρση απαλλοτρίωσης πραγματοποιείται υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 88 του ν. 4759/2020.

Άρθρο 43

Εγκαταστάσεις σταδίου «Καραϊσκάκη» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 8 ν. 2947/2001

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2947/2001 (Α' 228), περί χωροθέτησης των λειτουργιών του σταδίου «Καραϊσκάκη», προστίθενται νέες εγκαταστάσεις, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στις εγκαταστάσεις του σταδίου αυτού, πλην των κυρίως αθλητικών χρήσεων, επιτρέπεται και η χωροθέτηση των ακόλουθων συμπληρωματικών λειτουργιών: Καταστημάτων αθλητικών ειδών, αιθουσών πολλαπλών αθλητικών χρήσεων, εντευκτηρίων, γραφείων, κέντρων αποκατάστασης και υποστήριξης για άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα, αθλητικών τραυματισμών και

βελτιστοποίησης της φυσικής απόδοσης και κέντρων παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών φροντίδας, κινησιοθεραπείας και φυσιοθεραπείας, εστιατορίων, αναψυκτηρίων και μικτών καταστημάτων τροφίμων, κλειστών αιθουσών κινηματογράφου, καθώς και αιθουσών πολλαπλών χρήσεων πολιτισμού, αναψυχής και εμπορικών χρήσεων. Ο ανώτατος συντελεστής δόμησης των ανωτέρω χρήσεων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) του ανώτατου συντελεστή δόμησης που καθορίζεται στην περ. ε' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 44

Παράλληλες εγκρίσεις με έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής

1. Με τις αποφάσεις της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016 (Α' 241) δύναται να εγκρίνονται και οι περιβαλλοντικοί όροι των έργων και δραστηριοτήτων που θα πραγματοποιηθούν στην υπό πολεοδόμηση περιοχή, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των κοινόχρηστων έργων υποδομής και των έργων διευθέτησης του ν. 4014/2011 (Α' 209), όπως αυτά προβλέπονται στο Ρυμοτομικό Σχέδιο Εφαρμογής, ύστερα από υποβολή ενιαίας, για το σύνολο των υπό πραγματοποίηση έργων, Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σύμφωνα με την παρ. 2β του άρθρου 3 του ν. 4014/2011.

2. Με τις ως άνω αποφάσεις μπορεί να εγκρίνονται και οι απαιτούμενοι ειδικότεροι όροι και μέτρα για την προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών πολιτιστικών στοιχείων και συνόλων που υπάρχουν στις περιοχές που πολεοδομούνται, ύστερα από υποβολή των κατά περίπτωση απαιτούμενων μελετών και γνώμης των αρμοδίων υπηρεσιών και οργάνων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, στην έκδοση των πιο πάνω αποφάσεων συμπράττει και ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού.

3. Επιπροσθέτως, με τις ως άνω αποφάσεις δύναται να εγκρίνεται η χωροθέτηση λιμένων, λιμενικών εγκαταστάσεων ή και έργων προστατευτικών, αποκατάστασης λόγω διάβρωσης των ακτών συμπεριλαμβανομένων και των περιβαλλοντικών όρων αυτών. Στις περιπτώσεις αυτές, στην έκδοση των πιο πάνω αποφάσεων συμπράττει και ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Άρθρο 45

Διενέργεια αυτοψιών από τα Κεντρικά Συμβούλια Αρχιτεκτονικής και τα Κεντρικά Συμβούλια

Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων – Προσθήκη άρθρου 25Α στο ν. 4495/2017

Μετά το άρθρο 25 του ν. 4495/2017 (Α' 167) προστίθεται άρθρο 25Α ως εξής:

« Άρθρο 25Α

Διενέργεια αυτοψιών

Δύναται, κατόπιν απόφασης του προέδρου των συμβουλίων των άρθρων 13 και 24, να διενεργείται από τον πρόεδρο ή ορισμένο δια της απόφασης μέλος ή αναπληρωματικό μέλος του συμβουλίου ή εισηγητή αυτού, αυτοψία σχετική με θέμα για το οποίο γνωμοδοτεί το συμβούλιο.»

Άρθρο 46

Παρατάσεις οικοδομικών αδειών – Τροποποίηση άρθρου 52 ν. 4710/2020

Οι προθεσμίες του άρθρου 52 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί ισχύος των οικοδομικών αδειών, παρατείνονται και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52

Παρατάσεις οικοδομικών αδειών

Η ισχύς των οικοδομικών αδειών, των αδειών δόμησης και των τυχόν αναθεωρήσεων αυτών που προβλέπονται στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 50 του ν. 4495/2017, καθώς και όσων εκδόθηκαν σύμφωνα με τον ν. 4495/2017 έως τις 30.12.2020, παρατείνεται έως τις 31.12.2024.».

Άρθρο 47

Ειδική διαδικασία έκδοσης οικοδομικών αδειών για εργασίες του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

1. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία επέχει θέση οικοδομικής άδειας, επιτρέπεται, προ της έγκρισης της κοινής απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 2 του από 19.7.2007 π.δ. (Δ' 336) στις Ζώνες Δ2 και Δ3 του ανωτέρω π.δ., η εκτέλεση εργασιών δόμησης από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού για την επισκευή και διαρρύθμιση των υφισταμένων κτιρίων, καθώς και για τις απολύτως απαραίτητες προσθήκες για τη λειτουργία τους και τη συντήρηση, επισκευή και τον εκσυγχρονισμό όλων των υφισταμένων εγκαταστάσεων και δικτύων υποδομής, χωρίς αύξηση της δομημένης επιφάνειας και του όγκου των υφισταμένων κτιρίων.
2. Η έκδοση της απόφασης της παρ. 1 γίνεται κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, σύμφωνα με τις εγκεκριμένες από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού μελέτες και για το τμήμα της έκτασης που εμφανίζεται σε αυτές, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Διεύθυνσης Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής και του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4787/2021 (Α' 44). Για την έκδοση της ως άνω απόφασης, υποβάλλονται τα στοιχεία και δικαιολογητικά της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4495/2017 (Α' 167) εξαιρουμένων των δικαιολογητικών των περ. γ), δ), η) και ιε) και ελέγχονται το διάγραμμα κάλυψης και η πληρότητα των απαιτούμενων στοιχείων, δικαιολογητικών και εγκρίσεων. Οι προβλεπόμενες εισφορές και κρατήσεις υποβάλλονται με ευθύνη του αρμόδιου μηχανικού, χωρίς περεταίρω έλεγχο.
3. Η διαδικασία των παρ. 1 και 2 δύναται να εφαρμόζεται και για την εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού ακίνητα που έχουν χαρακτηρισθεί ως μνημεία, σύμφωνα με τον ν. 4858/2021 (Α' 220). Για τις περιπτώσεις που τα ανωτέρω ακίνητα δεν βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας Αττικής ή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας δεν απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α. της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4787/2021.

Άρθρο 48

Παρέκλιση κάλυψης σε γεωργοκτηνοτροφικά, γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια, κτίρια υδατοκαλλιεργειών – Τροποποίηση υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4759/2020

Στο τέλος της υποπερ. αα' της περ. α' της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί παρεκκλίσεων κάλυψης, προστίθενται δύο εδάφια, και η υποπερ. αα' διαμορφώνεται ως εξής:
«α) Σε γεωργοκτηνοτροφικά, γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια, κτίρια υδατοκαλλιεργειών, στέγαστρα σφαγής, γεωργικές αποθήκες, δεξαμενές, θερμοκήπια και λοιπές γεωργικές κατασκευές του άρθρου 2 του από 24.5.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 270), η παρέκκλιση του συντελεστή δόμησης που προβλέπεται στην περ. ε' της παρ. 1 του ίδιου άρθρου δεν μπορεί να υπερβεί το 0,8. Η παρέκκλιση του ποσοστού κάλυψης για γεωργοκτηνοτροφικά, γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια και κτίρια

υδατοκαλλιεργειών χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και γνωμοδότηση του οικείου Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων(ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ) και δεν μπορεί να υπερβεί το τριάντα τοις εκατό (30%). Σε γεωργοκτηνοτροφικά, γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια και κτίρια υδατοκαλλιεργειών ο μέγιστος συντελεστής κάλυψης ορίζεται σε τριάντα τοις εκατό (30%).».

Άρθρο 49

Έγκριση παρέκκλισης ύψους σε ιερούς ναούς σε περιοχές εκτός σχεδίου δόμησης – Προσθήκη άρθρου 148Α στον ν. 4759/2020

Μετά το άρθρο 148 του ν. 4759/2020 (Α' 245) προστίθεται άρθρο 148Α, ως εξής:

«Άρθρο 148Α

Έγκριση παρέκκλισης ύψους σε ιερούς ναούς σε περιοχές εκτός σχεδίου δόμησης

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.Θ.Α.) του άρθρου 24 του ν. 4495/2017 (Α' 167) και, κατά περίπτωση, του Κεντρικού Συμβουλίου Εκκλησιαστικής Αρχιτεκτονικής (ΚΕ.Σ.Ε.Α.) ή του Συμβουλίου Εκκλησιαστικής Αρχιτεκτονικής Κρήτης και Δωδεκανήσου (Σ.Ε.Α.Κ.Δ.) των παρ. 5 και 6 του άρθρου 32 του ν. 4495/2017 εγκρίνεται η καθ' ύψος υπέρβαση για την ανέγερση ιερών ναών του ν. 590/1977 (Α' 146), του ν. 4149/1961 (Α' 41) και των Ιερών Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου (Ρόδου, Κώου και Νισύρου, Καρπάθου και Κάσου, Λέρου, Καλύμνου και Αστυπалаίας, Σύμης) και της Πατριαρχικής Εξαρχείας Πάτμου σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως, εκτός ορίων των νομίμως υφισταμένων οικισμών.».

Άρθρο 50

Αλλαγή χρήσης και λειτουργική αναβάθμιση κτισμάτων στην πρασιά του Οικοδομικού Τετραγώνου 132 του ρυμοτομικού σχεδίου της Αθήνας

Δύναται να πραγματοποιείται αλλαγή της υφιστάμενης χρήσης ανθοπωλείων, καθώς και λειτουργική αναβάθμιση των κτισμάτων που βρίσκονται στην πρασιά του οικοδομικού τετραγώνου 132 του ρυμοτομικού σχεδίου της Αθήνας, όπως αναθεωρήθηκε με το από 1.12.1948 β.δ. (Α' 313), τα οποία είναι δημόσια κτήματα με αριθμούς καταχώρισης ΒΚ 226 μέχρι και ΒΚ 236 και εμπίπτουν εντός του περιγράμματος του προαυλίου χώρου του Μεγάρου της Βουλής, όπως έχει εγκριθεί η οριοθέτησή του με το άρθρο τρίτο του ν. 2274/1994 (Α' 237). Στα ανωτέρω κτίσματα δύναται να εγκαθίστανται χρήσεις εκθετηρίων – καταστήματος και βοηθητικών λειτουργιών εξυπηρέτησης κατά τμήμα που δεν υπερβαίνει ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%) του συνολικού εμβαδού των κτισμάτων, κατόπιν έγκρισης της αρχιτεκτονικής μελέτης από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και θετικής γνωμοδότησης του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής.

Άρθρο 51

Ειδικές περιπτώσεις παραχώρησης

Ακίνητα ιδιοκτησίας του Δημοσίου που βρίσκονται ή πρόκειται να υπαχθούν σε καθεστώς παραχώρησης για τριάντα (30) έτη τουλάχιστον κατά χρήση για αναπτυξιακούς, βιομηχανικούς και κτηνοτροφικούς σκοπούς δύναται, σε περίπτωση που παραχωρούνται σε ιδιοκτήτη όμορου ακινήτου, να λογίζονται ως ενιαία έκταση με το όμορο ακίνητο υπό την προϋπόθεση της βελτίωσης της αρτιότητας και της οικοδομησιμότητας αυτού. Μετά τη λήξη της παραχώρησης και σε περίπτωση μη ανανέωσης αυτής, ο

ιδιοκτήτης οφείλει να καθαιρέσει κάθε κατασκευή ή χρήση που πραγματοποιήθηκε καθ' υπέρβαση των όρων δόμησης της ιδιόκτητης έκτασης, όπως αυτοί ίσχυαν επί της ιδιόκτητης έκτασης κατά την εγκατάσταση της κατασκευής ή κατά τον χρόνο λήξης της παραχώρησης.

Άρθρο 52

Ενιαία έκταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων σε περίπτωση μίσθωσης ή κτήσης όμορων γηπέδων ή οικοπέδων

Όμορα γήπεδα ή οικοπέδα σε περιοχές με βιομηχανική χρήση που ανήκουν στον ίδιο ιδιοκτήτη ή έχουν μισθωθεί με μακροχρόνια μίσθωση από τον ίδιο μισθωτή, θεωρούνται ενιαία έκταση, εφαρμόζονται οι ισχύοντες στην περιοχή, για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, όροι δόμησης, για το σύνολο της έκτασης αυτής και εκδίδονται όλες οι απαιτούμενες άδειες και οι προβλεπόμενες κατά περίπτωση εγκρίσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες για το σύνολο της έκτασης αυτής. Μετά τη λήξη της μίσθωσης και σε περίπτωση μη ανανέωσης αυτής ή αλλαγής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος με αποτέλεσμα τα γήπεδα ή οικοπέδα να μην ανήκουν στον ίδιο ιδιοκτήτη, ο ιδιοκτήτης οφείλει να καθαιρέσει κάθε κατασκευή ή χρήση που πραγματοποιήθηκε καθ' υπέρβαση των όρων δόμησης της ιδιόκτητης έκτασης, όπως αυτοί ίσχυαν επί της ιδιόκτητης έκτασης κατά την εγκατάσταση της κατασκευής ή κατά τον χρόνο λήξης της μίσθωσης ή μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

Άρθρο 53

Αξιοποίηση ακινήτων επί αντιπαροχή

Στην παρ. 1 του άρθρου 64 του π.δ. 715/1979 (Α' 212), περί αντιπαροχής και ανταλλαγής ακινήτων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Για την αξιοποίηση ακινήτων επί αντιπαροχή, όπου τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατέχουν οριζόντιες ιδιοκτησίες ή ποσοστά εξ αδιαιρέτου ακινήτων και κύριοι των λοιπών ιδιοκτησιών ή ποσοστών εξ αδιαιρέτου ακινήτων είναι ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εφαρμόζονται κατ' εξαίρεση οι διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου, ιδίως του Αστικού Κώδικα.».

Άρθρο 54

Χωροταξικά ζητήματα στον Δήμο Αχαρνών

Στο υπ' αρ. Γ.32395/31.6.1987 (Δ' 717) π.δ. προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Χρήσεις γης Δήμου Αχαρνών

Κατ' εξαίρεση των προηγούμενων άρθρων, η χρήση γης τμήματος του Ο.Τ. 104 του Εγκεκριμένου Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου Αχαρνών, όπως φαίνεται στο συνημμένο διάγραμμα με στοιχεία κορυφών (Α, Β, 104/2, 104/3, 104/4, Α), χαρακτηρίζεται ως χρήση γης για Διοίκηση, σύμφωνα με την περ. 7 της παρ. ΙΙ του άρθρου 1 του π.δ. 59/2018 (Α' 114), κατά παρέκκλιση του ισχύοντος Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου.».

Άρθρο 55

Παράταση προθεσμίας εκσυγχρονισμού και κτιριακής επέκτασης κτιρίων και εγκαταστάσεων – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 51 ν. 4178/2013

Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), περί εκσυγχρονισμού και κτιριακής επέκτασης κτιρίων και εγκαταστάσεων, παρατείνεται, και η περ. γ διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Σε νομίμως υφιστάμενες χρήσεις κτιρίων ή εγκαταστάσεων, οι οποίες διατηρούνται, καθώς και σε χρήσεις, οι οποίες προβλέπονται από οικοδομικές άδειες που εκδόθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 2831/2000, επιτρέπεται έως 31.12.2023 ο εκσυγχρονισμός και η κτιριακή τους επέκταση, με τους όρους δόμησης που ίσχυαν κατά τον χρόνο έγκρισης της παρέκκλισης, μετά από έγκριση του αρμόδιου για τη λειτουργικότητα φορέα, καθώς και εργασίες συντήρησης, επισκευής, ενεργειακής αναβάθμισης και διαρρυθμίσεων των κτιρίων, που αποσκοπούν στη βελτίωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, τη λειτουργική τους αναβάθμιση, την ασφάλεια και την υγιεινή των διαβιούντων και εργαζομένων σε αυτά. Η επέκταση σε όμορο ακίνητο του ίδιου ιδιοκτήτη, επιτρέπεται μόνο υπό την προϋπόθεση, ότι το όμορο ακίνητο αποκτήθηκε μέχρι την 30ή.9.2021.».

Άρθρο 56

Παράταση εκπόνησης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής περιοχών Ανατολικής Αττικής – Τροποποίηση άρθρου 86 ν. 4722/2020

Στο άρθρο 86 του ν. 4722/2020 (Α' 177), περί εκπόνησης Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής για περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23^{ης} Ιουλίου 2018, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και το άρθρο 86 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 86

Εκπόνηση Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής (δεύτερο στάδιο Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου) για τις περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018
Η σύνταξη Πολεοδομικού Σχεδίου Εφαρμογής (δεύτερο στάδιο Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου), συμπεριλαμβανομένων συνοδών μελετών, για τις περιοχές της Ανατολικής Αττικής που επλήγησαν από τις πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου 2018, ανατίθεται στο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου «Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος». Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας εξουσιοδοτείται να υπογράψει σχετική σύμβαση με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος με καταληκτική ημερομηνία παράδοσης του Σχεδίου την 23η Ιουλίου 2022. Η καταληκτική ημερομηνία της παράδοσης του Σχεδίου δύναται να παρατείνεται εγγράφως με τροποποίηση της σύμβασης για διάστημα όχι πέραν της 23ης Νοεμβρίου 2022. Για την υλοποίηση του έργου αυτού εφαρμόζεται η περ. α' της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4626/2019 (Α' 141).».

Άρθρο 57

Παρατάση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας θεσμοθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών

Η προθεσμία για την ολοκλήρωση της διαδικασίας θεσμοθέτησης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών, που προβλέπεται στο τελευταίο εδάφιο της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 15 της από 30.12.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 184), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4366/2016 (Α' 18), παρατείνεται από τη λήξη της για δύο (2) έτη.

Άρθρο 58

Ορισμός Φέρουσας Ικανότητας- Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Ως Φέρουσα Ικανότητα (ΦΙ) ενός χωρικού συστήματος, νοούνται τα μέγιστα ανεκτά όρια επιβαρύνσεων ή και μεταβολών των συνθηκών που επικρατούν σε αυτό, πέραν των οποίων παύει να υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στο φυσικό περιβάλλον, την οικονομία και την κοινωνία που διαβιεί σε αυτό, με αποτέλεσμα να προκαλούνται υπέρμετρες ή/και μη αναστρέψιμες φθορές στο φυσικό περιβάλλον και να ασκούνται αρνητικές πιέσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον και στην κοινωνία.
2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας προσδιορίζονται η μεθοδολογία για την εκτίμηση της ΦΙ της παρ. 1, οι βασικές παράμετροι που την καθορίζουν ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του εξεταζόμενου κάθε φορά χωρικού συστήματος και τα ανεκτά όρια των δεικτών – στόχων των βασικών παραμέτρων της βιώσιμης ανάπτυξής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Άρθρο 59

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου χρησιμοποιούνται οι εξής ορισμοί:

1. Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (Άδεια Έρευνας ΥΑΠ): Η άδεια που χορηγείται για την εκπόνηση τεχνικών μελετών, ιδίως μελετών βυθού, ανεμολογικών, γεωτεχνικών, γεωφυσικών, κυματολογικών, περιβαλλοντικών και λοιπών μελετών που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, εντός μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ).
2. Επενδυτής ΥΑΠ: Ο κάτοχος Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων που λαμβάνει το αποκλειστικό δικαίωμα ανάπτυξης και εκμετάλλευσης Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, εντός συγκεκριμένης Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ.
3. Έργο Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το έργο που αποτελείται από ένα Υπεράκτιο Αιολικό Πάρκο (ΥΑΠ), μετά των αναγκαίων συνοδών έργων στον θαλάσσιο, υποθαλάσσιο και χερσαίο χώρο, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εγκαταστάσεων και έργων διασύνδεσης με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ).
4. Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το πρόγραμμα που εγκρίνεται με την κοινή απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 74, με σκοπό την ανάπτυξη της δραστηριότητας ΥΑΠ.
5. Έργα Διασύνδεσης Επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Οι υποδομές δικτύων που υλοποιούνται για τη διασύνδεση ενός ΥΑΠ με το Σημείο Διασύνδεσης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ και, μέσω αυτού, με το ΕΣΜΗΕ.
6. Έργα Διασύνδεσης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ: Οι υποδομές δικτύων που υλοποιούνται για τη διασύνδεση μιας Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, με το ΕΣΜΗΕ.
7. Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ): Η θαλάσσια περιοχή εντός της οποίας το Δημόσιο δύναται καθορίζει μια ή περισσότερες Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ.
8. Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ: Η θαλάσσια περιοχή εντός Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, στην οποία παραχωρείται από το Δημόσιο το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης Έργων ΥΑΠ.

9. Σημείο Διασύνδεσης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης: Ο υποσταθμός ζεύξης εντός της ΠΟΑΥΑΠ ή κατά το δυνατόν εγγύτερα από τεχνοοικονομική άποψη προς αυτήν, η οποία αποτελεί το σημείο σύνδεσης ενός Έργου ΥΑΠ με το ΕΣΜΗΕ.

10. Τέλος Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων: Το Τέλος που καταβάλλει εφάπαξ ο αιτών την έκδοση Άδειας Υπεράκτιων Αιολικών Ερευνών, στον Φορέα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων.

11. Υπεράκτιο Αιολικό Πάρκο (ΥΑΠ): Η συστοιχία ανεμογεννητριών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που βρίσκεται στον θαλάσσιο χώρο, είτε αυτές εδράζονται σταθερά στον βυθό, είτε επιπλέουν όντας συνδεδεμένες με τον βυθό με κινητά μέσα.

12. Φορέας ΥΑΠ: Ο φορέας που αναλαμβάνει τη διαχείριση για λογαριασμό του Δημοσίου των δικαιωμάτων που απορρέουν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος.

Άρθρο 60

Αρμοδιότητες του Ελληνικού Δημοσίου ως προς τα δικαιώματα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και διαχείριση αυτών

1. Το Ελληνικό Δημόσιο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για την έρευνα, την αναζήτηση και τον προσδιορισμό των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) και Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ.

2. Το Ελληνικό Δημόσιο έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα παραχώρησης των δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης Έργων ΥΑΠ, εντός των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ.

3. Οι κατά τις παρ. 1 και 2 αρμοδιότητες του Ελληνικού Δημοσίου ασκούνται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Η διαχείριση για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου των δικαιωμάτων που απορρέουν από την άσκηση των αρμοδιοτήτων των παρ. 1 και 2 ανατίθεται στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων Α.Ε.» (ΕΔΕΥ Α.Ε.) του άρθρου 145 του ν. 4001/2011 (Α' 179), που ορίζεται ως Φορέας ΥΑΠ. Για τον σκοπό αυτό η ΕΔΕΥ Α.Ε. μετονομάζεται σε «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο «ΕΔΕΥΕΠ Α.Ε.», προσαρμόζοντας αντίστοιχα και το καταστατικό της. Για τις σχέσεις και συναλλαγές της με την αλλοδαπή η Εταιρεία χρησιμοποιεί την επωνυμία «Hellenic Hydrocarbons and Energy Resources Management Company», και τον διακριτικό τίτλο «HEREMA». Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται η επωνυμία «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων Α.Ε.» ή «ΕΔΕΥ Α.Ε.» νοείται η επωνυμία «Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων και Ενεργειακών Πόρων Α.Ε.» ή «ΕΔΕΥΕΠ Α.Ε.», αντιστοίχως.»

Άρθρο 61

Σχεδιασμός Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη της δραστηριότητας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) τελούνται σύμφωνα με:

(α) τον ενεργειακό σχεδιασμό και τους στόχους της χώρας, όπως αποτυπώνονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ, Β' 4893/2019),

(β) τον ευρύτερο σχεδιασμό της χώρας για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας,

(γ) τον χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας, συμπεριλαμβανομένων της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για τον χερσαίο χώρο, του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), του

άρθρου 13Α του ν. 4269/2014 (Α' 142), της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής για τον Θαλάσσιο Χώρο και τα Θαλάσσια Χωροταξικά Πλαίσια του ν. 4546/2018 (Α' 101), καθώς και τις διεθνείς πρακτικές και τα πορίσματα της έκθεσης αξιολόγησης του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις ΑΠΕ, της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4447/2016 (Α' 241),

(δ) τις απαιτήσεις της εθνικής ασφάλειας,

(ε) άλλα κριτήρια, όπως η ύπαρξη μνημείων και ναυαγίων, θαλάσσιων και υποθαλάσσιων κρίσιμων υποδομών, θαλάσσιων πεδίων που υπόκεινται σε περιορισμούς, διαδρόμων ναυσιπλοΐας, καθώς και κριτήρια που αφορούν σε παραγωγικές και αναπτυξιακές δραστηριότητες.

2. Ο Φορέας ΥΑΠ μεριμνά για την εκπόνηση τεχνικής μελέτης και στη βάση αυτής, σχεδίου Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ, βάσει των κριτηρίων και δεσμεύσεων της παρ. 1.

3. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ θέτει τους βασικούς άξονες σε εθνικό επίπεδο για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, χωροθέτηση, εγκατάσταση και εκμετάλλευση ΥΑΠ, καθώς και μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους εγκατεστημένης ισχύος για Έργα ΥΑΠ. Παράλληλα, περιέχει τις περιοχές που μπορούν να υποδεχτούν Έργα ΥΑΠ ως εν δυνάμει Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) και προβαίνει σε εκτίμηση της ισχύος Έργων ΥΑΠ που μπορεί να εγκατασταθεί σε αυτές. Το σχέδιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ υποβάλλεται από τον Φορέα ΥΑΠ στη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ υπόκειται σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης. Ο Φορέας ΥΑΠ μεριμνά για την εκπόνηση Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εκτιμώνται ιδίως η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και των εν γένει οικοσυστημάτων, με έμφαση στη βιωσιμότητα της θαλάσσιας χλωρίδας, πανίδας και ορνιθοπανίδας, καθώς και του πολιτιστικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος, η εθνική ασφάλεια, η κατά προτεραιότητα ενεργειακή εξασφάλιση των νησιών και η ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών. Ο Φορέας ΥΑΠ υποβάλλει τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία ακολούθως διαβιβάζει την εισήγησή της επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος.

5. Η Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας επί του σχεδίου Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ της παρ. 2, λαμβάνοντας υπόψη και την εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της παρ. 4, την οποία διαβιβάζει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 62

Προσδιορισμός Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων και καθορισμός Περιοχών Εγκατάστασης αυτών

1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) εκπονεί τεχνικές μελέτες για τον προσδιορισμό και την οριοθέτηση των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ. Με τις μελέτες αυτές καθορίζονται επίσης οι όροι ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ σε κάθε Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ), λαμβάνοντας υπόψη το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ και τις ειδικές συνθήκες κάθε ΠΟΑΥΑΠ, ενώ εκτιμάται η ελάχιστη και μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που μπορούν να εγκατασταθούν σε

αυτήν. Με την τεχνική μελέτη των ΠΟΑΥΑΠ προτείνονται Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός αυτών, σύμφωνα με κριτήρια που διασφαλίζουν την τεχνική και οικονομική αυτοτέλεια, καθώς και τη βιωσιμότητα των Έργων ΥΑΠ που εγκαθίστανται εντός της.

2. Επί των σχεδίων των τεχνικών μελετών της παρ. 1 ζητείται γνώμη της Επιτροπής Συντονισμού Ανάπτυξης Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ της παρ. 1 του άρθρου 68, η οποία χορηγείται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από τη διατύπωση του σχετικού αιτήματος, μετά την πάροδο της οποίας, σε περίπτωση που δεν διατυπωθεί γνώμη, θεωρείται ότι η ανωτέρω Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις επί αυτών.

3. Η τεχνική μελέτη κάθε Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ υποβάλλεται από τον Φορέα ΥΑΠ στη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Η κάθε τεχνική μελέτη υποβάλλεται, με μέριμνα του Φορέα ΥΑΠ, σε διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης μέσω Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, στην οποία, μεταξύ άλλων, αξιολογούνται οι επιπτώσεις της ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ εντός αυτής. Ο Φορέας ΥΑΠ υποβάλλει τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

5. Η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης διαβιβάζει την εισήγησή της επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τον προσδιορισμό εκάστου ΠΟΑΥΑΠ στη Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος. Η Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επί της τεχνικής μελέτης της παρ. 1, λαμβάνοντας υπόψη και διαβιβάζοντας στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και την εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης της παρ. 4.

6. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.ΘΑ), οριοθετείται μια ή περισσότερες Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ και ορίζονται οι όροι ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ σε αυτές. Με το προεδρικό διάταγμα του πρώτου εδαφίου εγκρίνονται επίσης οι κατευθύνσεις, οι όροι και τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τα οποία πρέπει να τηρούνται κατά την ανάπτυξη των ΥΑΠ, σύμφωνα με τη σχετική Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

7. Με το προεδρικό διάταγμα οριοθέτησης εκάστης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ δύνανται να καθορίζονται η εκτίμηση της μέγιστης και ελάχιστης ισχύος των έργων ΥΑΠ που οριοθετούνται σε καθεμία εξ αυτών.

Άρθρο 63

Αιτήσεις για χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων σε Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης αυτών

1. Η διενέργεια έρευνας και η εκπόνηση τεχνικών μελετών και μετρήσεων που είναι αναγκαίες για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εγκατάσταση και τη λειτουργία Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) σε κάθε Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Έρευνας ΥΑΠ, μετά από σχετική αίτηση στον Φορέα ΥΑΠ κατά τις διατάξεις του παρόντος.

2. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος οριοθέτησης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ του άρθρου 62, ορίζονται η ημέρα έναρξης και η χρονική διάρκεια της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων από τους

ενδιαφερόμενους για τη χορήγηση Αδειών Έρευνας ΥΑΠ εντός των οριοθετημένων Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ. Κάθε χρονική περίοδος υποβολής αιτήσεων έχει διάρκεια δύο (2) μήνες. Νέοι περίοδοι υποβολής αιτήσεων, δύνανται να εκκινούν μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών, από το τέλος του ως άνω διμήνου.

3. Ο κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ σε περισσότερες από μια ΠΟΑΥΑΠ. Ο Φορέας ΥΑΠ αξιολογεί τις αιτήσεις και εκδίδει Άδειες Έρευνας ΥΑΠ για όλους τους ενδιαφερόμενους που πληρούν τα κριτήρια του παρόντος.

4. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε:

α) κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),

β) τρίτες χώρες που έχουν συνάψει πολυμερείς ή διμερείς διεθνείς συμφωνίες με την Ε.Ε. στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προβλέπουν το αμοιβαίο άνοιγμα της αγοράς και στο μέτρο που η υπό έκδοση Άδεια εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των συμφωνιών αυτών.

5. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά σε σχετική πλατφόρμα που τηρεί ο Φορέας ΥΑΠ.

Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ προσδιορίζονται τα κριτήρια επαγγελματικής και τεχνικής ικανότητας και χρηματοοικονομικής και οικονομικής επάρκειας των αιτούντων, τα οποία διασφαλίζουν ότι οι Επενδυτές ΥΑΠ είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα τεχνικής και οικονομικής επάρκειας για την ανάπτυξη έργων καινοτόμων τεχνολογίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), όπως τα ΥΑΠ. Τα κριτήρια δύνανται να διαφοροποιούνται για κάθε τεχνολογία ΥΑΠ (τεχνολογία σταθερής έδρασης ή πλωτά).

Ως προς την επαγγελματική και τεχνική ικανότητα, απαιτείται κατ' ελάχιστον:

α) Αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία κατά τα τελευταία δέκα (10) έτη στην ανάπτυξη και λειτουργία Έργων ΥΑΠ, εκ των οποίων ενός κατ' ελάχιστον Έργου ΥΑΠ ισχύος εκατό (100) MW, και

β) αποδεδειγμένη ή δάνεια εμπειρία λειτουργίας και συντήρησης έργων ΥΑΠ ισχύος μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) MW.

Ως προς τη χρηματοοικονομική και οικονομική επάρκεια, απαιτούνται κατ' ελάχιστον:

α) Ετήσιος κύκλος εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου ή των μετόχων αυτού, οπότε και λαμβάνεται υπόψη ο αθροιστικός κύκλος εργασιών, που υποβάλει την αίτηση για χορήγηση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ μεγαλύτερος των δύο δισεκατομμυρίων ευρώ (2.000.000.000 €) (μέσος όρος τριών τελευταίων ετών), και

β) αναλογία ιδίων προς δανειακών κεφαλαίων μεγαλύτερη του είκοσι τοις εκατό (20%), και

γ) υποβολή της εγγυητικής επιστολής του άρθρου 65.

6. Οι οικονομικοί φορείς που υποβάλλουν αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ πληρούν επίσης τα κριτήρια επιλογής και ποιοτικής αξιολόγησης του άρθρου 39 του ν. 4413/2016 (Α' 148), τα οποία αποδεικνύουν με τα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 40 του ίδιου νόμου.

7. Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και η εκδοθείσα άδεια καταχωρείται στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ, υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά:

α) Είναι τυπικά πλήρης σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5.

β) συνοδεύεται από αποδεικτικό κατάθεσης εφάπαξ Τέλους Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Έρευνών που ανέρχεται σε ποσό δέκα χιλίων ευρώ (10,000 €),

γ) ο αιτών δεν έχει λυθεί, πτωχέψει, τεθεί σε (ειδική) εκκαθάριση, αναγκαστική και ειδική διαχείριση, παύση πληρωμών, συνδιαλλαγή-εξυγίανση και δεν έχει κατατεθεί αίτηση ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου για οποιοδήποτε από τα ανωτέρω,

δ) αναφέρονται οι Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ στις οποίες ο ενδιαφερόμενος επιθυμεί την έρευνα και διενέργεια τεχνικών μελετών και μετρήσεων για τον σχεδιασμό, την εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ,

ε) οι μέτοχοι/εταίροι νομικών προσώπων, πλην των εισηγμένων εταιρειών, των ανωνύμων εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου και των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, γνωστοποιούνται μέχρι φυσικού προσώπου,

στ) υποβάλλονται στοιχεία που τεκμηριώνουν τη δυνατότητα του αιτούντος ή των μετόχων ή εταίρων αυτού, ή των συνεργαζομένων με αυτόν εταιρειών, να υλοποιήσουν το έργο ΥΑΠ με βάση την τεχνική τους επάρκεια και τη δυνατότητα εξασφάλισης από τον αιτούντα της απαιτούμενης χρηματοδότησης, ιδίως ίδια κεφάλαια και τραπεζική χρηματοδότηση, σύμφωνα με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ της παρ. 5, και

ζ) συνοδεύεται από την εγγυητική επιστολή του άρθρου 65.

8. Εφόσον η αίτηση για έκδοση Άδειας Έρευνας ΥΑΠ υποβάλλεται παραδεκτώς κατά τα ανωτέρω, περίληψη αυτής αναρτάται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της περιόδου υποβολής αιτήσεων. Ο Φορέας ΥΑΠ δύναται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, να ζητά διευκρινήσεις ή συμπληρωματικά έγγραφα, επί των ήδη υποβληθέντων εντός τακτής προθεσμίας, άλλως η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η μη προσκόμισή τους από τον αιτούντα εντός της τεθείσας προθεσμίας καθιστά την αίτηση अपαράδεκτη.

9. Με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά και στοιχεία, τα οποία υποβάλλει ο αιτών, καθώς και κάθε άλλη διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 64

Έκδοση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Η Άδεια Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι σωρευτικά:

α) δεν τίθενται θέματα σχετικά με: αα) την εθνική ασφάλεια, αβ) τη δημόσια υγεία και ασφάλεια, β) ικανοποιούνται τα κριτήρια των παρ. 5 έως 7 του άρθρου 63.

2. Η Άδεια Έρευνών ΥΑΠ εκδίδεται ή απορρίπτεται από το Φορέα ΥΑΠ εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.

3. Σε περίπτωση απόρριψης από τον Φορέα ΥΑΠ της αίτησης για χορήγηση Άδειας Έρευνών ΥΑΠ, ο Φορέας ΥΑΠ εκδίδει σχετική πράξη που αποστέλλεται στον αιτούντα, η οποία δημοσιεύεται και στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ.

4. Κατά της απόφασης χορήγησης ή άρνησης χορήγησης, παύσης ισχύος ή ανάκλησης Άδειας Έρευνών ΥΑΠ χωρεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον του Φορέα ΥΑΠ, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της απόφασης του Φορέα ΥΑΠ. Η απόφαση που εκδίδεται επί της ενδικοφανούς προσφυγής προσβάλλεται με αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Επί της αίτησης ακύρωσης χωρεί έφεση ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

5. Η Άδεια Έρευνας ΥΑΠ δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Φορέα ΥΑΠ και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) το όνομα/την επωνυμία του αιτούντος,

β) τη γεωπληροφοριακή απεικόνιση και τις συντεταγμένες οριοθέτησης των ΠΟΑΥΑΠ στις οποίες ο αιτών επιθυμεί τη διενέργεια ερευνών για τον σχεδιασμό, την αδειοδότηση, εγκατάσταση και λειτουργία έργων ΥΑΠ,

γ) τη διάρκεια ισχύος της Άδειας Ερευνών ΥΑΠ,

δ) τους γενικούς όρους διενέργειας υπεράκτιων αιολικών ερευνών που ορίζονται με απόφαση του Φορέα ΥΑΠ,

ε) τυχόν ειδικούς όρους που επιβάλλονται με το προεδρικό διάταγμα καθορισμού Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) ή με την απόφαση του Φορέα ΥΑΠ.

6. Ο Φορέας ΥΑΠ τηρεί Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ στο οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία των Αδειών Ερευνών ΥΑΠ και η κατάσταση στην οποία βρίσκονται. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει πρόσβαση στο Μητρώο Αδειών Έρευνας ΥΑΠ.

7. Η Άδεια Έρευνας ΥΑΠ δεν μπορεί να μεταβιβαστεί σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα από τον κάτοχό της.

8. Η Άδεια Έρευνας ΥΑΠ παύει αυτοδικαίως να ισχύει μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία έκδοσής της ή μετά από σχετικό αίτημα του κατόχου αυτής ή μετά από απόφαση ακύρωσης αυτής εφόσον, μετά από σχετικό έλεγχο του Φορέα ΥΑΠ, δεν ικανοποιούνται τα κριτήρια του άρθρου 63 ή οι όροι της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ.

9. Η εγκατάσταση ενός έργου ΥΑΠ επιτρέπεται αποκλειστικά στους κατόχους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) Άδειας Έρευνας ΥΑΠ για την ΠΟΑΥΑΠ που αφορά η Άδεια αυτή.

Άρθρο 65

Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Για τη χορήγηση Άδειας Έρευνας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), απαιτείται η προσκόμιση Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ.

2. Η Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας ΥΑΠ αποτελεί στοιχείο τυπικής πληρότητας της αίτησης χορήγησης Άδειας Έρευνας ΥΑΠ και συνοποβάλλεται με αυτή.

3. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ ορίζεται σε δέκα χιλιάδες ευρώ ανά μεγαβάτ (10,000 €/MW) βάσει της μέγιστης ισχύος Έργων ΥΑΠ που δύναται να εγκατασταθούν σε κάθε ΠΟΑΥΑΠ, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 6 του άρθρου 62.

4. Το συνολικό ποσό της απαιτούμενης Εγγυητικής Επιστολής δύναται να καλύπτεται από περισσότερες Εγγυητικές Επιστολές.

5. Το ύψος της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ δύναται να μεταβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. Η Εγγυητική Επιστολή Άδειας Έρευνας ΥΑΠ, επιστρέφεται στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) κατόπιν αιτήματος του κατόχου της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ. Στην περίπτωση αυτή παύει αυτοδικαίως να ισχύει η Άδεια Έρευνας ΥΑΠ,

β) με τη λήξη ή ακύρωση της Άδειας Έρευνας ΥΑΠ,

γ) με την υποβολή αίτησης για έκδοση Βεβαίωσης Ειδικού Έργου από τον κάτοχο της Άδειας, σύμφωνα με τον παρόντα.

7. Εντός ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος ο Φορέας ΥΑΠ, με απόφασή του, καθορίζει το υπόδειγμα της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ και δύναται να ρυθμίζει ειδικότερα θέματα

σχετικά με τη διάρκεια, την υποβολή, την ανανέωση και την επιστροφή της Εγγυητικής Επιστολής Άδειας Έρευνας ΥΑΠ.

Άρθρο 66

Ανταγωνιστική διαδικασία επιλογής επενδυτή Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Ο Φορέας Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), εντός δύο (2) ετών από τη λήξη του πρώτου κύκλου υποβολής αιτήσεων για τη χορήγηση Άδειας Έρευνών ΥΑΠ, θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ κάθε Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ).
2. Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 74, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) προκηρύσσει ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 74 για τις οποίες έχει εκδοθεί Άδεια Έρευνας ΥΑΠ.
3. Δικαιούμενοι συμμετοχής σε κάθε διακριτή διαγωνιστική διαδικασία είναι οι κάτοχοι Άδειας Έρευνας ΥΑΠ για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ. Ο κάθε συμμετέχων υποβάλλει διακριτές προσφορές για κάθε Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ που βρίσκεται εντός της ΠΟΑΥΑΠ που έχει λάβει Άδεια Έρευνας ΥΑΠ και για την οποία επιθυμεί την εγκατάσταση Έργου ΥΑΠ.
4. Για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης, κριτήριο επιλογής για την επιλογή του Επενδυτή ΥΑΠ είναι η χαμηλότερη τιμή προσφοράς σε ευρώ ανά μεγαβατώρα για την αποζημίωση της παραγόμενης ενέργειας από το Έργο ΥΑΠ που αναπτύσσεται εντός της συγκεκριμένης Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ. Ο συμμετέχων που επιλέγεται από την ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών για συγκεκριμένη Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα για την αδειοδότηση, ανάπτυξη και εκμετάλλευση του Έργου ΥΑΠ εντός της Περιοχής Εγκατάστασης ΥΑΠ (Επενδυτής ΥΑΠ).
5. Η ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, προκηρύσσεται με απόφαση της ΡΑΕ, στην οποία καθορίζονται:
  - α) τα κριτήρια συμμετοχής και αξιολόγησης,
  - β) στοιχεία για τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές για τη συμμετοχή στην ανταγωνιστική διαδικασία και την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης των Έργων ΥΑΠ από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετείχε σε αυτή,
  - γ) ρήτρες που επιβάλλονται σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υλοποίησης των έργων,
  - δ) ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διενέργεια της ανταγωνιστικής διαδικασίας,
  - ε) αντίγραφο της εγγυητικής επιστολής για την έκδοση της Άδειας Έρευνας του άρθρου 65,Για τη διενέργεια των ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών και την κατακύρωση των αποτελεσμάτων τους αρμόδια είναι η ΡΑΕ.
6. Αν ο συμμετέχων στην ανταγωνιστική διαδικασία της παρ. 3 δεν τηρεί τους όρους συμμετοχής, των αποφάσεων της παρ. 5 του παρόντος και της παρ. 5 του άρθρου 74, οι εγγυητικές επιστολές που λαμβάνονται υπόψη για τη συμμετοχή, την κατασκευή και ενεργοποίηση της σύνδεσης (θέση σε κανονική ή δοκιμαστική λειτουργία) των σταθμών που επελέγησαν από την ανταγωνιστική διαδικασία, καταπίπτουν υπέρ του Υπολογαριασμού Ενισχύσεων του Ειδικού Λογαριασμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) του Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179).
7. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, μπορεί να διαθέτει ποσοστό του τέλους συμμετοχής στον Ειδικό Λογαριασμό του άρθρου 143 του ν. 4001/2011.

8. Μέχρι κάλυψης της συνολικής δημοπρατηθείσας ισχύος, η ΡΑΕ, με την ολοκλήρωση κάθε ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, εκδίδει και αναρτά στην ιστοσελίδα της, πίνακα αποτελεσμάτων για κάθε Περιοχή ΥΑΠ, τον επιλεγέντα για την υλοποίηση του Έργου ΥΑΠ σε κάθε Περιοχή ΥΑΠ, ανακοινώνοντας τον συμμετέχοντα με τη χαμηλότερη και την υψηλότερη προσφορά.

9. Τα Έργα ΥΑΠ που εντάσσονται σε καθεστώς στήριξης με τη μορφή Λειτουργικής Ενίσχυσης, συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης (ΣΕΔΠ), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149), η οποία διέπεται από την Τιμή Αναφοράς (ΤΑ) που προέκυψε από την αντίστοιχη προσφορά που υπέβαλαν στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας για την Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ που επελέγησαν. Η ΣΕΔΠ ισχύει για είκοσι (20) έτη.

10. Για τις περιπτώσεις κατόχων Έργων ΥΑΠ οι οποίοι λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση, υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής που ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, τα έσοδα της Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης απομειώνονται κατά το ποσό που υπολογίζεται με βάση Συντελεστή Απομείωσης του Κεφαλαίου, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016.

11. Για τα Έργα ΥΑΠ, τα οποία συνάπτουν ΣΕΔΠ, η Ειδική Τιμή Αγοράς τεχνολογίας ΑΠΕ της περ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4414/2016 υπολογίζεται με βάση την ανηγμένη μηνιαία μεσοσταθμική αξία ηλεκτρικής ενέργειας της τεχνολογίας αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4414/2016.

Άρθρο 67

Αδειοδοτική Ωρίμανση Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Ο Επενδυτής Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) υποβάλλει στον Φορέα Αδειοδότησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) - Α' Φάση, της παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 4685/2020 (Α' 92), αίτηση για χορήγηση Βεβαίωσης Παραγωγού Ειδικών Έργων, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4685/2020 και τον Κανονισμό Βεβαιώσεων Παραγωγού. Με απόφαση του Φορέα Αδειοδότησης ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ - Α' Φάση, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης του πρώτου εδαφίου, χορηγείται στον Επενδυτή ΥΑΠ Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικών Έργων για χρονικό διάστημα μέχρι είκοσι πέντε (25) έτη, η οποία μπορεί να ανανεώνεται μέχρι ίσο χρόνο.

2. Η Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικών Έργων εκδίδεται για έργο με ισχύ εντός των εκτιμώμενων ανώτατων και κατώτατων ορίων που έχουν οριστεί με το προεδρικό διάταγμα της παρ. 6 του άρθρου 62. Με απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας μετά από αίτηση του Επενδυτή ΥΑΠ τα σχετικά όρια δύνανται να μεταβληθούν, κατά μέγιστη απόκλιση δέκα τοις εκατό (10%), από τις ακραίες τιμές τους για λόγους τεχνολογικής εξέλιξης, περιβαλλοντικών ή αδειοδοτικών περιορισμών και άλλων αντικειμενικών περιστάσεων.

3. Οι Επενδυτές ΥΑΠ που λαμβάνουν Βεβαίωση Παραγωγού Ειδικών Έργων υποχρεούνται να λάβουν όλες τις αναγκαίες άδειες και εγκρίσεις εντός των προθεσμιών που ορίζονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων Παραγωγού ΑΠΕ, στον ν. 4685/2020 και ειδικότερα στο άρθρο 12 αυτού, στο γενικότερο νομικό πλαίσιο που διέπει την αδειοδότηση των σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.

4. Ο κάθε Επενδυτής ΥΑΠ θέτει το Έργο ΥΑΠ σε λειτουργία το αργότερο εντός έξι (6) ετών από την ημερομηνία διενέργειας της ανταγωνιστικής διαδικασίας στην οποία επελέγη. Σε κάθε άλλη περίπτωση όλες οι σχετικές άδειες και εγκρίσεις ακυρώνονται αυτοδικαίως.

Άρθρο 68

Θέματα σύνδεσης με το Σύστημα - Σύσταση Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Δικτύων Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Συνιστάται Επιτροπή Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Δικτύων Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), αποστολή της οποίας είναι η υποστήριξη του Φορέα ΥΑΠ και η διευκόλυνση της συνεργασίας του με τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) και τους λοιπούς αρμόδιους φορείς για την ανάπτυξη των ΥΑΠ και ειδικότερα για:

α) τον προσδιορισμό της μέγιστης δυνατότητας απορρόφησης αιολικής ισχύος από κάθε θαλάσσια περιοχή που περιγράφεται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΥΑΠ,

β) τον προσδιορισμό ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος και ενδεικτικού κόστους της διασύνδεσης των περιοχών αυτών με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ),

γ) τον προσδιορισμό διασυνδετικών λύσεων για την ισχύ των ΥΑΠ, κατά τον τεχνικά και οικονομικά βέλτιστο τρόπο,

δ) την επίτευξη συνεργειών με τα δίκτυα υποθαλάσσιων διασυνδέσεων για τη διασύνδεση των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών,

ε) την κάλυψη της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας στα νησιωτικά ηλεκτρικά συστήματα και την απορρόφηση της παραγωγής των τοπικά εγκατεστημένων σταθμών,

στ) τη διερεύνηση της συμβατότητας με τις τεχνικές δυνατότητες των υποδομών του ηπειρωτικού συστήματος και τις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξής τους,

ζ) τη διερεύνηση της συμβατότητας και συνέργειας με μεγάλης κλίμακας διασυνδετικά έργα, όπως οι διασυννοριακές διασυνδέσεις,

η) την εκτίμηση της αναγκαίας δέσμευσης ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο του ΕΣΜΗΕ, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή του παρόντα και η ανάπτυξη και λειτουργία των Έργων ΥΑΠ, σύμφωνα με τους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ΥΑΠ και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ, Β' 4893/2019).

2. Η Επιτροπή Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Δικτύων Έργων ΥΑΠ αποτελείται από:

α) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,

β) έναν (1) εκπρόσωπο της ΡΑΕ,

γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ),

δ) έναν (1) εκπρόσωπο του Φορέα ΥΑΠ,

ε) μέχρι τρεις (3) ειδικούς εμπειρογνώμονες, καθώς και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη.

3. Η Επιτροπή Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Δικτύων Έργων ΥΑΠ δύναται να διατυπώνει προτάσεις και εισηγήσεις προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κάθε αρμόδιο φορέα για τον βέλτιστο τρόπο ανάπτυξης των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ, για την εξυπηρέτηση της ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ, κατά τον τεχνικά και οικονομικά βέλτιστο τρόπο, σύμφωνα με την παρ. 1.

4. Οι φορείς της παρ. 2, εκπρόσωποι των οποίων συμμετέχουν στην Επιτροπή Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ, δύνανται να απευθύνουν ερωτήματα στην Επιτροπή της παρ. 1 για θέματα που άπτονται της αρμοδιότητάς της, κοινοποιώντας τα παράλληλα και στους λοιπούς φορείς της παρ. 2. Η Επιτροπή απαντά στο ερώτημα εντός ενός (1) μήνα από την παραλαβή του και η απάντησή της συνεκτιμάται απ' όλους τους φορείς της παρ. 2.

5. Ο ΑΔΜΗΕ είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, κατασκευή και λειτουργία των έργων διασύνδεσης από το ΕΣΜΗΕ, μέχρι το Σημείο Διασύνδεσης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ. Ο ΑΔΜΗΕ, αφού λάβει υπόψη την εισήγηση της Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Δικτύων Έργων ΥΑΠ, εφόσον αυτή έχει διατυπωθεί, εκπονεί μελέτη στρατηγικού σχεδιασμού ανάπτυξης των απαιτούμενων Έργων Διασύνδεσης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ) και υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ τις αναγκαίες τροποποιήσεις του ισχύοντος Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης, καθώς και εκτίμηση του προϋπολογιζόμενου κόστους ανάπτυξης των δικτύων αυτών.
6. Η ΡΑΕ, με απόφασή της, εγκρίνει το τροποποιημένο Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΑΔΜΗΕ. Το κόστος κατασκευής των Έργων Διασύνδεσης Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ επιβαρύνει τον ΑΔΜΗΕ και ανακτάται από αυτόν μέσω των Χρεώσεων Χρήσης του Συστήματος (ΧΧΣ). Με απόφαση της ΡΑΕ εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας.
7. Η ΡΑΕ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης των Έργων Διασύνδεσης ΠΟΑΥΑΠ και λαμβάνει μέτρα για τη διασφάλιση της υλοποίησής τους βάσει των άρθρων 108 και 108Α του ν. 4001/2011 (Α' 179). Περαιτέρω, η ΡΑΕ δύναται να επιβάλλει πρόστιμο σε περίπτωση απόκλισης από το χρονοδιάγραμμα. Με απόφαση της ΡΑΕ εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή της παρούσας.
8. Μετά από αίτημα του Φορέα ΥΑΠ, ο ΑΔΜΗΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση της Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Δικτύων Έργων ΥΑΠ, εφόσον έχει διατυπωθεί, εκδίδει εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 6 του άρθρου 62, απόφαση δέσμευσης ηλεκτρικού χώρου για τη σύνδεση με το ΕΣΜΗΕ της εκτιμώμενης ισχύος Έργων ΥΑΠ που αντιστοιχεί στις Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ κάθε ΠΟΑΥΑΠ που εγκρίθηκε με το οικείο προεδρικό διάταγμα. Η απόφαση δέσμευσης ηλεκτρικού χώρου παραμένει σε ισχύ μέχρι να αποσταλεί δήλωση από τον Φορέα ΥΑΠ στον ΑΔΜΗΕ ότι η συγκεκριμένη Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ δεν είναι πλέον δεκτική ανάπτυξης της συγκεκριμένης δραστηριότητας, οπότε και ο δεσμευθείς ηλεκτρικός χώρος αποδεσμεύεται.
9. Για κάθε Περιοχή Εγκατάστασης ΥΑΠ ο επιτυχών στη διαγωνιστική διαδικασία του άρθρου 66 υποβάλλει στον ΑΔΜΗΕ αίτηση για την έκδοση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, η οποία συνοδεύεται από μελέτη διασύνδεσης του Έργου ΥΑΠ με το ΕΣΜΗΕ (Έργα Διασύνδεσης Επενδυτή ΥΑΠ) και Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων.
10. Έκαστος Επενδυτής ΥΑΠ επιβαρύνεται με το κόστος της κατασκευής των Έργων Διασύνδεσης, όπως προσδιορίζεται στην οριστική προσφορά σύνδεσης που εκδίδεται από τον ΑΔΜΗΕ.
11. Εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης για την έκδοση οριστικής προσφοράς σύνδεσης, ο ΑΔΜΗΕ εκδίδει κατά προτεραιότητα οριστική προσφορά σύνδεσης του Έργου ΥΑΠ, την οποία ο Επενδυτής ΥΑΠ αποδέχεται εντός δύο (2) μηνών, καταθέτοντας τη σχετική εγγυητική επιστολή όρων σύνδεσης.
12. Η οριστική προσφορά σύνδεσης παραμένει σε ισχύ, μέχρι την έκδοση της Άδειας Εγκατάστασης και την υπογραφή της Σύμβασης Σύνδεσης, οπότε και επιστρέφεται στον Επενδυτή ΥΑΠ η εγγυητική επιστολή της παρ. 11.
13. Μετά την έκδοση της οριστικής προσφοράς σύνδεσης του Έργου ΥΑΠ, ο ΑΔΜΗΕ και ο Επενδυτής ΥΑΠ υπογράφουν Σύμβαση Σύνδεσης, στην οποία εξειδικεύονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών.

Άρθρο 69

Ειδικό Τέλος Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 25α του ν. 3468/2006 (Α' 129) το οποίο δεν εφαρμόζεται στα Έργα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), από την έναρξη της δοκιμαστικής λειτουργίας του Έργου ΥΑΠ, έως το τέλος της λειτουργίας του, κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από Έργο ΥΑΠ επιβαρύνεται με Ειδικό Τέλος ΥΑΠ που αντιστοιχεί σε ποσοστό δυο τοις εκατό (2%), επί των προ του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας εσόδων, από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο δεν είναι μικρότερο από δύο ευρώ (2€) ανά παραγόμενη MWh.
2. Το Ειδικό Τέλος ΥΑΠ διατίθεται από τον φορέα που αποζημιώνει τον κάτοχο του Έργου ΥΑΠ απευθείας σε διακριτό λογαριασμό που τηρεί ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης.

Άρθρο 70

Διατάξεις για την ενίσχυση των Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων – Αναστολή νέων αιτήσεων για Έργα Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων

1. Για τις περιπτώσεις κατόχων Έργων Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ) του άρθρου 66 οι οποίοι λαμβάνουν επενδυτική ενίσχυση, υπό τη μορφή κεφαλαιακής ενίσχυσης ή ενίσχυση άλλης ισοδύναμης μορφής που ανάγεται σε όρους κεφαλαιακής ενίσχυσης, τα έσοδα της Λειτουργικής Ενίσχυσης στη βάση Διαφορικής Προσαύξησης, απομειώνονται κατά το ποσό που υπολογίζεται βάσει του Συντελεστή Απομείωσης Κεφαλαίου, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 4414/2016 (Α' 149).
2. Για τα Έργα ΥΑΠ, για τα οποία συνάπτεται Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης Διαφορικής Προσαύξησης, η Ειδική Τιμή Αγοράς τεχνολογίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας υπολογίζεται με βάση την ανηγμένη μηνιαία μεσοσταθμική αξία ηλεκτρικής ενέργειας της τεχνολογίας αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4414/2016.
3. Αναστέλλεται η υποβολή νέων αιτήσεων για τη χορήγηση Βεβαιώσεων Ειδικών Έργων για Έργα ΥΑΠ, εκτός και εάν έχουν επιλεγεί με τη διαγωνιστική διαδικασία του άρθρου 66.
Το άρθρο 11Α του ν. 4685/2020 (Α' 92), περί Εγγυητικής Επιστολής Βεβαίωσης Παραγωγής δεν εφαρμόζεται στα Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα.

Άρθρο 71

Γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 4Α ν. 4447/2016

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4Α του ν. 4447/2016 (Α' 241) τροποποιείται ως προς τις αρμοδιότητες του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α.) με την προσθήκη της φράσης «Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ)» και η παρ.3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κύρια αρμοδιότητα του ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. είναι η, κατόπιν αιτήματος του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, παροχή γνώμης σε περίπτωση αντικρουόμενων ή ασαφών διατάξεων μεταξύ χωροταξικών πλαισίων ή σχετικά με τη συμβατότητα χωρικών πλαισίων ή σχεδίων όλων των κατηγοριών και επιπέδων προς τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό ή παράλειψης ή έκδοσης αντικρουόμενων γνωμοδοτήσεων ή ερμηνειών από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή επί οποιουδήποτε άλλου ζητήματος σχετικού με χωροταξικά θέματα, τα οποία

παραπέμπονται προς γνωμοδότηση από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα. Το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. γνωμοδοτεί, επίσης, για την οριοθέτηση Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), για τον χαρακτηρισμό θαλάσσιων περιοχών, με τον αντίστοιχο πυθμένα, ως καταδυτικών πάρκων και για τον χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.), Περιοχών Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (Π.Ο.Α.Π.Δ.), Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΠΟΑΥΑΠ) και Σύνθετων Τουριστικών Καταλυμάτων (Σ.Τ.Κ.). Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, η γνωμοδότηση παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός, άλλως, η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας δεν εμποδίζει την πρόοδο των διαδικασιών. Το ΚΕ.ΣΥ.ΧΩ.Θ.Α. μπορεί να καλεί στις συνεδριάσεις του όργανα και φορείς του δημόσιου ή και του ιδιωτικού τομέα που σχετίζονται με τα αντικείμενα, επί των οποίων παρέχει γνώμη.».

Άρθρο 72

Παραχώρηση χρήσης ακινήτων του Δημοσίου

Επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων, η παραχώρηση στον Παραχωρησιούχο της χρήσης ακινήτων που ανήκουν στο Δημόσιο προς εξυπηρέτηση των εργασιών έρευνας και εκμετάλλευσης Έργου Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων. Η παραχώρηση γίνεται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η έρευνα ή η εκμετάλλευση. Οι παραχωρήσεις του παρόντος ενεργούνται κατά παρέκκλιση και των διατάξεων που διέπουν τις δικαιοπραξίες περί ακινήτων σε παραμεθόριες περιοχές και χωρίς την τήρηση της προβλεπόμενης από τις διατάξεις αυτές διαδικασίας, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας.

Άρθρο 73

Παραχώρηση άνευ οικονομικού ανταλλάγματος - Προσθήκη παρ. 11Α στο άρθρο 13Α ν. 2971/2001

Μετά την παρ. 11 του άρθρου 13Α του ν. 2971/2001 (Α' 285), περί παραχώρησης απλής χρήσης του αιγιαλού, προστίθεται νέα παρ. 11α, ως εξής:

«11α. Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Κτηματικής Υπηρεσίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια Λιμενική Αρχή, στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, επιτρέπεται η παραχώρηση άνευ οικονομικού ανταλλάγματος, της απλής χρήσης αιγιαλού, παραλίας, όχθης, παρόχθιας ζώνης και υδάτινου στοιχείου θάλασσας, για την εγκατάσταση μετεωρολογικών ιστών πακτωμένων στον πυθμένα ή πλωτών εξεδρών για την εγκατάσταση μετεωρολογικών ιστών με σκοπό την καταγραφή και μέτρηση των κλιματολογικών συνθηκών και ιδίως του αιολικού δυναμικού, για όσο χρόνο διαρκεί η χρήση. Ο φάκελος της αίτησης για την παραχώρηση που υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο περιλαμβάνει απλή τεχνική περιγραφή των προς εγκατάσταση εξοπλισμών, των γεωμετρικών του χαρακτηριστικών και διαστάσεων, του τρόπου θεμελίωσης ή αγκύρωσης και του τρόπου ενεργειακής τροφοδοσίας και επικοινωνίας. Για την εφαρμογή της παρούσας δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας των παρ. 6 έως 10 του άρθρου 14.».

Άρθρο 74

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής

Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουρισμού εγκρίνεται το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων (ΥΑΠ), μαζί με τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 61.

2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος οριοθέτησης εκάστης Περιοχής Οργανωμένης Ανάπτυξης ΥΑΠ (ΠΟΑΥΑΠ), σύμφωνα με το άρθρο 62, και μετά τη διενέργεια της δημόσιας διαβούλευσης της παρ. 1 του άρθρου 66, δύνανται να καθορίζονται μια ή περισσότερες επιμέρους Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός οριοθετημένων ΠΟΑΥΑΠ, σύμφωνα με τους όρους που ισχύουν για τη συγκεκριμένη ΠΟΑΥΑΠ.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ), τροποποιείται ο Κανονισμός Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), καθώς και Βεβαιώσεων Παραγωγού Ηλεκτρικής Ενέργειας Ειδικών Έργων ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (εφεξής Κανονισμός), ώστε να καταλαμβάνονται και τα Υπεράκτια Αιολικά Πάρκα, τα οποία κατατάσσονται στα Ειδικά Έργα, όπως ορίζονται στον Κανονισμό Βεβαιώσεων Παραγωγού.

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από το πέρας της δημόσιας διαβούλευσης του άρθρου 66 ορίζεται η κατανομή των Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός των ΠΟΑΥΑΠ, και η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μία από αυτές.

5. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κατόπιν γνώμης της ΡΑΕ, καθορίζονται, για την εφαρμογή του άρθρου 66:

α) το χρονοδιάγραμμα πραγματοποίησης των ανταγωνιστικών διαδικασιών,

β) το ελάχιστο χρονικό διάστημα από την προκήρυξη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών,

γ) το ελάχιστο ποσοστό ανταγωνισμού, καθώς και λοιποί κανόνες για τη διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των συμμετεχόντων,

δ) η ανώτατη ή/και η κατώτατη επιτρεπόμενη τιμή προσφοράς για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, οι οποίες υπολογίζονται για ορισμένο εσωτερικό βαθμό απόδοσης, ως προς το σύνολο της επένδυσης για κάθε ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών,

ε) ο χρονικός ορίζοντας θέσης σε λειτουργία των έργων των επιλεγέντων Έργων ΥΑΠ,

στ) το τέλος συμμετοχής υπέρ της ΡΑΕ που καταβάλλουν οι συμμετέχοντες,

ζ) τα όρια ισχύος Έργων ΥΑΠ ή Περιοχών Εγκατάστασης ΥΑΠ κατακύρωσης στους συμμετέχοντες,

η) κάθε άλλο ειδικό ζήτημα.

Επίσης, με την απόφαση αυτή δύναται να καθορίζονται:

α) ο τρόπος διενέργειας των ανταγωνιστικών διαδικασιών και το μοντέλο της δημοπρασίας, κ

β) οι Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ, για τις οποίες η επιλογή των αναδόχων υλοποίησης των έργων ΥΑΠ γίνεται βάσει της χαμηλότερης οικονομικής προσφοράς για τη χορήγηση λειτουργικής ενίσχυσης,

γ) οι Περιοχές Εγκατάστασης ΥΑΠ, για τις οποίες η επιλογή των αναδόχων υλοποίησης των έργων ΥΑΠ γίνεται στη βάση της υψηλότερης οικονομικής προσφοράς για την εγκατάσταση Έργων ΥΑΠ, που συμμετέχουν στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση εγκατάστασης ΥΑΠ, εντός κάθε ΠΟΑΥΑΠ, και

δ) η μέγιστη ισχύς Έργων ΥΑΠ που εκτιμάται ότι μπορεί να εγκατασταθεί σε κάθε μια από αυτές.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος ορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 68, τα μέλη της Επιτροπής Συντονισμού, Σύνδεσης και Ανάπτυξης Δικτύων Έργων ΥΑΠ και οι αναπληρωτές τους, ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του και ανατίθενται τα καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης της Επιτροπής. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η θητεία των μελών της Επιτροπής Συντονισμού Σύνδεσης και Ανάπτυξης Έργων ΥΑΠ, οι κανόνες λειτουργίας της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας ορίζονται ο τρόπος και το ποσοστό κατανομής των εσόδων του ειδικού διακριτού λογαριασμού που τηρεί ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης, κατά την παρ. 2 του άρθρου 69:

α) στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α' βαθμού που είναι παρακαείμενοι των Έργων ΥΑΠ, β) στους κατοίκους των ΟΤΑ αυτών, κατ' αναλογία των τετραγωνικών μέτρων των κατοικιών τους, όπως έχουν δηλωθεί στον οικείο ΟΤΑ Α' βαθμού,

γ) στους επαγγελματίες αλιείας με έδρα τους ΟΤΑ που είναι παρακαείμενοι των Έργων ΥΑΠ,

δ) για την ενίσχυση του ειδικού λογαριασμού με την ονομασία «Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης»,

ε) για την ενίσχυση του έργου του Φορέα ΥΑΠ.

Με την ίδια απόφαση δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και να αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά κατανομής των εσόδων του λογαριασμού της παρ. 2 του άρθρου 69.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών προβλέπεται, για την εφαρμογή του άρθρου 72, η παραχώρηση στον Παραχωρησιούχο της χρήσης ακινήτων που ανήκουν στο Δημόσιο, προς εξυπηρέτηση των εργασιών έρευνας και εκμετάλλευσης Έργου ΥΑΠ, με αντάλλαγμα που καθορίζεται μετά από γνώμη επιτροπής που αποτελείται από Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως πρόεδρο και εισήγηση των προϊσταμένων των αρμόδιων περιφερειακών υπηρεσιών των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζεται το αντάλλαγμα της χρήσης και καθορίζονται όλα τα αναγκαία ζητήματα για τη συγκρότηση και λειτουργία της επιτροπής του πρώτου εδαφίου.

Άρθρο 75

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι εξής διατάξεις, περί θαλάσσιων αιολικών πάρκων:

α) το άρθρο 6Α του ν. 3468/2006 (Α' 129),

β) η παρ. 17 του άρθρου 15 του ν. 3851/2010 (Α' 85), και

γ) η περ. δ της παρ. 8 του άρθρου 11Α του ν. 4685/2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Άρθρο 76

Χρηματοδότηση έργων υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου

Τα έργα και οι υποδομές δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας που υλοποιούνται από τον Διαχειριστή του Δικτύου τα έργα και οι υποδομές δικτύων διανομής φυσικού αερίου που περιλαμβάνονται στα προγράμματα ανάπτυξης των διαχειριστών δικτύων διανομής φυσικού αερίου, καθώς και μεμονωμένες ενισχύσεις ή επιχορηγήσεις για έργα υποδομών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου που έχουν τον χαρακτήρα φυσικού μονοπωλίου, δύναται να χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), εντός των εκάστοτε ετησίων ορίων του Π.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και, στην περίπτωση εθνικών πόρων, εντός του ορίου του προϋπολογισμού του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 77

Υποχρεώσεις του Διαχειριστή Δικτύου Διανομής που απορρέουν από την εφαρμογή του καθεστώτος επιβολής υποχρεώσεων ενεργειακής απόδοσης - Τροποποίηση άρθρου 80 ν. 4001/2011

Στην παρ. 7 του άρθρου 80 του ν. 4001/2011 (Α' 179), περί υποχρεώσεων του Διαχειριστή Δικτύου Διανομής, προστίθεται περ. ιβ ως εξής:

«ιβ) Των υποχρεώσεων του που απορρέουν από την εφαρμογή του καθεστώτος επιβολής υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9 του ν. 4342/2015 (Α' 143) και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.».

Άρθρο 78

Ερμηνευτική διάταξη για τη διάθεση των πόρων της παρ. 2α του άρθρου 19 του ν. 3054/2002

Η αληθής έννοια της διάταξης της περ. 15 της υποπαρ. Δ12 της παρ. Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94) είναι ότι από την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, καταργείται η διάθεση των πόρων της παρ. 2α του άρθρου 19 του ν. 3054/2002 (Α' 230) που αφορά στην επιδότηση κατόχων Άδειας Εμπορίας που αναλαμβάνουν την υποχρέωση να καλύπτουν τις ανάγκες σε πετρελαιοειδή προϊόντα των «προβληματικών περιοχών» της χώρας, την κάλυψη κοινωφελών σκοπών, δαπανών μελετών και ερευνών στον τομέα της ενέργειας, τις δαπάνες αποζημίωσης, πέραν των ήδη προβλεπόμενων, για μετάβαση εκτός έδρας των υπαλλήλων των Επιθεωρήσεων Μεταλλείων, τις λειτουργικές δαπάνες των Κλιμακίων Ελέγχου Διακίνησης και Αποθήκευσης Καυσίμων (Κ.Ε.Δ.Α.Κ.) και αμοιβών των μελών τους, τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και την παροχή κινήτρων που έχουν σχέση με τον ν. 3054/2002, ιδίως συγχωνεύσεις εταιρειών, κατασκευή νέων αγωγών μεταφοράς, νέων αποθηκών, δημιουργία πρατηρίων που εφαρμόζουν, με πρωτοποριακό και ιδιαίτερα προβαλλόμενο τρόπο, νέες ηλεκτρονικές και περιβαλλοντικά φιλικές τεχνολογίες και το ποσοστό ύψους 15% της εισφοράς για ετήσια ενίσχυση περιβαλλοντικών προγραμμάτων των δήμων, στην περιφέρεια των οποίων είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν διυλιστήρια. Επίσης, καταργείται η διάθεση των πόρων της παρ. 2α του άρθρου 19 του ν. 3054/2002 για τους σκοπούς της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 1571/1985 (Α' 192), όπως αυτή έχει προστεθεί με την παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 2289/1995 (Α' 27), καθώς και για τη χρηματοδότηση του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Εταιριών Εμπορίας Πετρελαιοειδών και Υγραερίων.

Άρθρο 79

Κατασκευές σε δημόσιους χώρους- Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012

Στο άρθρο 20 του ν. 4067/2012 (Α' 79), περί κατασκευών σε δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Στις περιπτώσεις υπέργειων και υπόγειων κατασκευών δικτύων υποδομής και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας μετά των παραρτημάτων αυτών, συμπεριλαμβανομένων των σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων, σταθμών διανομής και μέτρησης φυσικού αερίου, κεντρικών λεβητών ή μονάδων συμπαραγωγής για συστήματα τηλεθέρμανσης και σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, στις οποίες δεν απαιτείται οικοδομική άδεια, αλλά αυτές εκτελούνται βάσει μελετών και σχεδιαγραμμάτων της αρμόδιας κατά περίπτωση αρχής, μετά από κοινοποίηση της μελέτης στην οικεία Υπηρεσία Δόμησης, δεν απαιτείται έγκριση του οικείου Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής (ΣΑ). Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και σε κατασκευές δικτύων υποδομής και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας μετά των παραρτημάτων αυτών (υπέργειων και υπόγειων) που είναι προϋφιστάμενοι της έναρξης ισχύος του παρόντος.».

Άρθρο 80

Έγκριση επέμβασης εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, μετά των συνοδών τους έργων και κατασκευών που εξυπηρετούν τη λειτουργία τους και την πρόσβαση σε αυτές, κατά το άρθρο 53 του ν. 998/1979 (Α' 289), οι οποίες εγκαταστάθηκαν μέχρι την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος, χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες εκτάσεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ως άνω νόμου, εφόσον είχαν καταθέσει εμπρόθεσμα σχετική αίτηση εκκίνησης της διαδικασίας στην οικεία Δασική Υπηρεσία, δύναται να λαμβάνουν έως την 30^η Ιουνίου 2023 την έγκριση επέμβασης του άρθρου 45 του ίδιου νόμου, με την επιφύλαξη των παρ. 4 και 6 του ίδιου άρθρου. Μέχρι το πέρας της τιθέμενης προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί και οι πράξεις αυτές ανακαλούνται από τη δασική υπηρεσία, εφόσον εκδοθεί η απόφαση έγκρισης επέμβασης.

Άρθρο 81

Θέματα αναγκαστικών απαλλοτριώσεων - Προσκόμιση εγγυητικής επιστολής

Ο φορέας που έχει αναλάβει τη δαπάνη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων που έχουν κηρυχθεί με σκοπό την κατασκευή έργων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και για τις οποίες δεν έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα η προβλεπόμενη στην παρ. 7 του άρθρου 3 του ν. 2882/2001 (Α' 17) εγγυητική επιστολή, δύναται να υποβάλλει την εγγυητική επιστολή έως τρεις (3) μήνες μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος.

Άρθρο 82

Ειδικό Τέλος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας

1. Κάθε παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και υβριδικό σταθμό επιβαρύνεται, από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού, με ετήσιο ειδικό τέλος, όπως ορίζεται για τις κάτωθι κατηγορίες σταθμών:

α) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος δεν έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 (Α' 149), ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 (Α' 129), ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ

της θέσης σε ισχύ του ν. 3468/2006, ή δεν έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016 ή λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016, το ειδικό τέλος υπολογίζεται επί τη βάσει αξίας δύο (2) €/MWh παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που εγχέεται στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο του Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού.

β) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος έχουν συνάψει Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ της θέσης σε ισχύ του ν. 3468/2006 ή έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς λειτουργικής ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, καθώς και ειδικά για σταθμούς που μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, εκτός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί της Τιμής Αναφοράς για την εγχέομενη ηλεκτρική ενέργεια στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα και το Διασυνδεδεμένο Δίκτυο ή στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού (ΜΔΝ).

γ) Για σταθμούς που μέχρι τη θέση σε ισχύ του παρόντος έχουν συνάψει Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006, το ειδικό τέλος αντιστοιχεί σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) επί των εσόδων προ Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας.

2. Εξαιρούνται από την επιβάρυνση του ειδικού τέλους:

α) σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται σε κτίρια, ανεξαρτήτως ισχύος,

β) σταθμοί ΑΠΕ που εγκαθίστανται από αυτοπαραγωγούς σύμφωνα με το άρθρο 14Α του ν. 3468/2006,

γ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη του ενός (1) MW,

δ) φωτοβολταϊκοί σταθμοί οι οποίοι, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχουν ήδη συνάψει σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016 ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 ή έχουν επιλεγεί για ένταξη σε καθεστώς ενίσχυσης μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών του άρθρου 7 του ν. 4414/2016, πλην των φωτοβολταϊκών σταθμών που λαμβάνουν Λειτουργική Ενίσχυση με βάση τον ν. 4414/2016, ύστερα από συμμετοχή τους σε κοινή ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών.

3. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος:

α) από σταθμούς οι οποίοι έχουν συνάψει ή συνάπτουν σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006, παρακρατούνται από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ»,

β) από σταθμούς οι οποίοι δεν συνάπτουν Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης των άρθρων 9 ή 10 του ν. 4414/2016, ή Σύμβαση Πώλησης Ηλεκτρικής Ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006, ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας προ του ν. 3468/2006 ή λειτουργούν σύμφωνα με το άρθρο 12Α του ν. 4414/2016 καταβάλλονται από τους παραγωγούς στη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και για την περίπτωση των ΜΔΝ, στη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», εντός του πρώτου διμήνου του επόμενου έτους.

4. Τα ποσά που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος αποδίδονται από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ» ως εξής:

α) Ποσό μέχρι ποσοστού σαράντα τοις εκατό (40%) του ειδικού τέλους αποδίδεται στους κατόχους άδειας προμήθειας που προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια σε οικιακούς καταναλωτές των περιοχών, όπου λειτουργούν οι σταθμοί, με σκοπό το ανωτέρω ποσό να αποδοθεί στους οικιακούς καταναλωτές μέσω των λογαριασμών κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας. Δικαιούχοι του ανωτέρω ποσού είναι οι οικιακοί καταναλωτές, οι οποίοι βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων της Δημοτικής Κοινότητας του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) Α΄ βαθμού, όπου λειτουργούν οι σταθμοί, για το χρονικό διάστημα, που έχουν ενεργή σύνδεση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Το ποσό που αναλογεί σε κάθε δικαιούχο συμψηφίζεται με τις χρεώσεις που περιλαμβάνονται στον λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

β) Το υπόλοιπο ποσό του ειδικού τέλους αποδίδεται στον ή στους ΟΤΑ Α΄ βαθμού, εντός των διοικητικών ορίων που είναι εγκατεστημένοι οι σταθμοί. Τα ποσά εγγράφονται σε χωριστό κωδικό του προϋπολογισμού εσόδων του οικείου ΟΤΑ Α΄ βαθμού («Έσοδα από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή υβριδικούς σταθμούς») και διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης. Το ποσό διατίθεται για την εκτέλεση περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης κατά ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%) σε περιοχές εντός των ορίων της Δημοτικής Κοινότητας όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός και το υπολειπόμενο ποσοστό δύναται να διατίθεται για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων στην υπόλοιπη περιφέρεια της οικείας Δημοτικής Ενότητας. Μετά την παρέλευση πέντε (5) ετών από την έναρξη λειτουργίας του σταθμού, τα ποσά του πρώτου εδαφίου διατίθενται υποχρεωτικά και αποκλειστικά, σε ποσοστό τουλάχιστον εξήντα τοις εκατό (60%), για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων σε περιοχές εντός των ορίων της Δημοτικής Ενότητας, όπου είναι εγκατεστημένος ο σταθμός και το υπολειπόμενο ποσοστό δύναται να διατίθεται για την εκτέλεση αντίστοιχων δράσεων και έργων στην υπόλοιπη περιφέρεια του οικείου ΟΤΑ Α΄ βαθμού. Αν στον οικείο ΟΤΑ δεν λειτουργεί ταμειακή υπηρεσία, τα ποσά κατατίθενται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία, υπέρ του δικαιούχου ΟΤΑ, ο οποίος και ενημερώνεται εγγράφως. Ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ασκεί έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, για την αξιοποίηση, από τους δικαιούχους ΟΤΑ, των ποσών που προέρχονται από το ειδικό τέλος. Οι δικαιούχοι ΟΤΑ υποβάλλουν στον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε επόμενου έτους, έκθεση με τον απολογισμό της αξιοποίησης των εσόδων που προέρχονται από το ειδικό τέλος. Ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης υποβάλλει στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κοινοποιεί στη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, στη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», σχετική έκθεση, στο τέλος κάθε έτους, με τα αποτελέσματα του ελέγχου νομιμότητας και της αξιοποίησης των ποσών που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος από τους δικαιούχους ΟΤΑ. Η εμπρόθεσμη υποβολή των εκθέσεων των ΟΤΑ Α΄ βαθμού στις οικείες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελεί προϋπόθεση για την απόδοση από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ» και, για την περίπτωση των ΜΔΝ, από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», των ποσών που αντιστοιχούν στο ειδικό τέλος υπέρ ΟΤΑ του επόμενου έτους.

5. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνεται Επιτροπή Επιμερισμού του ειδικού τέλους. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που εκδίδεται μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, συγκροτείται η ανωτέρω Επιτροπή και ορίζονται ο Πρόεδρος και ο γραμματέας αυτής.

Η Επιτροπή Επιμερισμού αποτελείται από:

α) τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ένας (1) τουλάχιστον από τη Διεύθυνση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εναλλακτικών Καυσίμων, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου, και ένας (1) από τη Διεύθυνση Γεωχωρικών Πληροφοριών, κλάδου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) Μηχανικών, κατά προτίμηση ειδικότητας Τοπογράφων Μηχανικών,

β) έναν (1) εκπρόσωπο από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ),

γ) δύο (2) εκπροσώπους από τη «ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ», από τους οποίους ένας (1) τουλάχιστον από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Νησιών, και

δ) έναν (1) εκπρόσωπο από τη «ΔΑΠΕΕΠ ΑΕ».

Η Επιτροπή Επιμερισμού υποβάλλει εισήγηση στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τον προσδιορισμό και τον επιμερισμό του ειδικού τέλους της παρ. 1 σε μια ή περισσότερες Δημοτικές Κοινότητες στις οποίες λειτουργούν σταθμοί ΑΠΕ και υβριδικοί σταθμοί και εποπτεύει τη διαδικασία επιμερισμού ανά δικαιούχο οικιακό καταναλωτή και ανά δικαιούχο ΟΤΑ Α' βαθμού. Εφόσον γίνει αποδεκτή η εισήγηση, εκδίδεται απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους. Για τον προσδιορισμό και επιμερισμό η Επιτροπή χρησιμοποιεί τα ψηφιοποιημένα διοικητικά όρια των Δημοτικών Κοινοτήτων. Αν δεν υπάρχουν τα ανωτέρω όρια, χρησιμοποιεί τα απογραφικά όρια των Δημοτικών Κοινοτήτων της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η Επιτροπή Επιμερισμού λαμβάνει υπόψη της τις αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας που έχουν εκδοθεί βάσει των εισηγήσεων των Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων του ειδικού τέλους και τις γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, περί διοικητικής υπαγωγής γεωγραφικών περιοχών σε Δημοτικές Κοινότητες. Εάν κατά τη διαδικασία επιμερισμού διαπιστωθούν περιπτώσεις σταθμών για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία εξέτασης ενστάσεων από τις Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων της παρ. 6, τότε η Επιτροπή Επιμερισμού δεν προχωρά στον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για αυτούς τους σταθμούς έως την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας.

Κατά των αποφάσεων επιμερισμού, σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους δύναται να υποβληθούν ενστάσεις. Αν οι υποβληθείσες ενστάσεις αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ των Δημοτικών Κοινοτήτων, εξετάζονται από τις Επιτροπές της παρ. 6. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις οι ενστάσεις εξετάζονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

6. α) Συγκροτούνται Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων, οι οποίες είναι αρμόδιες για την αξιολόγηση των ενστάσεων που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ των Δημοτικών Κοινοτήτων, σύμφωνα με:

αα) απόφαση του Δημάρχου, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται στον ίδιο ΟΤΑ Α' βαθμού,

αβ) απόφαση του Περιφερειάρχη, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικούς ΟΤΑ Α' βαθμού της ίδιας Περιφέρειας,

αγ) απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Περιφέρειες της ίδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

αδ) κοινή απόφαση των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

Οι Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων, μετά την αξιολόγηση των ενστάσεων, υποβάλλουν εισήγηση προς αυτόν που τις συγκρότησε και εφόσον η εισήγηση γίνει αποδεκτή, αυτή κοινοποιείται στο

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο εκδίδει απόφαση σχετικά με τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για τις περιπτώσεις των σταθμών για τις οποίες είχαν υποβληθεί οι ενστάσεις.

β) Οι Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων Ορίων συγκροτούνται ως εξής:

βα) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται στον ίδιο ΟΤΑ Α' βαθμού, από τρεις (3) εκπροσώπους του ΟΤΑ Α' βαθμού,

ββ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικούς ΟΤΑ Α' βαθμού της ίδιας Περιφέρειας, από τρεις (3) εκπροσώπους της Περιφέρειας,

βγ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Περιφέρειες της ίδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, από τρεις (3) εκπροσώπους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

βδ) εάν στις ενστάσεις τίθενται θέματα που αφορούν τα διοικητικά όρια μεταξύ Δημοτικών Κοινοτήτων που υπάγονται σε διαφορετικές Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, από τρεις (3) εκπροσώπους κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις οι δύο (2) από τους τρεις (3) εκπροσώπους είναι κλάδου ΠΕ ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ) Μηχανικών, κατά προτίμηση ειδικότητας Τοπογράφων Μηχανικών,

βε) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε Δημοτική Κοινότητα, οι οποίες διεκδικούν τη διοικητική υπαγωγή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης των σταθμών. Οι εκπρόσωποι αυτοί υποδεικνύονται με απόφαση του συμβουλίου κάθε Δημοτικής Κοινότητας. Για Δημοτικές Κοινότητες στις οποίες δεν προβλέπεται εκ του νόμου συγκρότηση και λειτουργία συμβουλίου, ο εκπρόσωπος υποδεικνύεται από τον πρόεδρο της Δημοτικής Κοινότητας. Αν η Δημοτική Κοινότητα δεν υποδεικνύει εκπρόσωπο ή ο εκπρόσωπος δεν παρίσταται, η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει έγκυρα.

Οι αποφάσεις, ύστερα από εισήγηση των ανωτέρω Επιτροπών, λαμβάνονται μόνο για σκοπούς επιμερισμού του αναλογούντος ποσού του ειδικού τέλους.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών καθορίζονται τα ακριβή ποσοστά των περ. α) και β) παρ. 4, ο τρόπος παρακράτησης και απόδοσης του αναλογούντος ειδικού τέλους από τους υπόχρεους παραγωγούς, ο τρόπος προσδιορισμού και επιμερισμού των αναλογούντων ποσών του ειδικού τέλους σε μια ή περισσότερες Δημοτικές Κοινότητες, η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και εξέτασης ενστάσεων, η διαδικασία προσδιορισμού των δικαιούχων οικιακών καταναλωτών, η διαδικασία επιμερισμού των αναλογούντων ποσών ανά δικαιούχο οικιακό καταναλωτή, η διαδικασία απόδοσης προς τους δικαιούχους οικιακούς καταναλωτές και ΟΤΑ, η εξειδίκευση των περιβαλλοντικών δράσεων, έργων τοπικής ανάπτυξης και κοινωνικής υποστήριξης και το περιεχόμενο και ο τρόπος υποβολής εκθέσεων αξιοποίησης των εσόδων των ΟΤΑ που προέρχονται από το ειδικό τέλος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων από τη ΡΑΕ για τον καθορισμό της τεκμαρτής μοναδιαίας πίστωσης για οικιακούς καταναλωτές σε ευρώ ανά μεγαβατώρα, βάσει της μεθοδολογίας που ορίζεται σε αυτήν, καθώς και ο τρόπος διάθεσης τυχόν υπολειπόμενου ποσού που προκύπτει από τη μεθοδολογία επιμερισμού του ειδικού τέλους προς τους οικιακούς καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένης και της δυνατότητας διάθεσης στον οικείο ΟΤΑ Α' βαθμού.

8. α) Η διαδικασία που περιγράφεται στις παρ. 4, 5 και 6 εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό και επιμερισμό του ειδικού τέλους για το έτος 2023 και μετά. Για τα έτη μέχρι και το 2022, ισχύουν οι παρ. Α3, Α4, Α5, Α6 και Α7 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006.

β) Η διαδικασία εξέτασης ενστάσεων κατά της απόφασης προσδιορισμού και επιμερισμού του ειδικού τέλους για τα έτη 2021 και 2022, διενεργείται σύμφωνα με το παρόν.

9. Τα δικαιώματα που έχουν παρασχεθεί στους ΟΤΑ δυνάμει του άρθρου 15 του ν. 4915/2022 (Α' 63) ισχύουν και για το ειδικό τέλος του παρόντος.

Άρθρο 83

Εκχώρηση μισθωτικών δικαιωμάτων - Τροποποίηση άρθρου 10 του ν. 4602/2019

Στο άρθρο 10 του ν. 4602/2019 (Α' 45) προστίθεται νέα παρ. 5 και το άρθρο 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 10

Εκχώρηση μισθωτικών δικαιωμάτων

1. Η υπομίσθωση δικαιωμάτων απαγορεύεται.
2. Ο μισθωτής δεν δικαιούται να εκχωρήσει και να μεταβιβάσει με οποιονδήποτε τρόπο, τύπο και μορφή, τα μισθωτικά του δικαιώματα προς οποιοδήποτε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, παρά μόνον ύστερα από έγκριση του αρμόδιου για την εκμίσθωση των δικαιωμάτων έρευνας, εκμετάλλευσης και διαχείρισης, ο οποίος μπορεί να επιβάλλει πρόσθετους όρους.
3. Η μεταβίβαση των μισθωτικών δικαιωμάτων πραγματοποιείται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, αντίγραφο του οποίου υποβάλλεται στον εκμισθωτή μέσα σε έναν (1) μήνα από την απόφαση έγκρισης της μεταβίβασης.
4. Μετά την έγκριση της μεταβίβασης και τη συνολόγηση της σχετικής συμβολαιογραφικής πράξης μεταβίβασης, στη θέση του μισθωτή υπεισέρχεται αυτός στον οποίο μεταβιβάζονται τα μισθωτικά δικαιώματα, ο οποίος αναλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αρχικού μισθωτή.
5. Κατ' εξαίρεση της παρ. 2, ο μισθωτής δικαιούται να εκχωρήσει σε τρίτο, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, τα μισθωτικά δικαιώματα, αν ο εκδοχέας έχει υπαχθεί για τη συγκεκριμένη επένδυση στον ν. 4399/2016 (Α' 117). Η σύμβαση εκχώρησης και η εγκριτική απόφαση υπαγωγής της επένδυσης κοινοποιούνται στον εκμισθωτή και από την κοινοποίηση ο εκδοχέας υπεισέρχεται στα μισθωτικά δικαιώματα και αναλαμβάνει αυτοδικαίως τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αρχικού μισθωτή-εκχωρητή, ο δε χρόνος υλοποίησης που προβλέπεται στη μισθωτική σύμβαση ή την προσφορά που κατέθεσε ο μισθωτής εκκινεί από την υπαγωγή του εκδοχέα στον ν. 4399/2016 και παρατείνεται αυτοδικαίως για το διάστημα υλοποίησης της επένδυσης, που προβλέπεται στην απόφαση έγκρισης υπαγωγής της επένδυσης σ' αυτόν. Η παρούσα εφαρμόζεται σε όλες τις μισθωτικές συμβάσεις που είναι σε ισχύ κατά την δημοσίευση του παρόντος.».

Άρθρο 84

Εκτέλεση εργασιών για έργα δικτύου Ηλεκτρικής Ενέργειας - Προσθήκη άρθρου 129Α ν. 4819/2021

Μετά το άρθρο 129 του ν. 4819/2021 (Α' 129) προστίθεται άρθρο 129Α για τον καθορισμό του προσωπικού που εκτελεί τις επιμέρους εργασίες στο Δίκτυο Ηλεκτρικής Ενέργειας ως εξής:

«Άρθρο 129Α

Έργα διασυνδεδεμένου δικτύου

Ο Διαχειριστής του Δικτύου Ηλεκτρικής Ενέργειας δύναται να αναθέσει την εκτέλεση επιμέρους εργασιών αναγκαίων για την κατασκευή ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων, υφιστάμενων ή νέων εγκαταστάσεων επί εδάφους, επί στύλου επί κτηρίων, και ιδίως βοηθητικών εργασιών όπως εργασίες στερέωσης εξοπλισμού, χωματοουργικές, δομικές, όπως κατασκευή βάσεων στήριξης και παρασκευή δομικών μιγμάτων, μεταφοράς υλικών στον τόπο εκτέλεσης του έργου και καθαρισμού. Η εκτέλεση των εργασιών αυτών δύναται να ανατίθεται και σε μη αδειοδοτημένα πρόσωπα εφόσον: α) η εκτέλεση των εν λόγω εργασιών δεν απαιτεί αδειοδοτημένο προσωπικό σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, β) το εν λόγω προσωπικό εποπτεύεται από τον εγκαταστάτη ηλεκτρολόγο που έχει αναλάβει την υλοποίηση της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης και γ) τα μέρη της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης δεν είναι υπό τάση. Οι εργασίες αυτές δεν προσμετρώνται ως προϋπηρεσία σε ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις για τους σκοπούς του παρόντος.».

Άρθρο 85

Μετακίνηση προσωπικού ΔΕΗ σε ΔΕΔΔΗΕ -Τροποποίηση παρ. 3Α άρθρου 125 ν. 4001/2011

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3Α του άρθρου 125 του ν. 4001/2011 (Α' 179) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία υποβολής αίτησης μετακίνησης προσωπικού της ΔΕΗ και η παρ. 3Α διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«3Α. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης και διαδικασίας, για μεμονωμένες περιπτώσεις μεταφοράς προσωπικού από τη ΔΕΗ ΑΕ προς την ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, η μετακίνηση πραγματοποιείται με αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των δύο εταιρειών μετά από σχετική αίτηση του ενδιαφερομένου προς αυτά, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 31.12.2022. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωριστεί από την εταιρεία προέλευσης αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν.».

Άρθρο 86

Απαλλαγή από άδεια Περιφερειάρχη για μισθώσεις με σκοπό τη διάνοιξη δρόμων, εγκατάσταση εξοπλισμών ή εκτέλεση επενδύσεων ή έργων – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 29 ν. 1892/1990

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1892/1990 (Α' 101) τροποποιείται με την προσθήκη περιπτώσεων στις οποίες δεν απαιτείται η άδεια του οικείου Περιφερειάρχη και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την απόκτηση με δικαιοπραξία εν ζωή οποιωνδήποτε εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων, για τη διάνοιξη δρόμων ή την εκτέλεση οποιωνδήποτε μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών σε ακίνητα των περιοχών που καλύπτουν τους ορεινούς όγκους Καμβουνίων, Πιερίων, Ολύμπου, Βερμίου, Δυσσόρου, Βερτίσκου, Κερδυλλίων, Μενικίου, Παγγαίου και Ορέων Λεκάνης καθώς και σε περιοχές της Κρήτης που αναφέρονται στο άρθρο 32, απαιτείται σχετική άδεια του Περιφερειάρχη, που παρέχεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου και σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας στρατιωτικής υπηρεσίας- Διοικητής της Στρατιωτικής, Ναυτικής ή Αεροπορικής μονάδας, στη ζώνη ευθύνης του οποίου ευρίσκεται η συγκεκριμένη περιοχή.

Από την ανωτέρω διαδικασία, εξαιρούνται, από της ισχύος των διατάξεων του παρόντος άρθρου, οι πωλήσεις προς το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ., οι συμβάσεις γονικής παροχής, μισθώσεως μέχρι έξι έτη, κανονισμού ορίων, διανομής κοινού και οι συμβάσεις μεταβίβασης ποσοστού εξ αδιαιρέτου μεταξύ συγγενικών, οι μισθώσεις διάρκειας κατ' ελάχιστον έξι (6) ετών που συνάπτονται με σκοπό την

εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής και των συνοδών αυτών έργων, οι σχετικές με την εγκατάσταση των ως άνω σταθμών δικαιопραξίες με αντικείμενο εμπράγματα ή ενοχικά δικαιώματα για τη διάνοιξη δρόμων, την εγκατάσταση εξοπλισμών ή γενικά την εκτέλεση επενδύσεων ή έργων, υπό την προϋπόθεση ότι έχει χορηγηθεί θετική γνωμοδότηση, με ή χωρίς όρους, από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ) και έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή ένταξη στις πρότυπες περιβαλλοντικές δεσμεύσεις των έργων αυτών.»

2. Η ανωτέρω παρ. 1 ισχύει από την ημερομηνία ισχύος του άρθρου 29 του ν. 1892/1990.

Άρθρο 87

Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται το ύψος και η διαδικασία χορήγησης και καταβολής της χρηματοδότησης, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 76.

Άρθρο 88

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και υπό την επιφύλαξη της περ. α) της παρ. 8 του άρθρου 76 του παρόντος, οι παρ. Α1, Α3, Α4, Α5, Α6, Α7 και Α8 του άρθρου 25 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ειδικού τέλους των σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και υβριδικών σταθμών, καταργούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 89

Αρμόδιες ελεγκτικές αρχές για τα πλαστικά μίας χρήσης – Αντικατάσταση άρθρου 17 ν. 4736/2020

Το άρθρο 17 του ν. 4736/2020 (Α' 200) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 17

Έλεγχοι και αρμόδιες αρχές ελέγχου

1. Για τον έλεγχο της εφαρμογής του παρόντος νόμου αρμόδιες αρχές είναι:

α) Ο Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με το άρθρο 67 του ν. 4819/2021 (Α' 129), για τη συμμόρφωση των υπόχρεων με όσα προβλέπονται από:

αα) το άρθρο 4, περί μείωσης της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης,

αβ) την παρ. 1 του άρθρου 5, περί περιορισμού της διάθεσης των πλαστικών μίας χρήσης στην αγορά,

αγ) το άρθρο 6, περί απαιτήσεων για τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης,

αδ) το άρθρο 7, περί απαιτήσεων σχετικά με τη σήμανση πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης,

αε) τα άρθρα 8 έως 14, περί τήρησης και εφαρμογής των μέτρων και υποχρεώσεων που προβλέπονται στα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού προϊόντων, καθώς και την οργάνωση και λειτουργία των φορέων ΣΕΔ, και

αστ) την τήρηση από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού των υποχρεώσεων του άρθρου 4.

Για τη διενέργεια των ελέγχων, ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί να ζητά τη συνδρομή κάθε άλλης αρμόδιας δημόσιας αρχής,

β) η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), για τον έλεγχο της εφαρμογής των υποχρεώσεων της παρ. 3 του άρθρου 4, περί εισφοράς για την προστασία του περιβάλλοντος για τα πλαστικά μίας χρήσης,

γ) η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς (Δι.Μ.Ε.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τον έλεγχο της εφαρμογής των υποχρεώσεων των παρ. 4 έως 6 του άρθρου 4 στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, μαζικής εστίασης και τροφοδοσίας (catering).

2. Οι αρχές της παρ. 1 συντάσσουν και αποστέλλουν στα Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας ετήσια έκθεση, στην οποία αναφέρονται πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία σχετικά με το πλήθος των ελέγχων, τα αποτελέσματά τους και το ύψος των κυρώσεων που επιβλήθηκαν.».

Άρθρο 90

Κυρώσεις για παραβάσεις του ν. 4736/2020 – Αντικατάσταση άρθρου 18 ν. 4736/2020

Το άρθρο 18 του ν. 4736/2020 (Α' 200) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18

Κυρώσεις (άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904)

1. Στους υπόχρεους που δεν συμμορφώνονται με όσα προβλέπονται στις παρ. 3 έως 6 του άρθρου 4, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ ανά παράβαση.

2.α) Στους παραγωγούς πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 5, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους ένα τοις εκατό (1 %) επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης της επιχείρησης με βάση τον κύκλο εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

β) Σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν συμμορφώνεται με την παρ. 1 του άρθρου 5 επιβάλλεται πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) ευρώ εάν διαθέτει μέχρι και διακόσια (200) τεμάχια. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω πρόσωπα διαθέτουν άνω των διακοσίων (200) τεμαχίων το πρόστιμο προσαυξάνεται κατά πέντε (5) ευρώ για κάθε επιπλέον τεμάχιο.

3.α) Στους παραγωγούς πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που δεν συμμορφώνονται με την παρ. 1 του άρθρου 6 επιβάλλεται πρόστιμο ύψους ένα τοις εκατό (1 %) επί του συνολικού κύκλου εργασιών της τελευταίας χρήσης της επιχείρησης με βάση τον κύκλο εργασιών της τελευταίας υποβληθείσας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

β) Σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν συμμορφώνεται με την παρ. 1 του άρθρου 6 επιβάλλεται πρόστιμο ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ εφόσον διαθέτουν μέχρι και εκατό (100) τεμάχια. Σε περίπτωση που διαθέτουν άνω των εκατό (100) τεμαχίων το πρόστιμο προσαυξάνεται κατά πέντε (5) ευρώ για κάθε επιπλέον τεμάχιο.

4. Στους παραγωγούς πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που δεν συμμορφώνονται με την υποχρέωση της παρ. 2 του άρθρου 6 ή με τις απαιτήσεις του συστήματος διασφάλισης της ποιότητας των διεργασιών ανακύκλωσης και ιχνηλασιμότητας των ανακυκλωμένων πλαστικών, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αρ. 282/2008 της Επιτροπής και το πρότυπο ΕΛΟΤ EN 15343, όπως αυτό καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 19, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους ένα τοις εκατό (1 %) επί του ειδικού κύκλου

εργασιών των διεργασιών παραγωγής πλαστικής φιάλης χωρητικότητας έως τρία (3) λίτρα όπως προκύπτει από τα, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, τηρούμενα βιβλία εκ μέρους της εταιρείας.

5. Στους παραγωγούς πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 7, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους:

α) χιλίων (1.000) ευρώ, για απουσία σήμανσης ή ελλιπή ή πλημμελή σήμανση, εάν διαθέτουν μέχρι και διακόσια (200) τεμάχια. Σε περίπτωση που διαθέτουν άνω των διακοσίων (200) τεμαχίων, το πρόστιμο προσαυξάνεται κατά πέντε (5) ευρώ για κάθε επιπλέον τεμάχιο.

β) Για παραπλανητική σήμανση πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, για χρήση παραπλανητικής σήμανσης, εάν διαθέτουν μέχρι και πεντακόσια (500) τεμάχια. Σε περίπτωση που διαθέτουν άνω των πεντακοσίων (500) τεμαχίων, το πρόστιμο προσαυξάνεται κατά δέκα (10) ευρώ για κάθε επιπλέον τεμάχιο.

6. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης εντός τριετίας, το ύψος των προστίμων των παρ. 1 έως 6 διπλασιάζεται. Σε περίπτωση επανειλημμένης υποτροπής εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος τα ποσά των προστίμων τριπλασιάζονται.

7. Οι κυρώσεις των παρ. 1 έως 6 επιβάλλονται από τις αρμόδιες αρχές ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 17, ύστερα από κλήση του ενδιαφερόμενου σε προηγούμενη ακρόαση σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45). Τα αντίστοιχα πρόστιμα εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90) και διατίθενται ως έσοδα της αρμόδιας αρχής ελέγχου σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και τα υπόλοιπα ως έσοδα του Ε.Ο.ΑΝ., σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 98 του ν. 4819/2021 (Α' 129), προκειμένου να διατεθούν για έργα και δράσεις που αποσκοπούν στη μείωση του αντίκτυπου των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης του παραρτήματος Ι στο περιβάλλον.».

Άρθρο 91

Επίτευξη στόχου για την επίδοση των συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 12 ν. 4819/2021

Στην παρ. 14 του άρθρου 12 του ν. 4819/2021 (Α' 129) προστίθεται νέο τελευταίο εδάφιο και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«14. Σε περίπτωση μη επίτευξης του στόχου από φορέα ΣΣΕΔ που έχει συμπληρώσει ένα (1) έτος λειτουργίας, όπως διαπιστώνεται κατά την αξιολόγηση της ετήσιας απολογιστικής του έκθεσης της παρ. 11, ο Ε.Ο.ΑΝ. απευθύνει σύσταση συμμόρφωσης και, σε περίπτωση που εξακολουθεί η μη επίτευξη του ποσοτικού στόχου ή των ποσοτικών στόχων της περ. ια' της παρ. 2 του άρθρου 13 για πλέον του ενός πλήρους ημερολογιακού έτους, πρόστιμο αναλογικό της απόκλισης από τον στόχο. Ειδικότερα, εφόσον η μη επίτευξη του στόχου συνεχίζεται για δεύτερο συνεχόμενο έτος, επιβάλλεται πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου που ισούται με το 20% της απόκλισης από τον στόχο. Εφόσον η μη επίτευξη του στόχου εξακολουθεί για τρίτο συνεχόμενο έτος, επιβάλλεται πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου που ισούται με το 40% της απόκλισης από τον στόχο. Εφόσον η μη επίτευξη του στόχου εξακολουθεί για τέταρτο συνεχόμενο έτος, επιβάλλεται πρόστιμο, το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου που ισούται με το 100% της απόκλισης από τον στόχο. Σε περίπτωση που ο

φορέας ΣΣΕΔ εξακολουθεί και δεν επιτυγχάνει τουλάχιστον το 80% του στόχου του, όπως διαπιστώνεται κατά την αξιολόγηση της ετήσιας απολογιστικής του έκθεσης της παρ. 11, ο Ε.Ο.ΑΝ. ανακαλεί την έγκρισή του και προχωρεί σε κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής της παρ. 18. Εφόσον επιτυγχάνει άνω του 80% του στόχου του, επιβάλλεται πρόστιμο το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου που ισούται με το 100% της απόκλισης από τον στόχο. Στους φορείς ΑΣΕΔ που δεν έχουν επιτύχει τους ποσοτικούς στόχους που είχαν την υποχρέωση να επιτύχουν κατά το προηγούμενο πλήρες ημερολογιακό έτος, όπως διαπιστώνεται κατά την αξιολόγηση της ετήσιας απολογιστικής έκθεσης της παρ. 11 και οι οποίοι έχουν συμπληρώσει δύο (2) έτη λειτουργίας, ο Ε.Ο.ΑΝ. απευθύνει σύσταση συμμόρφωσης. Σε περίπτωση που ο φορέας ΑΣΕΔ εξακολουθεί να μην επιτυγχάνει τον στόχο του το επόμενο έτος, ο Ε.Ο.ΑΝ. επιβάλλει πρόστιμο που ισούται με το 100% της απόκλισης από τον στόχο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Ως βάση υπολογισμού θεωρείται το σύνολο των χρηματικών εισφορών της προηγούμενης ετήσιας διαχειριστικής περιόδου αντίστοιχου ΣΣΕΔ συσκευασιών ή προϊόντων. Στην περίπτωση αυτή ανακαλείται η έγκριση του ΣΕΔ. Στην περίπτωση αυτή, ο υπόχρεος οφείλει να ενταχθεί αμελλητί σε ΣΣΕΔ. Για την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 16 και 17 του άρθρου 69. Τα ποσά που περιέρχονται στον Ε.Ο.ΑΝ. από την επιβολή των προστίμων της παρούσας χρησιμοποιούνται υποχρεωτικά για τη χρηματοδότηση δράσεων που αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων του ΣΕΔ στο οποίο επιβλήθηκε το πρόστιμο. Στην περίπτωση φορέων ΣΕΔ αποβλήτων συσκευασιών η επίτευξη του στόχου που αναφέρεται στην παρούσα αφορά στην επίτευξη του στόχου της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 82.».

Άρθρο 92

Τέλος Αξιολόγησης – Τροποποίηση περ. Γ παρ. 1 άρθρου 13 ν. 4819/2021

Η περ. Γ της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4819/2021 (Α' 129) τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση του ανταποδοτικού τέλους με το «τέλος αξιολόγησης» και η περ. Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Γ. Για την εξέταση του αιτήματος για την έγκριση ή την ανανέωση της έγκρισης ΣΕΔ απαιτείται καταβολή από τον φορέα στον Ε.Ο.ΑΝ. τέλους αξιολόγησης, το ύψος του οποίου ανέρχεται:

α) σε έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ για την περίπτωση ΑΣΕΔ με γεωγραφική κάλυψη μιας περιφέρειας και σε δεκαοκτώ χιλιάδες (18.000) ευρώ σε μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη,

β) σε δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ για την περίπτωση ΣΣΕΔ με γεωγραφική κάλυψη μιας περιφέρειας και σε τριάντα έξι χιλιάδες (36.000) ευρώ σε μεγαλύτερη γεωγραφική κάλυψη.».

Άρθρο 93

Υποχρέωση τήρησης αρχείων για μη επικίνδυνα απόβλητα - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 62 ν. 4819/2021

Η παρ. 4 του άρθρου 62 του ν. 4819/2021 (Α' 129) τροποποιείται ως προς την προσθήκη νέου τελευταίου εδαφίου αναφορικά με το διάστημα τήρησης των αρχείων για μη επικίνδυνα απόβλητα και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«4. Οργανισμοί και επιχειρήσεις, που μεταφέρουν μη επικίνδυνα απόβλητα, υποχρεούνται να τηρούν τα σχετικά αρχεία της παρ. 1, τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες, τη φύση (κωδικός ΕΚΑ), την προέλευση και, ανάλογα με την περίπτωση, τον τρόπο μεταφοράς, τον τελικό αποδέκτη και τη μέθοδο επεξεργασίας, για τουλάχιστον ένα (1) έτος. Οι οργανισμοί και οι επιχειρήσεις

της παρ. 1 διατηρούν επί τουλάχιστον ένα (1) έτος τα αρχεία που αφορούν σε εργασίες διαχείρισης μη επικινδύνων αποβλήτων.».

Άρθρο 94

Βελτίωση χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασίας από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης- Τροποποίηση περ. γ' και δ' παρ. 2 άρθρου 86 ν. 4819/2021

Το δεύτερο εδάφιο της περ. γ' και το πρώτο εδάφιο της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 4819/2021 (Α' 129) τροποποιούνται με τη διαγραφή των γωνιών ανακύκλωσης και οι περ. γ' και δ' διαμορφώνονται ως εξής:

«γ) Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού οργανώνουν τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας σε διακριτά ρεύματα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρ. 5 του άρθρου 84, σε δημοτικές αθλητικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλες δημοτικές εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού. Η χωριστή συλλογή πραγματοποιείται σε περιέκτες κατάλληλου μεγέθους ανάλογα με την περίπτωση, όπως μικρούς κάδους ανακύκλωσης εσωτερικού και εξωτερικού χώρου.

δ) Η χωριστή συλλογή των περ. α', β' και γ' πραγματοποιείται με περιέκτες ή κάδους ή άλλα μέσα κατάλληλου μεγέθους, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του χώρου και την επισκεψιμότητά του, και κατάλληλου χρωματισμού. Αναφορικά με τις προδιαγραφές των χρωμάτων και των συμβόλων των κάδων ή περιεκτών για κάθε υλικό που συλλέγεται χωριστά σύμφωνα με το παρόν εφαρμόζονται το άρθρο 26 και το Παράρτημα V του Μέρους Β'.».

Άρθρο 95

Διοικητικές κυρώσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 91 ν. 4819/2021

Η παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 4819/2021 (Α' 129) τροποποιείται με την επιβολή κυρώσεων σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) που έχουν λάβει απόφαση οργάνωσης της εναλλακτικής διαχείρισης αποκλειστικά σε συνεργασία με φορέα Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης, αλλά δεν συνάπτουν σχετική σύμβαση συνεργασίας και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού που έχουν λάβει την απόφαση οργάνωσης της εναλλακτικής διαχείρισης των δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών αποκλειστικά σε συνεργασία με φορέα Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) και δεν συνάπτουν σύμβαση με το φορέα ΣΣΕΔ επιβάλλεται πρόστιμο από χίλια (1.000) έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 12 του άρθρου 92.».

Άρθρο 96

Διοικητική διάρθρωση του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 άρθρου 100 ν. 4819/2021

Στο άρθρο 100 του ν. 4819/2021 (Α' 129): α) στην παρ. 1 αα) στο εισαγωγικό εδάφιο επικαιροποιείται ο αριθμός των Διευθύνσεων, αβ) προστίθεται νέα περ. γα), αγ) στην περ. δ) απαλείφεται η λέξη «Παραγωγών», β) στην παρ. 2 προστίθεται η πρόβλεψη σύστασης Γραφείου Προέδρου ΔΣ και Γραφείου Γενικού Διευθυντή και το άρθρο 100 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) διαρθρώνεται σε μια Γενική Διεύθυνση, η οποία αποτελείται από τις κάτωθι έξι (6) Διευθύνσεις που έχουν την ευθύνη για τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την υποστήριξη όλων των διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία του Ε.Ο.ΑΝ.:

α) Διεύθυνση Οικονομικών-Διοικητικών Υπηρεσιών και Πληροφορικής.

β) Διεύθυνση Α΄ Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού (ΠΔΕΠ).

γ) Διεύθυνση Β΄ Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού (ΠΔΕΠ).

γα) Διεύθυνση Γ΄ Προγραμμάτων Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού (ΠΔΕΠ) Συστήματος επιστροφής εγγύησης.

δ) Διεύθυνση Έρευνας Επικοινωνίας και Μητρώου.

ε) Διεύθυνση Επιθεωρήσεων και Ελέγχων.

2. Στον Ε.Ο.ΑΝ. συστήνονται Νομική Υπηρεσία, Γραφείο Προέδρου Δ.Σ., Γραφείο Διευθύνοντος Συμβούλου, Γραμματεία Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), Γραφείο Γενικού Διευθυντή και Γραφείο Διαχείρισης Ποιότητας.

3. Ο Ε.Ο.ΑΝ., κατά τη διενέργεια μέρους ή του συνόλου των ελέγχων, κατά την αξιολόγηση των επιχειρησιακών σχεδίων των φορέων για την εξέταση των αιτημάτων έγκρισης ή ανανέωσης της οργάνωσης και λειτουργίας Ατομικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΑΣΕΔ) και Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΣΕΔ) και κατά την αξιολόγηση των ετήσιων απολογιστικών εκθέσεων των Φορέων ΑΣΕΔ και ΣΣΕΔ, επιτρέπεται να υποβοηθείται από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου ή φυσικά πρόσωπα που διαθέτουν τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, τα οποία συνάπτουν σχετική σύμβαση με τον Ε.Ο.ΑΝ..».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 97

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.